

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

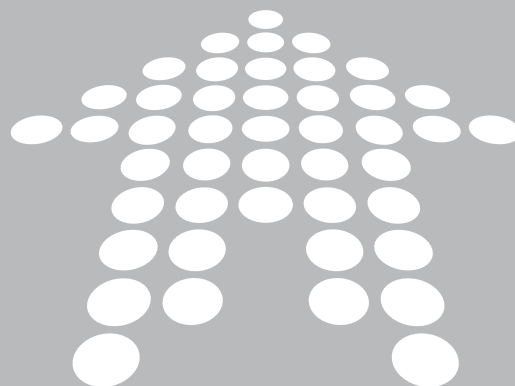

NALED

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

NALED SIVA KNJIGA 9

*Preporuke za uklanjanje administrativnih
prepreka za poslovanje u Srbiji 2016/17*

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

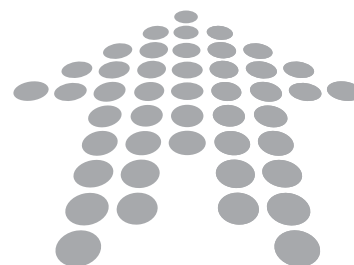

NALED

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

NALED SIVA KNJIGA 9

*Preporuke za uklanjanje administrativnih
prepreka za poslovanje u Srbiji 2016/2017*

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

NALED

Izvršni odbor
Executive Board

OBAVEŠTENJE O AUTORSKOM PRAVU

© 2017 Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED)

Makedonska 30/VII, 11000 Beograd, Srbija

www.naled.rs

Izrada ove publikacije omogućena je uz pomoć američkog naroda preko Agencije Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj (USAID) i Izvršnog odbora NALED-a. Autor(i) su u potpunosti odgovorni za sadržaj vodiča, koji ne mora nužno odražavati stavove USAID-a ili vlade Sjedinjenih Američkih Država. Ovim se daje dozvola za korišćenje, kopiranje i distribuciju sadržaja publikacije isključivo u neprofitne svrhe i uz odgovarajuće naznačenje imena, odnosno priznavanje autorskih prava NALED-a. Analize, tumačenja i zaključci izneti u ovom dokumentu ne moraju nužno reflektovati stavove predstavnika Izvršnog ili Upravnog odbora NALED-a. Svi naponi su učinjeni kako bi se osigurala pouzdanost, tačnost i ažurnost informacija iznetih u ovom dokumentu. NALED ne prihvata bilo kakav oblik odgovornosti za eventualne greške sadržane u dokumentu ili nastalu štetu, finansijsku ili bilo koju drugu, proisteklu iz ili u vezi sa korišćenjem ovog dokumenta.

POZDRAVNA REČ	8
O PUBLIKACIJI	9
SIVA KNJIGA - SVEDOČANSTVO REFORMI	10
1. MINISTARSTVO FINANSIJA	
1.1 OMOGUĆITI DOBIJANJE UVERENJA O IZVRŠENOJ PORESKOJ OBAVEZI ELEKTRONSKIM PUTEM	14
1.2 PROPISATI DA ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE DO KONAČNOSTI PORESKO-UPRAVNOG AKTA	15
1.3 PROPISATI U KOJIM SLUČAJEVIMA ZA RADNO ANGAŽOVANJE PENZIONERA TREBA DA SE OBRAČUNAVAJU I PLAĆAJU POREZI I DOPRINOSI	16
1.4 PROPISATI DA SE OBRAČUN PDV-A VRŠI NA DAN KADA SU POTRAŽIVANJA OD KUPACA NAPLAĆENA	16
1.5 UJEDNAČITI KAZNENU POLITIKU U VEZI SA EVIDENCIJAMA POREZA NA DODATU VREDNOST	17
1.6 POJEDNOSTAVITI VOĐENJE EVIDENCIJA O POREZU NA DODATU VREDNOST	18
1.7 UKINUTI KONTROLNE TRAKE I RACIONALIZOVATI RAD SA FISKALNIM KASAMA	19
1.8 PROMENITI NAČIN OBRAČUNA UMANJENJA PDV-A PO OSNOVU RASHODA (KALO, RASTUR, KVAR I LOM)	20
1.9 SMANJITI STOPU PDV-A NA REPROMATERIJAL ZA PROIZVODNJU LEKOVA	21
1.10 PROPISATI KRAĆI ROK ZA POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG PDV-A	22
1.11 UKINUTI OBAVEZU OBAVEŠTAVANJA IZ ČLANA 51 A STAV 2. ZAKONA O PDV-U ILI OMOGUĆITI SLANJE TOG OBAVEŠTENJA U ELEKTRONSKOJ FORMI	23
1.12 OMOGUĆITI 100% KORIŠĆENJA PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA I BEZ OGRANIČENJA U POGLEDU ROKA ZA KORIŠĆENJE	24
1.13 POJEDNOSTAVITI POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG POREZA NA DOBIT PREDUZEĆA	25
1.14 UJEDNAČITI KRITERIJUME ZA ODREĐIVANJE VISINE IZNOSA POREZA I DOPRINOSA KOJE PLAĆAJU OBVEZNICI PO PAUŠALNOM PRINCIPU OBRAČUNA	26
1.15 DONOŠENJE PRAVOVREMENIH REŠENJA PORESKE UPRAVE PREMA PORESKIM OBVEZNICIMA PAUŠALNOG OPOREZIVANJA	27
1.16 OMOGUĆITI PRIZNANJA NA TERET RASHODA U SKLADU SA MEĐUNARODNIM RAČUNOVODSTVENIM STANDARDIMA	28
1.17 UJEDNAČITI KAZNENU POLITIKU U PRIMENI ZAKONA O RAČUNOVODSTVU	29
1.18 SMANJITI POREZE I DOPRINOSE NA ZARADU	30
1.19 POJEDNOSTAVITI POSTUPAK EKSPROPRIJACIJE	31
1.20 UVESTI KONTROLU USKLAĐENOSTI TAKSI I NAKNADA ZA JAVNE USLUGE SA METODOLOGIJOM UTVRĐIVANJA TROŠKOVA TIH USLUGA	32
1.21 USPOSTAVITI JAVNI REGISTAR NEPORESKIH NAMETA I UREDITI IZNOSE NAKNADA ZA KORIŠĆENJE JAVNIH DOBARA	33
1.22 UKINUTI REPUBLIČKU ADMINISTRATIVNU TAKSU ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA U POSTUPCIMA PRED KATASTROM NEPOKRETNOSTI	34
1.23 POJEDNOSTAVITI PRIVREMENI UVOZ	35
1.24 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE ZA EKSPRESNE POŠILJKE	36
1.25 OMOGUĆITI POSTUPAK BRISANJA PRIVREDNIH SUBJEKATA IZ REGISTRA APR-a	37
1.26 OBJAVLJIVANJE SPISKOVA PORESKIH DUŽNIKA	38
1.27 PRECIZNIJE PROPISATI KRITERIJUME ZA PRIJAVU KONCENTRACIJE	39
1.28 PROMENITI PRAKSU INSPEKCIJSKOG NADZORA U UGOSTITELJSKIM I DRUGIM OBJEKTIMA	40
1.29 USPOSTAVITI UZAJAMNOST VRAĆANJA PDV-A IZMEĐU SRBIJE I DRUGIH ZEMALJA	41
1.30 ELIMINISATI POTVRDU O OSLOBOĐENJU OD PLAĆANJA AKCIZE PO OSNOVU MEĐUNARODNOG UGOVORA	42
1.31 POJEDNOSTAVITI POSTUPAK IZVEŠTAVANJA MINISTARSTVA FINANSIJA U VEZI OBAVEZNIH REZERV NAFTI I DERIVATA NAFTI	43
1.32 PRILAGODITI OBAVEZAN GODIŠNJI POPIS IMOVINE I OBAVEZA POTREBAMA SREDNJIH I VEĆIH PRIVREDNIH DRUŠTAVA	44
1.33 POJEDNOSTAVITI NAPLATU POREZA PO ODBITKU	45
1.34 OLAKŠATI SPOLJNOTRGOVINSKO POSLOVANJE ZA PREDUZEĆA SA DRŽAVNIM KAPITALOM	46
1.35 OMOGUĆITI DOVOLJNO VREMENA ZA PRIMENU IZMENE PORESKIH PROPISA UKOLIKO ZAHTEVAJU ZNATNE IZMENE U POSLOVANJU PRIVREDNIH SUBJEKATA	47
2. MINISTARSTVO PRIVREDE	
2.1 BRISANJE REGISTRACIJE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI I NAKON PROTEKA ROKA OD 6 MESECI	48
2.2 UKINUTI OBAVEZU ČLANARINE U PRIVREDNOJ KOMORI	49
2.3 ZAKONSKI UREDITI OBLAST ZANATSTVA	50
2.4 ELIMINISATI REGULATORNE ZAHTEVE ZA UPOTREBU PEČATA	50
3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA	
3.1 UKINUTI ZDRAVSTVENE KARTICE – KNJIŽICE	51
3.2 UKINUTI OVERU ZDRAVSTVENE KNJIŽICE	52

3.3 IZJEDNAČITI USLOVE FINANSIRANJA BOLOVANJA ZBOG POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE REHABILITACIJE SA FINANSIRANJEM BOLOVANJA IZ DRUGIH RAZLOGA	53
3.4 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ZA OSTVARIVANJE NAKNADE ZARADE ZA VREME BOLOVANJA	54
3.5 IZJEDNAČITI PRIVATNE I DRŽAVNE PRUŽAOCE ZDRAVSTVENIH USLUGA	55
3.6 PRECIZIRATI KLASI I KATEGORIJE MEDICINSKIH SREDSTAVA	56
3.7 PRECIZIRATI ZAKONSKU OBAVEZU SNABDEVANJA LEKOVIMA OD STRANE VELEDROGERIJA	57
3.8 PRECIZIRATI USLOVE U POGLEDU POTREBNIH KVALIFIKACIJA ZAPOSLENIH ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TRGOVINE NA VELIKO FARMACEUTSKIM PROIZVODIMA	58
3.9 PRECIZIRATI ZAHTEVE U POGLEDU MINIMALNE VELIČINE POSLOVNIH PROSTORIJA VELEDROGERIJA	59
3.10 POJEDNOSTAVITI USLOVE ZA VOZILA ZA PREVOZ LEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA	60
3.11 PREPOZNATI DELATNOST ZDRAVSTVENE NEGE U ZAKONU O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI	61
3.12 UVOĐENJE PVA SISTEMA ZA PRAGMATIČNU OCENU LEKA PRI DONOŠENJU ODLUKE O STAVLJANJU LEKA NA LISTU LEKOVA	62
4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA	
4.1 POJEDNOSTAVITI OSTVARIVANJE PRAVA NA PORODILJSKU NADOKNADU	63
4.2 UKINUTI OBAVEZU PREDAJE PIO FONDU OBRAZACA ZA UPIS STAŽA	64
4.3 UVESTI ELEKTRONSKI SISTEM PRIJAVE I EVIDENCIJE SEZONSKIH RADNIKA	65
4.4 OMOGUĆITI DA POSLODAVAC MOŽE ZAPOSLENOM OTKAZATI UGOVOR O RADU ZBOG OZBIJNO NARUŠENIH ODNOSA	66
4.5 IZMENITI ZAKONSKA OGRANIČENJA U VEZI PRAVILNIKA O SISTEMATIZACIJI RADNIH MESTA	67
5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE	
5.1 UBRZATI I POJEFTINITI PROCEDURU PRIBAVLJANJA GRAĐEVINSKE DOZVOLE	68
5.2 PROPISATI ROK ZA UPIS PRAVA SVOJINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI	69
5.3 OMOGUĆITI UPIS PRAVA PREČE KUPOVINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI	70
5.4 OMOGUĆITI ZAKUPCU DA U KATASTAR NEPOKRETNOSTI UPIŠE UGOVOR O KRATKOROČNOM ZAKUPU	71
5.5 UBRZATI PROCEDURU LEGALIZACIJE OBJEKATA	72
5.6 SMANJITI OGRANIČENJA ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TAKSI PREVOZA	73
5.7 UREDITI PARAFISKALNE NAMETE U POSTUPCIMA PRIBAVLJANJA USLOVA I SAGLASNOSTI NEPHODNIH ZA IZGRADNJU I UPOTREBU OBJEKATA	74
5.8 OLAKŠATI OSTVARIVANJE PRAVA NA ZEMLJIŠTU ZA REDOVNU UPOTREBU OBJEKATA	75
5.9 UNAPREDITI POSTUPAK UPISA SVOJINE	76
6. MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA	
6.1 UKINUTI OBAVEZU VOĐENJA KEP KNJIGE ZA PRAVNA LICA KOJA VODE POSLOVNE KNJIGE PO SISTEMU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA	77
6.2 UKINUTI OBAVEZU OGŁAŠIVAČA NA INTERNET PORTALU DA DOSTAVLJA DEKLARACIJU SA PODACIMA	78
6.3 USAGLASITI TEHNOLOŠKO REŠENJE ZA NESMETANU PRIMENU KVALIFIKOVANOG ELEKTRONSKOG SERTIFIKATA	79
7. MINISTARSTVO DRŽAVNE UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE	
7.1 SPROVESTI REFORMU INSPEKCIJA	80
7.2 UVOĐENJE POTPUNIJEG I SVEOBHVAATNIJEG OCENJIVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA	81
8. MINISTARSTVO RUDARSTVA I ENERGETIKE	
8.1 IZMENITI VAŽEĆI UGOVOR O OTKUPU ELEKTRIČNE ENERGIJE (PPA) ZA PROJEKTE PREKO 5 MW	82
9. MINISTARSTVO PRAVDE	
9.1 UČINITI SUDSKU ZAŠTITU DOSTUPNOM UKIDANJEM DELA SUDSKIH TAKSI	83
9.2 PROMENITI OBRAZAC APOSTILLE TAKO DA BUDE VIŠEJEZIČAN	84
9.3 UKINUTI OBAVEZU PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA UVID U SPISE PREDMETA U KOJIMA JE PODNOSILAC STRANKA U POSTUPKU	84
10. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE	
10.1 OBEZBEDITI MEHANIZAM ZA IZDAVANJE SERTIFIKACIONIH – EVIDENCIONIH MARKICA ZA PROIZVODE SA GEOGRAFSKIM POREKLOM	85
10.2 UKINUTI OBAVEZU PLAĆANJA NAKNADE ZA UVERENJA O ZDRAVSTVENOM STANJU PČELINJE ZAJEDNICE	86
10.3 OBEZBEDITI UJEDNAČENU POLITIKU PRAVA NA PODSTICAJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA – STOČARA	87
10.4 UVESTI INSTITUT PRODUŽENE ODGOVORNOSTI U UPRAVLJANJE OTPADOM ZA PROIZVODE KOJI NAKON UPOTREBE POSTAJU POSEBNI TOKOVI OTPADA	88
10.5 UNAPREDITI RAD UPRAVE ZA AGRARNA PLAĆANJA	89

SADRŽAJ

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.1 PROPISATI DA SE U POSTUPKU INSPEKCIJSKE I PORESKE KONTROLE NE MOGU TRAŽITI REŠENJA I DOKUMENTA IZ KOJIH SU PROISTEKLA NAKNADNA REŠENJA	90
11.2 ELIMINISATI OBAVEZU PRIBAVLJANJA IZVODA IZ JAVNIH REGISTARA I EVIDENCIJA ZA UPOTREBU U ADMINISTRATIVNIM POSTUPCIMA	91
11.3 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE UVOZA DIJETETSKIH PROIZVODA	92
11.4 PREISPITATI POLITIKU VISOKIH TAKSI KOJE NAPLAĆUJU MINISTARSTVA ZA IZDAVANJE MIŠLJENJA I OBEZBEDITI NJIHOVO IZDAVANJE U PRIMERENOM ROKU	93
11.5 POJEDNOSTAVITI OBRAČUN ZARADA	94
11.6 PROPISATI I UVESTI OSNOVNE REGISTRE U SISTEM E-UPRAVE	95
11.7 UPOTPUNITI EVIDENCIJU O JAVNOJ SVOJINI	96
11.8 USPOSTAVITI OPERATIVNU NEZAVISNOST KOMISIJE ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI	97
11.9 FORMIRANJE JEDINSTVENOG REGISTRA ODŠETNIH ZAHTEVA ZA POVREDE PROUZROKOVNE UJEDIMA PASA	98
11.10 OMOGUĆITI RAVNOPRAVNO KORIŠĆENJE SVIH KVALIFIKOVANIH ELEKTRONSKIH CERTIFIKATA ZA KORIŠĆENJE APLIKACIJA I PLATFORMI DRŽAVNE UPRAVE	99
11.11 OMOGUĆITI PRIVREDNIM SUBJEKTIMA ČUVANJE POSLOVNE DOKUMENTACIJE ISKLJUČIVO U ELEKTRONSKOM OBLIKU	100
11.12 OBEZBEDITI REGULATORNI OKVIR I INSTITUCIONALNE KAPACITETE U OBLASTI BEZBEDNOSTI HRANE RADI OLAKŠANJA PROIZVODNJE I PROMETA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA	101

12. SKUPŠTINA RS I SEKRETARIJAT ZA ZAKONODAVSTVO

12.1 UVESTI REDOVNO OBELEŽAVANJE PARAGRAFA KAKO BI SE OLAKŠALO ČITANJE PROPISA	102
--	-----

13. NARODNA BANKA SRBIJE

13.1 UKINUTI OBAVEZU IZVEŠTAVANJA O POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM	103
13.2 UKINUTI OBAVEZNU UPOTREBU PEČATA NA KARTONU DEPONOVANIH POTPISA PRILIKOM OTVARANJA RAČUNA ZA PRAVNA LICA	104
13.3 POJEDNOSTAVITI OBAVEŠTAVANJE NARODNE BANKE SRBIJE O NAMERAVANOM USTUPANJU POTRAŽIVANJA	105
13.4 POJEDNOSTAVITI DOSTAVLJANJE PODATAKA O IMOVINSKIM PRAVIMA LICA KOJA STUPAJU NA DUŽNOST ČLANA UPRAVNOG I IZVRŠNOG ODBORA	106

14. LOKALNA SAMOUPRAVA

14.1 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU IZDAVANJA DOZVOLE ZA LETNJE BAŠTE U KAFIĆIMA I RESTORANIMA	107
14.2 IZUZIMANJE OSVETLJENOG NAZIVA PREDUZEĆA KOJI JE POSTAVLJEN U OKVIR POSLOVNOG SEDIŠTA OD PRIJAVE OBAVEZE OGLAŠAVANJA	108
14.3 IZMENITI ODLUKE O „BRENDIRANJU“ SUNCOBRANA U UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA	109
14.4 IZJEDNAČITI CENE KOMUNALNIH USLUGA ZA FIZIČKA I PRAVNA LICA	110

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2016.	112
---	-----

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI	115
---	-----

O NALED-u	118
-----------	-----

ČLANOVI NALED-a	120
-----------------	-----

POZDRAVNA REČ

Poštovani članovi i partneri,

Predstavljamo vam deveto izdanje Sive knjige u kojoj smo identifikovali 100 birokratskih prepreka uspešnom poslovanju u Srbiji. Ovim dokumentom, svake godine, nudimo resornim institucijama jasne smernice kako da državnu administraciju pretvore u efikasan servis privrede i građana, i stvore podsticajan ambijent za razvoj domaće ekonomije.

U novu godinu ulazimo sa velikim očekivanjima nakon što su 2016. na inicijativu i uz podršku članova i partnera NALED-a uspešno realizovane bitne reforme za jačanje konkurentnosti Srbije – na prvom mestu pušten je u rad elektronski sistem za izdavanje dozvola koji je napravio pravu revoluciju u postupanju administracije, uveo punu transparentnost u rad nadležnih organa, ukinuo prostor za korupciju i višestruko skratio proceduru izdavanja građevinskih dozvola za koje je danas u proseku potrebno manje od 10 dana. Svetska banka prepoznala je ovu reformu kao jednu od 10 najvećih u svetu (napredak za 116 pozicija, i skok na 36 mesto) što je doprinelo da Srbija uđe u prvih 50 zemalja po lakoći poslovanja u globalnoj konkurenciji.

Osim elektronskih dozvola, pomaci su napravljeni kod inspeksijskog nadzora, upisa prava svojine i prava preče kupovine u katastar, kriterijuma za prijavu koncentracije, vođenja KEPU knjige koja je ukinuta za pravna lica koja vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva. Ipak ne možemo u potpunosti biti zadovoljni rezultatom na semaforu, s obzirom da je u godini za nama u potpunosti rešeno samo 6 preporuka, delimično 11, kao i da su članovi NALED-a identifikovali 22 nove birokratske prepreke poslovanju.

Zbog toga, ovom Sivom knjigom, tražimo da Vlada pojača reformski tempo na eliminaciji suvišne birokratije i parafiskalnog opterećenja privrede, smanjenju sive ekonomije i stvaranju uslova za fer i podsticajnu tržišnu utakmicu. NALED će, kao član radnih grupa za izradu propisa, koordinator Zajedničke grupe Vlade za unapređenje pozicije Srbije na listi Svetske banke, Stručne grupe za suzbijanje sive ekonomije i Ekonomskog kokusa Narodne skupštine, nastaviti da insistira na stvaranju podsticajnog i predvidivog poslovnog ambijenta, i daje aktivan doprinos implementaciji reformi za koje se zalaže.

Zahvaljujemo članovima koji su svojim predlozima najviše doprineli ovogodišnjem izdanju Sive knjige – kompanijama Geoart i Astra Zeneca, Advokatskoj kancelariji Kosić, gradovima Novi Sad, Piro i Leskovac, opštinama Arandjelovac i Srbobran, udruženju UVRA i Asocijaciji malih i srednjih preduzeća i preduzetnika. Posebnu zahvalnost dugujemo i USAID Projektu za bolje uslove poslovanja i Izvršnom odboru NALED-a za finansijsku i operativnu podršku u pripremi i štampanju Sive knjige 9.

Jelena Bojović

Direktorka za regulatornu reformu, NALED

Siva knjiga je redovna godišnja publikacija koja identifikuje ključne administrativne prepreke poslovanju u Srbiji i daje konkretne predloge Vladi i nadležnim institucijama za njihovo prevazilaženje. Deveto izdanje sadrži 100 odabranih preporuka članova NALED-a za smanjenje birokratije i unapređenje efikasnosti države i predstavlja osnovni strateški dokument kojim se rukovode institucije u planiranju i sprovođenju regulatornih reformi.

Od ukupno 100 preporuka 22 se prvi put pojavljuju u ovom izdanju i označene su kao nove. Stare preporuke su i ove godine dorađene ili modifikovane u meri u kojoj su to nalogale izmene propisa, sprovedene reforme i zahtevi privrede nakon objavljivanja prethodnog izdanja. Nekoliko rešenih, prevaziđenih ili manje značajnih preporuka je izostavljeno. Od 2008 kada je objavljena prva Siva knjiga do danas, doprineli smo ukidanju ili unapređenju 80 birokratskih procedura koje su opterećivale privredu. To znači da Vlada Srbije u proseku sprovede oko 10 NALED-ovih preporuka godišnje.

SIVA KNJIGA 9: PRESEK STANJA, JANUAR 2017.

R.br.	Nadležna institucija	Ukupan broj preporuka	Rešeni problemi	Delimično rešeni problemi	Nerešeni problemi	Nove preporuke
1.	Ministarstvo finansija	35	1	3	22	9
2.	Ministarstvo privrede	4	0	1	2	1
3.	Ministarstvo zdravlja	12	0	3	8	1
4.	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja	5	0	1	4	0
5.	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture	9	3	1	2	3
6.	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija	3	1	1	0	1
7.	Ministarstvo državne uprave i lokalne samouprave	2	1	0	0	1
8.	Ministarstvo rudarstva i energetike	1	0	0	1	0
9.	Ministarstvo pravde	3	0	0	3	0
10.	Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine	5	0	0	4	1
11.	Više ministarstava	12	0	1	7	4
12.	Skupština RS i sekretarijat za zakonodavstvo	1	0	0	1	0
13.	Narodna banka Srbije	4	0	0	4	0
14.	Lokalna samouprava	4	0	0	3	1
UKUPNO		100	6	11	61	22

SIVA KNJIGA - SVEDOČANSTVO REFORMI

Dok se raspravlja na nivou tvrdnji da „javna uprava treba da bude efikasnija“, „opterećenje zarada niže“, i „broj parafiskalnih davanja manji“, stvari sa privrednim reformama još izgledaju jednostavno. Ali kada se "zagrebe" po svakodnevnim problemima privrede i javne uprave, dolazi se do toga da treba „Propisati u kojim slučajevima za radno angažovanje penzionera treba da se obračunavaju i plaćaju porezi i doprinosi“, „Eliminisati potvrdu o oslobođenju od plaćanja akcize po osnovu međunarodnog ugovora“, „Ukinuti obaveznu upotrebu pečata na kartonu deponovanih potpisa prilikom otvaranja računa za pravna lica“. Kada se reforme konkretizuju, i veliki planovi rastave na niz malih, bitnih koraka ka cilju, kamere se gase, publika se razilazi, a upravi i privredi ostaje da se dogovore o merama koje su ponekad zahtevne za sprovođenje ili kontroverzne, i koje zahtevaju dobru volju, spremnost na kompromis, i uzajamno poštovanje i razumevanje.

Rečnikom koji će razumeti i oni koji prate problematiku administrativnog opterećenja, i oni koji u Srbiji posluju, lakše je propisati da privredni subjekt ne mora da ima pečat, nego obezbediti da zaista može da bez pečata nesmetano posluje. Postoji, ipak, jak razlog da se bavimo problemima iz Sive knjige – njihovo neresavanje košta stotine miliona godišnje, i to direktnih troškova, ne računajući posledice smanjene konkurentnosti naše privrede.

Prema nalazima Trećeg merenja administrativnih troškova u Republici Srbiji koje je USAID Projekat za bolje uslove poslovanja (USAID BEP) objavio 2015. godine, administrativni troškovi poslovanja privrede u 2014. godini su iznosili 135 milijardi dinara, odnosno 3,46% BDP-a. Ovi troškovi su realno manji za 15% u odnosu na 2010. godinu, odnosno za oko 20 milijardi dinara. Uobičajeni cilj u EU je smanjenje administrativnog opterećenja za 25% u odnosu na stanje pre početka reformi.

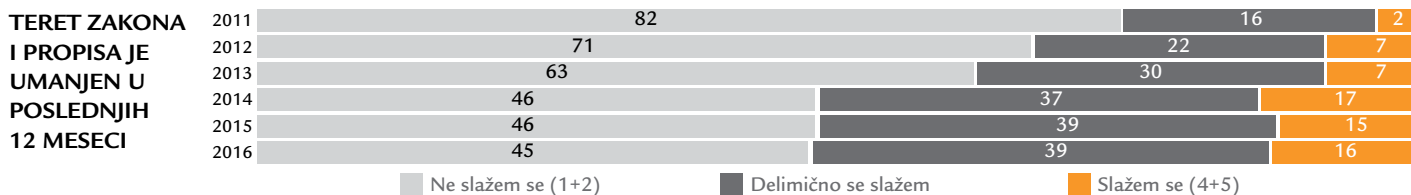
NALED-ova Siva knjiga i ove, devete godine uporno i dosledno analizira, preporučuje i opominje. Analizira probleme koji su često ispod radara državnoj upravi i javnosti, daje preporuke kako se oni mogu rešiti, upozorava na probleme koji se predugo ne rešavaju i na one koji se, dok jedne rešavamo, iznova pojavljuju na drugim stranama. Ipak, neke od skorašnje sprovedenih mera rešavaju značajne probleme za veliki broj privrednika – na primer, ubrzano je izdavanje građevinskih dozvola i upisa prava u katastar nepokretnosti i ukinuta je obaveza vođenja KEPU knjige za pravna lica koja vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva. Drago nam je što je USAID BEP bitno doprineo ostvarenju ovih mera.

Nadamo se da će 2017. godine broj sprovedenih mera porasti i da će merenje administrativnih opterećenja srpske privrede, čije će rezultate na jesen objaviti republički Sekretarijat za javne politike, pokazati da i naizgled mali koraci dovode do značajnih ušteda u vremenu i novcu. Nadamo se i da će ovo biti godina u kojoj ćemo pečat najzad prepustiti istoriji.

A kako privrednici gledaju na poslovno okruženje i šta kažu o reformama koje su sprovedene (i o onima koje još nisu)?

Najbolji izvor za odgovore na ova pitanja nam je Anketa 1.000 preduzeća koju je u oktobru 2016. šestu godinu za redom, objavio USAID BEP. Rezultati najnovije ankete ukazuju na to da je poslovno okruženje bitno unapređeno u odnosu na 2011, i u odnosu na 2013. godinu. U većini oblasti koje anketa meri, u odnosu na prošlu godinu je došlo do blagih pomaka ili do relativne stagnacije.

Anketa pokazuje da 16% ispitanika smatra da je teret zakona i propisa umanjen u poslednjih 12 meseci, a dodatnih 38% ispitanika se sa tim delimično slaže (ukupno 54% ispitanika). Ovi rezultati su gotovo identični prošlogodišnjim, ali i značajno bolji od onih iz 2011. godine, kada je čak 82% ispitanika izjavilo da se ne slaže da je teret zakona i propisa umanjen u prethodnih 12 meseci (ove godine je taj udeo ispitanika iznosio gotovo dvostruko manje – 45%).

SIVA KNJIGA - SVEDOČANSTVO REFORMI

Od prvog istraživanja 2011. godine kontinuirano se smanjuje udeo ispitanika koji ukazuju da u tekućoj godini troše više vremena i novca na poslove vezane za poštovanje propisa („regulatorne zahteve“) u odnosu na prethodnu godinu: u 2011. godini je 56% ispitanika odgovorilo da troši više vremena na regulatorne zahteve nego prethodne godine, 2015. ih je bilo 25%, a ove godine za još jedan procentni poen manje.

U nekoliko oblasti došlo je do značajnog poboljšanja u odnosu na period od pre godinu dana – inspeksijski nadzor i građevinske dozvole pokazuju ozbiljne pozitivne pomake u ocenama naših privrednika. Ove godine 81% ispitanika tvrdi da su inspektori dobro obučeni, što predstavlja skok sa 73% u prošloj i 37% u 2011, a 72% ispitanika kaže da su propisi o inspeksijskom nadzoru lako dostupni i jasni, spram 67% u 2015, i 28% u 2011. godini. Prosečno vreme koje menadžment firme troši na inspekcije nastavlja da se smanjuje: sa prosečnih 12 sati po jednom nadzoru u 2011. na 5 sati u 2015. i 4 sata u 2016. godini. Vreme za dobijanje građevinske dozvole skraćeno je sa 9,3 meseca u 2013. i 7,7 meseci u 2015. na 4 meseca ove godine; 40% ispitanika potvrđuje da su troškovi dobijanja građevinske dozvole u 2016. godini razumni, u poređenju sa 24% prošle godine i 16% u 2013. godini.

Nazadovanje je ove godine primetno u oceni sudskih postupaka, koje je 47% ispitanika ocenilo negativno u 2016. u odnosu na 43% iz 2015. godine i jednako toliko u 2011, i u oceni sistema izvršenja sudskih odluka, koji se nakon bitnog poboljšanja u 2015. godini po rezultatima spustio za deset procentnih poena – 45% ispitanika je prošle godine ocenilo izvršenje kao dobro i veoma dobro, dok je ove godine taj procenat 35. U odnosu na 2011, kada je svega 15% ispitanika pozitivno ocenilo sistem izvršenja, percepcija privrede je ipak promenjena nabolje.

Od svih elemenata regulatornog okvira u Srbiji, parafiskalni nameti – naknade i takse, i dalje imaju najnegativniji uticaj, sa 68% negativnih ocena. Privrednici među aspekte regulatornog okvira koji nepovoljno utiču na poslovno okruženje kontinuirano svrstavaju i poreze i doprinose na zarade, porez na dodatu vrednost, poresku administraciju, sivu ekonomiju i administrativne procedure. Međutim, privrednici su sve ove oblasti ocenili manje negativno ove, 2016. godine, pri čemu je značajno poboljšanje zabeleženo kod poreske administracije i administrativnih procedura (51% i 53% negativnih odgovora ove godine, u odnosu na 59% negativnih odgovora za obe oblasti iz 2015.). I ovo je potvrda nalaza Sive knjige, stvari se kreću na bolje, ali verovatno ne dovoljno brzo.

Pristup izvorima finansiranja za mikro, mala i srednja preduzeća i dalje je izrazito neadekvatan. Privrednici se zadužuju u sve manjem obimu: čak 68% ne uzima kredite niti koristi druge izvore eksternog finansiranja, u poređenju sa 62% 2015. i 31% 2011. godine. U srednje razvijenim zemljama EU ovaj procenat nije viši od 30%. Ovo nisu dobre vesti. Bez eksternog finansiranja, privrednim subjektima je gotovo nemoguće da iz kategorije mikro i malih preduzeća, pređu u kategorije srednjih i velikih.

NAPREDAK U SPROVOĐENJU REFORMI, 2011-2016. GODINE

- Inspeksijski nadzor
- Dobijanje građevinskih dozvola
- Korupcija u državnoj upravi
- Transparentnost i predvidljivost
- Dobijanje različitih dozvola i licenci
- Inflacija
- Promenljivost deviznog kursa
- Promenljivost kamatne stope

Značajan napredak

- Parafiskalni nameti i takse
- Porezi i doprinosi na zarade
- Carinske i trgovinske procedure
- Platni promet
- Vrsta sredstava obezbeđenja koja zahtevaju banke
- Informisanost o regulatornim reformama
- Javna uprava
- Poreska administracija
- Vreme i novac utrošeni na administrativne procedure
- Postupak naplate PDV-a
- Izvršni postupak

Manji napredak

- Carinske dažbine
- Stope PDV-a
- Javne nabavke

Bez poboljšanja

- Korišćenje spoljnih izvora finansiranja
- Zaduživanje kod banaka
- Akcize
- Promenljivost cena imovine
- Potražnja za kreditima

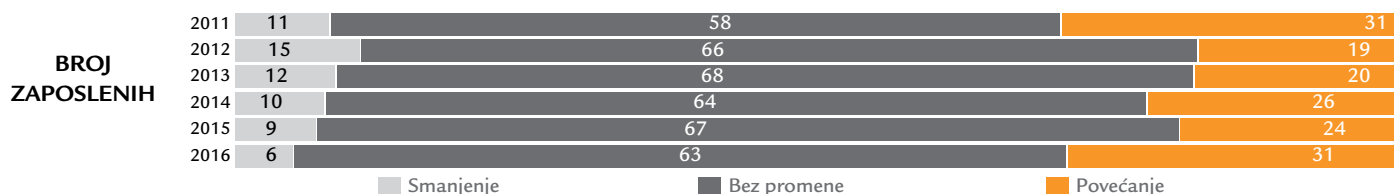
Pogoršanje

SIVA KNJIGA - SVEDOČANSTVO REFORMI

Privrednici su u poslednjem istraživanju najbolje ocenili reforme u načinu rada Centralnog registra obaveznog socijalnog osiguranja, pojednostavljenje procedura za vođenje KEPU knjiga, ukidanje radne knjižice i uvođenje elektronske građevinske dozvole. Najpoželjnije promene koje žele da vide u narednoj godini su smanjenje poreza, parafiskalnih nameta i taksi i efikasnija i jednostavnija administracija, kao i elektronska uprava.

Šta možemo da očekujemo u narednih godinu dana?

Na pitanje o očekivanjima za narednih 12 meseci, 31% anketiranih privrednika odgovara da očekuju da uvećaju broj zaposlenih, što je za 7 procentnih poena više u odnosu na prethodnu godinu. To je ujedno i najveće povećanje ovog procenta u odnosu na prethodnu godinu (24% ispitanika u 2015. godini) od kako radimo USAID BEP Anketu 1.000 preduzeća.

Opreznosti radi, napominjemo da smo još jedne godine (2011-te) imali ovako visok procenat privrednika koji su očekivali da u narednoj godini povećaju broj zaposlenih, ali smo u 2012. godini imali i pad broja zaposlenih (za oko 1,1%) i pad BDP-a (za oko 1%) u odnosu na 2011. godinu. S druge strane, od početka našeg anketiranja privrede 2011. godine, nikada nismo imali manji broj privrednika koji je očekivao smanjenja broja zaposlenih u narednih 12 meseci: samo 6%, što je za trećinu manje nego prošle godine i za tri petine manje nego u 2012. godini.

Šta može da nam donese dalji napredak?

Na pitanje čemu se najviše nadaju u regulatornom okruženju, ispitanici daleko najviše glasova daju smanjenju poreza, doprinosa i taksi (i to sve više njih – 24%, za razliku od 2014. godine, kada se samo 17% ispitanika izjasnilo za ovu stavku), a sledi efikasnija administracija i e-Uprava (7%). Rekli bismo da su ključne preporuke koje proizlaze iz NALED-ove **Sive knjige** i **Ankete 1.000 preduzeća** USAID BEP-a, ako ne u potpunosti podudarne, onda sigurno kompatibilne:

- Dalja reforma javne uprave i uvođenje E-rešenja
- Jačanje transparentnosti i predvidljivosti poslovnog okruženja
- Nastaviti sprovođenje mera usmerenih na suzbijanje sive ekonomije i sprovođenje reforme inspeksijskog nadzora
- Smanjiti ili ukinuti parafiskalne namete i obezbediti predvidljivost sistema uvođenja i određivanja neporeskih taksi i nameta
- Kreirati regulatorni okvir za poslovanje nebankarskog finansijskog sektora u cilju poboljšanja pristupa malih i srednjih preduzeća izvorima finansiranja
- Restrukturirati državnu pomoć sektoru MMSP
- Obezbediti efikasnost izvršnog postupka i smanjiti administrativna opterećenja
- Povećati znanje privrednika na temu upravljanja finansijama
- Poboljšati i povećati ulaganja u infrastrukturu
- Poboljšati informisanost javnosti o ostvarenim naprecima u poslovnom okruženju.

Kao i do sada, NALED i USAID BEP će nastaviti da rade ne samo na davanju preporuka već i na njihovoj implementaciji, u cilju stvaranja boljeg poslovnog ambijenta u Srbiji.

USAID BEP tim

U Beogradu, 24. januara 2017. godine

10 KLJUČNIH PREPORUKA SIVE KNJIGE 9

Broj preporuke SK	Opis preporuke	Nadležno ministarstvo
1.1	OMOGUĆITI DOBIJANJE UVERENJA O IZVRŠENOJ PORESKOJ OBAVEZI ELEKTRONSKIM PUTEM	Ministarstvo finansija
1.6	POJEDNOSTAVITI VOĐENJE EVIDENCIJA O POREZU NA DODATU VREDNOST	Ministarstvo finansija
1.14	UJEDNAČITI KRITERIJUME ZA ODREĐIVANJE VISINE IZNOSA POREZA I DOPRINOSA KOJE PLAĆAJU OBVEZNICI PO PAUŠALNOM PRINCIPU OBRAČUNA	Ministarstvo finansija
1.18	SMANJITI POREZE I DOPRINOSE NA NAJNIŽE ZARADE I UVESTI VEĆU PROGRESIVNOST OPOREZIVANJA	Ministarstvo finansija
1.21	USPOSTAVITI JAVNI REGISTAR NEPORESKIH NAMETA I UREDITI IZNOSE NAKNADA ZA KORIŠĆENJE JAVNIH DOBARA	Ministarstvo finansija
2.3	ZAKONSKI UREDITI OBLAST ZANATSTVA	Ministarstvo privrede
4.1	POJEDNOSTAVITI OSTVARIVANJE PRAVA NA PORODILJSKU NADOKNADU	Ministarstvo za rad zapošljavanje boračka i socijalna pitanja
4.3	UVESTI ELEKTRONSKI SISTEM PRIJAVE I EVIDENCIJE SEZONSKIH RADNIKA	Ministarstvo za rad zapošljavanje boračka i socijalna pitanja
11.6	PROPISATI I UVESTI OSNOVNE REGISTRE U SISTEM E-UPRAVE	Više ministarstava
11.11	OMOGUĆITI PRIVREDNIM SUBJEKTIMA ČUVANJE POSLOVNE DOKUMENTACIJE ISKLJUČIVO U ELEKTRONSKOM OBLIKU	Više ministarstava

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.1 OMOGUĆITI DOBIJANJE UVERENJA O IZVRŠENOJ PORESKOJ OBAVEZI ELEKTRONSKIM PUTEM

OPIS PROBLEMA

Kada je poreskom obvezniku radi ostvarenja prava (učesće na tenderu, overa zdravstvenih knjižica, podnošenje zahteva za kredit, podnošenje zahteva za vize i sl.) potrebno uverenje da je izmirio sve poreske obaveze, mora lično da ode u poresku službu, preuzme obrazac zahteva, popuni zahtev, plati naknadu (različito po poreskim upravama), ako ima određenih obaveza da izvrši sravnjenje poreske evidencije, plati razliku dospelih obaveza (ako postoje), a onda ponovo ode po "uverenje o izvršenim poreskim obavezama". Ovaj problem može se jednostavno rešiti elektronskim putem – kontrola poreske obaveze, podnošenje zahteva i preuzimanje uverenja.

Kod prijema zahteva za ova uverenja, službenici Poreske uprave se pozivaju na rok od 15 dana, što je krajnji rok za izdavanje uverenja iz evidencija po članu 161. stav 3. Zakona o opštem upravnom postupku, i pored toga što ta odredba izričito propisuje da se uverenje izdaje stranci na usmeni zahtev, po pravilu, istog dana. Primena ovog zakona na poreski postupak propisana je članom 3. stav 2. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji. Ovakva praksa otežava poslovanje i podstičajna je za koruptivno ponašanje.

Poseban problem su greške službenika Poreske uprave pri predaji obračuna zarada i plaćenih poreza i doprinosa. Obračuni se dostavljaju posle svake isplate na propisanim obrascima na šalteru Poreskoj upravi. U slučaju bilo kakve greške službenika Poreske uprave pri unošenju podataka iz dostavljenih obračuna u svoje evidencije, za ispravljanje ovih grešaka potrebno je nesrazmerno mnogo posla i vremena (zahtev za izlistavanje poreskih kartica, plaćanje naknade za izlistavanje poreskih kartica, preuzimanje kartice, upoređenje stanja iz kartica sa evidencijom poreskog obveznika i, ako su uočena neslaganja, zahtev za usaglašavanje sa odgovarajućom dokumentacijom).

PREDLOG REŠENJA

Poreska uprava treba da omogući pribavljanje uverenja o izvršenoj poreskoj obavezi elektronskim putem, bez naplate troškova. Do uspostavljanja punog elektronskog postupka predlažemo da Poreska uprava internim aktima propiše da se potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi izdaje poreskom obvezniku na licu mesta odmah po podnetom zahtevu, a s obzirom na to da se provera stanja poreskih obaveza može izvršiti jednostavnim uvidom u informacioni sistem Poreske uprave.

Problem greški u unošenju podataka i drugih tehničkih grešaka može se u potpunosti rešiti uvođenjem "elektronske uprave" i prijemom elektronskih prijava, čime bi se mogla potpuno isključiti predaja obrazaca na šalterima Poreske uprave na ime uplate poreza i doprinosa za zaposlene. Ovo bi za efekat, osim smanjenja administracije za poslodavce, imalo i daleko efikasniji i ekonomičniji rad same Poreske uprave, kao i eliminaciju potencijalnih koruptivnih situacija.

Poreska uprava i dalje radi na portalu e-Porezi kako bi on bio u potpunosti funkcionalan. Predviđeno je da portal nudi mogućnost bržeg, jednostavnijeg i lakšeg podnošenja poreskih prijava. Kada portal postane potpuno funkcionalan, poreski obveznici će između ostalog vršiti podnošenje elektronskih prijava preko portala, moći će da štampaju prijave i obaveštenja o podnetim prijavama, moći će da vrše pretrage i pregled prijava podnetih preko portala ili u papirnom obliku na šalteru i da vrše pregled stanja na računima poreskog obveznika.

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Sl.glasnik RS 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15 i 15/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.2 PROPISATI DA ŽALBA ODLAŽE IZVRŠENJE DO KONAČNOSTI PORESKO-UPRAVNOG AKTA

OPIS PROBLEMA

Član 147. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji propisuje da žalba ne odlaže izvršenje poreskog upravnog akta. Ova odredba u praksi izaziva probleme poreskim obveznicima, naročito kad se ima u vidu rok u kojem nadležni organi rešavaju žalbe. Iako je propisan rok za rešavanje žalbe 60 dana, u praksi postupci po žalbi traju znatno duže i za to vreme poreska administracija ima ovlašćenja da u redovnom postupku naplati obaveze po osnovu javnih prihoda sa računa poreskih obveznika. Čak i kada se rešenje ukine, poreskom obvezniku se novac vraća uz zakašnjenje, bez isplate zakonske kamate.

Nesporno je da zbog ovakvog zakonskog rešenja obveznici često dolaze u situaciju blokade računa i otežanog poslovanja, a krajnji rezultat može biti i stečaj. U praksi ovaj problem ne rešava diskreciono pravo Poreske uprave iz člana 147. stav 2. Zakona da odloži izvršenje ako obveznik dokumentuje da bi plaćanjem poreza pre konačnosti pobijanog akta pretrpeo bitnu ekonomsku štetu.

Od Ministarstva finansija dobili smo komentar da član 147. stav 2. Zakona propisuje mogućnost suspenzivnog delovanja žalbe, ako poreski obveznik dokumentuje da bi plaćanjem poreza ili sporednih poreskih davanja pre konačnosti pobijanog akta pretrpeo bitnu ekonomsku štetu. Iako su ovi navodi tačni, ovde je reč o izuzetku koji zavisi od diskrecione ocene Poreske uprave, što poreskog obveznika ostavlja u stanju pravne nesigurnosti u vezi sa mogućnošću i vremenom povraćaja neosnovano naplaćenog novca.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 147. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji tako što će se propisati da žalba odlaže izvršenje do konačnosti poresko-upravnog akta.

Ako Ministarstvo finansija smatra da se usvajanjem ove preporuke može narušiti stanje budžeta RS, onda predlažemo da se prava poreskih obveznika zaštite tako što će se u članu 147. Zakona, posle stava 4. dodati novi st. 5. i 6. koji glase:

„Ako drugostepeni organ ne donese odluku u roku iz stava 4. ovog člana, prvostepeni organ je dužan da bez odlaganja donese odluku o reizvršenju i da poreskom obvezniku izvrši povraćaj naplaćenog iznosa, sa kamatom obračunatom u skladu sa članom 75. ovog Zakona.

U slučaju iz stava 5. ovog člana, ako poreski upravni akt naknadno postane pravnosnažan, kamata na osnovni dug se obračunava od dana izvršnosti tog akta.“

PROPISI

· Član 147. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Sl.glasnik RS 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15 i 15/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.3 PROPISATI U KOJIM SLUČAJEVIMA ZA RADNO ANGAŽOVANJE PENZIONERA TREBA DA SE OBRAČUNAVAJU I PLAĆAJU POREZI I DOPRINOSI

OPIS PROBLEMA

U praksi postoje različita tumačenja obaveze plaćanja poreza i doprinosa za penzionere koji ponovo zasnuju radni odnos, kao i kada registruju preduzetničku radnju ili osnuju privredno društvo.

Tako, po nekim tumačenjima za penzionere ne treba da se plaćaju doprinosi za zdravstveno osiguranje i za osiguranje za slučaj nezaposlenosti, dok se po drugima ovi doprinosi plaćaju.

Navedene dileme je neophodno razrešiti izmenom relevantnih propisa, jer će u suprotnom ova pravna praznina stvarati pravnu nesigurnost u pogledu zakonitog postupanja u ovoj materiji.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje tako da se jasno propiše u kojim slučajevima za penzionere treba da se obračunavaju i plaćaju porezi i doprinosi.

PROPISI

· Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (Sl.glasnik RS 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14 i 112/15)

1.4 PROPISATI DA SE OBRAČUN PDV-A VRŠI NA DAN KADA SU POTRAŽIVANJA OD KUPACA NAPLAĆENA

OPIS PROBLEMA

Prema odredbama Zakona o porezu na dodatu vrednost, obaveza obračunavanja i plaćanja PDV-a nastaje najranije dana kada je izvršen promet robe i usluga, bez obzira na činjenicu kada će biti izvršena naplata potraživanja od kupaca. Obaveza obračuna PDV-a koja nastaje danom prometa dobara i usluga dovodi do čestih situacija da poreski obveznik duguje PDV za robu koju ni sam nije naplatio. Sa druge strane, ukoliko je roba plaćena avansno, Zakon nameće obavezu obračunavanja PDV-a danom kada je izvršeno plaćanje. Očigledno je da navedena rešenja nisu uzela u obzir potrebe privrede, odnosno destimulativne efekte primene pravila o nastanku obaveze na obim prometa robe i usluga.

PREDLOG REŠENJA

Razmotriti izmenu odredbe člana 16. Zakona o PDV-u, u smislu da se utvrdi da poreska obaveza nastaje danom kada su potraživanja od kupaca naplaćena, a ne danom kada je promet dobara i usluga izvršen.

Iako smo od Ministarstva finansija dobili komentar da bi prihvatanje ove preporuke bilo u suprotnosti sa pravnim tekovinama EU u oblasti oporezivanja potrošnje odnosno Direktivom Saveta 2006/112/E3, NALED ostaje pri ovoj preporuci s obzirom da Direktiva propisuje mogućnost, a ne i obavezu naplate PDV-a pre naplate potraživanja.

PROPISI

· Član 16 Zakona o porezu na dodatu vrednost (Sl.glasnik RS 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 6/14 i 68/14 i 83/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.5 UJEDNAČITI KAZNENU POLITIKU U VEZI SA EVIDENCIJAMA POREZA NA DODATU VREDNOST

OPIS PROBLEMA

Članom 42. Zakona o porezu na dodatu vrednost propisano je koje podatke mora da sadrži račun/faktura, odnosno drugi dokument koji služi kao račun, za svaki promet dobara i usluga. Poreska inspekcija, ukoliko utvrdi da račun nema neki od propisanih podataka, osporava obračunat porez i preduzima propisane sankcije. Kontrolni organ poreskom obvezniku ne ostavlja čak ni rok u kojem bi mogao od dobavljača da pribavi ispravljen račun sa svim potrebnim podacima. U praksi je reč o slučajnim greškama, odnosno propustima koji nemaju negativnog efekta na naplatu poreskih obaveza.

Kod poreskog obveznika koji ima značajan broj računa dobavljača, i pored prethodne kontrole i ažurnog vođenja poslovnih knjiga, može se desiti, i u praksi se dešava, da se prethodni PDV iskaže na osnovu dokumenta koji nema neki od propisanih podataka.

PREDLOG REŠENJA

Usaglasiti praksu postupanja Poreske inspekcije tako da se obveznicima plaćanja PDV-a uvek ostavi dodatni rok od pet radnih dana za pribavljanje računa sa svim podacima ispostavioca računa, u slučajevima kada postoje greške u evidenciji (u smislu da u evidenciji ima neki račun/fakturu bez propisanih podataka na njemu).

PROPISI

- Čl. 42, 46. i 60. Zakona o porezu na dodatu vrednost (Sl.glasnik RS 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 6/14, 68/14 i 83/15)
- Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV-u (Sl.glasnik RS 120/12).

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.6 POJEDNOSTAVITI VOĐENJE EVIDENCIJA O POREZU NA DODATU VREDNOST

OPIS PROBLEMA

Usvajanjem novog Pravilnika o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV, PDV evidencija je značajno iskomplikovana. Osnovni elementi PDV prijave (obračunat PDV, prethodni PDV i iznos za uplatu) ostali su identični, ali se uvođenjem novih pravila znatno otežava knjiženje dokumenata.

Nova poreska prijava omogućuje uvid u čisto statističke podatke koji nisu bitni za obračun PDV, a sa druge strane otežava kontrolu i generisanje PDV prijave. Do sada se svaki dokument knjižio samo jednom u knjizi ulaznih faktura ili knjizi izlaznih faktura, na osnovu čega se kasnije pravila poreska prijava, a nakon izmena Pravilnika neki se dokumenti knjiže i po više puta (na primer, uvozna faktura sa prometom u jednom periodu, a plaćen PDV u drugom periodu), što potpuno ruši izvorni koncept i jako usložnjava obradu. Priprema obračuna je znatno teža, jer sada treba obraditi i fakture koje nemaju uticaja na PDV i ranije se nisu evidentirale (fakture van sistema PDV i sl). Poseban problem predstavljaju razni dodaci na originalni obračun PDV kao što je "interni obračun PDV" u slučaju sekundarnih sirovina i uvoza softvera koji kvari izvorne principe knjiženja PDV-a.

PREDLOG REŠENJA

Novi Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV i o obliku i sadržini pregleda obračuna PDV objavljen je 30. septembra 2016. godine (Sl.glasnik RS 80/16), a trebalo je da stupi na snagu od 1. januara 2017. godine, ali je primena odložena za 1. januar 2018. godine. Međutim, ovaj Pravilnik ne ide u susret zahtevima privrede i potrebi za pojednostavljenjem obračuna, već je čak komplikuje povećanjem obima dokumentacije i izveštavanja.

Izmeniti Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV i o obliku i sadržini pregleda obračuna PDV tako da se pojednostavi vođenje PDV evidencija, na način da to ne bude komplikovanije nego što je to bilo po ranije važećem pravilniku koji je uređivao ovu materiju.

PROPISI

· Pravilnik o obliku, sadržini i načinu vođenja evidencije o PDV (Sl.glasnik RS 80/16, 109/2016)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.7 UKINUTI KONTROLNE TRAKE I RACIONALIZOVATI RAD SA FISKALNIM KASAMA

OPIS PROBLEMA

Pojedine odredbe Zakona o fiskalnim kasama (dalje: Zakon) i pratećeg Pravilnika o postupku fiskalizacije, sadržaju evidencije o ovlaštenim servisima i serviserima i izgledu, sadržaju i načina vođenja dosijea i servisne knjižice fiskalne kase (dalje: Pravilnik) u praksi su se pokazale kao neracionalne, što otežava i poskupljuje poslovanje privrednih subjekata.

Članom 3. stav 2. Zakona je propisana obaveza evidentiranja svakog pojedinačno ostvarenog prometa preko fiskalne kase i kada se usluga pruža fizičkom licu, a naknadu za pružene usluge snosi pravno lice, odnosno preduzetnik, i to nezavisno od načina plaćanja (gotovina, ček, kartica i bezgotovinsko plaćanje). Ova obaveza nema svrhu, jer u knjigovodstvu postoje podaci da je usluga naplaćena (izvod sa računa kod poslovne banke), pa nema potrebe da se uplata od fizičkih lica za izvršene usluge evidentira dva puta (putem izvoda iz banke i putem fiskalne kase).

Štampanje fiskalnih dokumenata iz čl.12–15. Zakona vrši se u jednom primerku, uz koji se istovremeno štampa i njihov kompletan sadržaj, na kontrolnoj traci fiskalne kase, kopirnim putem ili putem dvostrukog štampača. Odštampani podaci na fiskalnim dokumentima moraju biti identični podacima na kontrolnoj traci. Obveznik je dužan da kontrolnu traku i fiskalna dokumenta iz čl.13. i 14. Zakona čuva najmanje tri godine, što je rok za koji ne postoji razumno opravdanje.

Po čl. 27. i 28. Zakona propisani su uslovi o fiskalizaciji, servisiranju i popravkama fiskalne kase. Pravilnikom je, u čl.12–14. propisana procedura fiskalizacije fiskalne kase koja je spora i iziskuje velike troškove za privredni subjekt.

PREDLOG REŠENJA

Radi racionalizacije i pojednostavljenja, potrebno je izvršiti sledeće izmene i dopune Zakona i Pravilnika:

Ukinuti obaveze štampanja kontrolne trake za fiskalne isečke (fiskalnih dokumenata po članu 12 Zakona). U međuvremenu dok se ne ukinu kontrolne trake izmeniti rok čuvanja odštampane kontrolne trake na najduže jednu godinu.

Brisati odredbu iz člana 3. stav 2. Zakona, jer nema potrebe da se ista uplata dva puta evidentira. Obaveza evidentiranja preko fiskalne kase bi trebalo da postoji samo kada se usluga od fizičkih lica naplaćuje u gotovom, jer su fiskalne kase i uvedene radi evidentiranja prometa u gotovom.

Skratiti rokove propisane u Pravilniku za ovlašćene servisere i Poreske organe.

PROPISI

- Zakon o fiskalnim kasama (Sl.glasnik RS 135/04 i 93/12)
- Pravilnik o postupku fiskalizacije, sadržaju evidencije o ovlaštenim servisima i serviserima i izgledu, sadržaju i načina vođenja dosijea i servisne knjižice fiskalne kase (Sl.glasnik RS 140/04)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.8 PROMENITI NAČIN OBRAČUNA UMANJENJA PDV-A PO OSNOVU RASHODA (KALO, RASTUR, KVAR I LOM)

OPIS PROBLEMA

Uredbom o količini rashoda robe (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost, propisano je da se rashod robe na koji se ne plaća PDV izražava u procentu od količine robe koja je u određenom poreskom periodu nabavljena, prerađena, proizvedena ili prodana. Količina rashoda se utvrđuje popisom koji je relativno složen i dugotrajan postupak, naročito za preduzeća i preduzetnike koji imaju širok asortiman roba, proizvedenih ili prodatih.

Članom 3. stav 1. Uredbe je propisano da obveznik poreza na dodatu vrednost utvrđuje rashod neposredno pošto je nastao, ili redovnim ili vanrednim popisom robe u skladištu, stovarištu, magacinu, prodavnici ili drugom sličnom objektu.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 3. stav 1. Uredbe o količini rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost, tako što će se propisati da se rashodi utvrđuju na godišnjem nivou, a na osnovu podataka godišnjeg popisa ako poreski obveznik želi da taj obračun vrši na godišnjem nivou, o čemu obaveštava Poresku upravu.

Skrećemo pažnju na to da bi korist od predložene izmene imao i budžet RS, jer bi poreski obveznici sve do kraja godine uplaćivali iznos PDV-a i na vrednost neupotrebljive robe, koja bi se otpisala tek na kraju godine (kreditiranje budžeta od strane poreskih obveznika).

Prema nalazima FREN-a obveznici PDV-a u Srbiji trenutno popisuju robu radi izuzimanja od PDV-a manjka na ime kala, rastura, kvara i loma u proseku 2,7 puta godišnje. Ako bi im bilo dozvoljeno da odbiju iznos manjka nastao tokom čitavog perioda od prethodnog popisa, troškovi vezani za obavljanje popisa smanjili bi se za oko 4,45 milijardi dinara (odnosno 43,2 miliona evra), u slučaju da obveznici PDV-a popisuju robu jednom godišnje.

PROPISI

- Član 3. stav 1. Uredbe o količini rashoda (kalo, rastur, kvar i lom) na koji se ne plaća porez na dodatu vrednost (Sl.glasnik RS 124/04)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.9 SMANJITI STOPU PDV-A NA REPROMATERIJAL ZA PROIZVODNJU LEKOVA

OPIS PROBLEMA

U skladu sa članom 23. stav 2. tačka 3. Zakona o porezu na dodatu vrednost, smanjena stopa PDV-a od 10% između ostalog primenjuje se na lekove. Zakon, međutim, ne predviđa povlašćen tretman repromaterijala koji se koriste u proizvodnji lekova.

Ovakvim propisom su domaći proizvođači lekova oštećeni, budući da se materijali koji su neophodni za proizvodnju lekova oporezuju po opštoj stopi od 20%, što uzrokuje probleme sa likvidnošću domaćih proizvođača zbog značajnih iznosa više plaćenog poreza.

Naime, zbog obaveze plaćanja većeg PDV-a prilikom kupovine materijala i manjeg PDV-a prilikom prodaje gotove robe, poreski obveznik je u situaciji da svaki mesec zahteva povraćaj više plaćenog poreza, što je procedura koja značajno otežava njegovo poslovanje.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 23. stav 2. Zakona o porezu na dodatu vrednost, tako što će se posle tačke 3) dodati nova tačka 3a) koja glasi:

„3a) repromaterijala za proizvodnju lekova, odnosno sirovi-
na koje se koriste u procesu proizvodnje lekova;“

Na ovaj značajan problem domaće farmaceutske industrije ukazala je kompanija Hemofarm a.d. Vršac. Iako je od decembra 2013. ovaj zakon menjan tri puta, Ministarstvo finansija nije izašlo u susret ovom opravdanom zahtevu domaćih farmaceutskih kompanija.

PROPISI

· Član 23. stav 2. Zakona o porezu na dodatu vrednost (Sl.glasnik RS 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 6/14, 68/14, 83/15 i 5/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.10 PROPISATI KRAĆI ROK ZA POVRAĆAJ VIŠE PLAĆENOG PDV-A

OPIS PROBLEMA

Članom 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost propisano je da se više plaćen PDV, iskazan u poreskoj prijavi, vraća poreskom obvezniku najkasnije u roku od 45 dana, odnosno u roku od 15 dana od dana predaje poreske prijave koji pretežno vrši promet roba u inostranstvo.

Ovaj rok je nepotrebno dug i utiče na smanjenje likvidnosti preduzeća.

Problem stvara i nepostojanje adekvatne analize rizika pa se većini obveznika koji se umesto za poreski kredit opredele za povraćaj PDV-a određuje terenska kontrola, koja stvara dodatnu administrativnu barijeru - produžava rok za povraćaj, jer je evidentan nedovoljan broj inspektora.

U okviru komponente sedam „Plaćanje poreza i doprinosa“ u godišnjem izveštaju Svetske banke „Doing business“ detaljno je analizirano prosečno vreme da se više plaćeni iznos PDV-a vrati poreskom obvezniku i u praksi to iznosi 57 dana, što značajno doprinosi lošijoj poziciji Srbije u ovoj oblasti.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 52. stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost tako da se propiše kraći rok za povraćaj PDV-a obveznicima koji pretežno vrše promet roba u inostranstvo. Predlažemo da se propiše rok od 5 dana.

Usvajanjem predloženog rešenja bi se poboljšala likvidnost izvoznika i smanjili njihovi rashodi po osnovu kamata na kredite, što je podsticajno za svaki privredni subjekat koji ostvaruje izvoz.

Poštovati rok od 45 dana za vraćanje više plaćenog PDV-a što je zakonski propisan i sasvim razuman rok imajući u vidu da se vreme računa od dana isteka roka za podnošenje poreske prijave, a ne od dana podnošenja poreske prijave (za blagovremeno podnete prijave). Analizirati mogućnost uvođenja automatskog povraćaja PDV-a za obveznike u najnižoj kategoriji rizika (dobar primer je Republika Hrvatska koja je od skora uvela automatski povraćaj PDV-a za obveznike u najnižoj kategoriji rizika).

PROPISI

· Član 52. Stav 4. Zakona o porezu na dodatu vrednost (Sl.glasnik RS 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 6/14, 68/14, 83/15 i 5/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.11 UKINUTI OBAVEZU OBAVEŠTAVANJA IZ ČLANA 51A STAV 2. ZAKONA O PDV-U ILI OMOGUĆITI SLANJE TOG OBAVEŠTENJA U ELEKTRONSKOJ FORMI

OPIS PROBLEMA

Član 51a stav 2. Zakona o porezu na dodatu vrednost propisuje obavezu poreskih obveznika da uz poresku prijavu dostavi nadležnom poreskom organu i obaveštenje o:

- licu koje nije evidentirano za obavezu plaćanja PDV-a, a koje mu je od 1. januara do isteka poslednjeg poreskog perioda kalendarske godine izvršilo promet sekundarnih sirovina i usluga koje su neposredno povezane sa tim dobrima, kao i iznosu tog prometa;
- poljoprivredniku koji nije evidentiran za obavezu plaćanja PDV-a, a koji mu je od 1. januara do isteka poslednjeg poreskog perioda kalendarske godine, odnosno poslednjeg poreskog perioda izvršio promet poljoprivrednih i šumskih proizvoda i poljoprivrednih usluga, kao i iznosu tog prometa.

Navedeno obaveštenje obavezno sadrži podatke o nazivu, odnosno imenu i prezimenu, kao i adresi i PIB-u lica iz stava 2. tačka 1), odnosno poljoprivrednika iz stava 2. tačka 2) ovog člana, kao i o iznosu izvršenog prometa, bez pripadajućih obaveza.

Ova odredba stvara obavezu kompanijama čija je delatnost proizvodnja duvanskih proizvoda da na kraju svakog meseca izvlače podatke o vrednosti otkupljenog duvana od proizvođača duvana koji nisu u sistemu PDV-a za prethodnih 12 meseci i taj izveštaj šalju u Poresku upravu poštom.

Dodatni problem stvara faktičko stanje da neki poljoprivredni proizvođači u tih 12 meseci mogu da uđu ili izađu iz sistema PDV-a, zavisno od prometa koji su ostvarili. Ova procedura izaziva nepotrebno veliko angažovanje ljudskih resursa kompanije; dodatno angažovanje ljudskih resursa, u slučaju da stvarno obrađuju primljene podatke; troškove poštarine; nemogućnost provere predatih podataka.

PREDLOG REŠENJA

Preispitati opravdanost administrativnog opterećenja u smislu koristi ovih podataka za Poresku upravu.

Ako ova zakonska obaveza nema pozitivne efekte ili su koristi od nje za budžet RS manje od troškova koje sprovođenje ove procedure prouzrokuje poreskim obveznicima, predlažemo da se u članu 51a Zakona stave van snage st. 2, 3. i 4.

Ako analiza efekata ovih odredbi pokaže da je ta procedura opravdana, onda insistiramo ili da se član 51a Zakona o porezu na dodatu vrednost izmeni tako što će se propisati da je Poreska uprava dužna da obaveštenje iz stava 2. prima i u elektronskoj formi ili da se izda uputstvo kojim se nalaže takvo postupanje.

Smatramo da za elektronski prijem ovog obaveštenja nema smetnji, s obzirom na to da je slanje PDV prijave omogućeno svim poreskim obveznicima.

Zakonom o izmenama i dopunama Zakona o porezu na dodatu vrednost (Sl.glasnik RS 83/15) izmenjen je član 51a stav 2. Zakona o PDV u odnosu na koji je data inicijalna preporuka. Međutim, navedenim izmenama samo je proširen krug lica na koji se obaveza odnosi (nema više novčanog limita od milion dinara).

PROPISI

• Član 51a Zakona o porezu na dodatu vrednost (Sl.glasnik RS 84/04, 86/04, 61/05, 61/07, 93/12, 108/13, 6/14, 68/14, 83/15 i 5/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.12 OMOGUĆITI 100% KORIŠĆENJA PORESKOG KREDITA PO OSNOVU ULAGANJA U OSNOVNA SREDSTVA I BEZ OGRANIČENJA U POGLEDU ROKA ZA KORIŠĆENJE

OPIS PROBLEMA

Pre izmena iz 2013. godine, članom 48. Zakona o porezu na dobit pravnih lica bili su propisani slučajevi u kojima poreskom obvezniku može da se umanjiti poreska obaveza po osnovu ulaganja u osnovna sredstva. Ova olakšica je bila ograničena u visini iznosa i rokom:

- 1) poreskom obvezniku se priznavalo pravo na poreski kredit u visini od 20% od izvršenog ulaganja, s tim što iznos nije mogao biti veći od 50% od obračunatog poreza u godini u kojoj je izvršeno ulaganje, dok se malom pravnom licu priznavalo pravo na poreski kredit u visini od 40% od izvršenog ulaganja, s tim što iznos nije mogao biti veći od 70% od obračunatog poreza;
- 2) poreski obveznik, pri obračunu obaveze za porez na dobit preduzeća, morao je prvo da koristi poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva ostvaren u tekućoj godini, a tek onda poreske kredite prenete iz ranijih godina.

Raniji naši predlozi su ukazivali na korisnost ukidanja ograničenja, odnosno da poreski kredit za ulaganja u osnovna sredstva za sva pravna lica i preduzetnike iznosi 100% od izvršenih ulaganja u osnovna sredstva, bez ograničenja u odnosu na poresku obavezu, kao i da ima pravo da ga koristi bez vremenskog ograničenja.

Suprotno našim predlozima, izmenama Zakona iz decembra 2013. godine ova olakšica je potpuno ukinuta, a povećani su isključivo brojni postićaji kod novih ulaganja, čime su sve postojeće kompanije stavljene u nepovoljniji položaj nego ranije. Ovakvo stanje je za većinu privrednih subjekata neodrživo i pogubno, jer ne mogu da izdrže konkurenciju novoosnovanih privrednih subjekata, koji za razliku od njih imaju brojne podsticaje, niti uvoznika koji robu kupuju od inostanih proizvođača koji uživaju subvencije svojih matičnih država.

PREDLOG REŠENJA

Radi podsticanja ulaganja potrebno je izmeniti Zakon o porezu na dobit pravnih lica tako da se ponovo propišu poreski krediti za ulaganja u osnovna sredstva i to:

- 1) da poreski kredit za sva pravna lica i preduzetnike, poreske obveznike, iznosi 100% od izvršenih ulaganja u osnovna sredstva, bez ograničenja u odnosu na poresku obavezu;
- 2) da poreski obveznik ima pravo da koristi poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva iz prethodnih godina bez vremenskog ograničenja, odnosno najkraće u narednom roku od pet godina, što je rok uobičajen u uporednoj pravnoj praksi. Alternativno, izmeniti navedene odredbe, tako da se propiše da se poreski kredit po osnovu ulaganja u osnovna sredstva koristi redosledom po kome je nastalo pravo na poreski kredit.

Ovakvim rešenjem bi se stimulisali poreski obveznici da vrše značajnija ulaganja u osnovna sredstva i u modernizaciju procesa rada.

Izmenama Zakona iz decembra 2013. godine ukinuti su poreski podsticaji postojećim privrednim subjektima u vidu poreskih kredita na ime ulaganja u osnovna sredstva, a uvedeni su podsticaji za ulaganja većeg obima, čime su privredni subjekti koji nemaju mogućnost za veća ulaganja i otvaranja većeg broja novih radnih mesta u relativno kratkom roku, dovedena u neravnotežan položaj, pre svega u odnosu na nove investitore.

PROPISI

· Brisani član 48. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl.glasnik RS 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15 i 112/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.13 POJEDNOSTAVITI POVRAČAJ VIŠE PLAĆENOG POREZA NA DOBIT PREDUZEĆA

OPIS PROBLEMA

Kada je u poreskom bilansu za utvrđivanje poreza na dobit iskazana preplata, Poreska uprava vrši povrat više plaćenog poreza tek pošto izvrši prethodnu kontrolu, ali ponekad traži da izvrši kontrolu poslovanja za proteklih pet godina, iako zahtev za proveru prava poreskog obveznika da traži povrat preplaćenog poreza na dobit uopšte nije utvrđeno u zakonu. Ovo se od strane poreskih obveznika shvata kao svojevrsan pritisak da odustanu od svog zahteva za povrat više plaćenog poreza.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je ujednačiti praksu postupanja Poreske uprave kako bi se podnosiocu zahteva uvek na njegov zahtev, bez postavljanja dodatnih uslova, omogućilo da koristi zakonsko pravo na povrat više plaćenog poreza na dobit. Smatramo da je postojeće zakonsko rešenje dobro, s obzirom da je jasno predviđeno pravo poreskog obveznika na povrat više plaćenog poreza na dobit uz prethodno podnošenje zahteva Poreskoj upravi. Međutim, imajući u vidu pomenutu praksu prvostepenih organa Poreske uprave, predlažemo donošenje uputstva na nivou Poreske uprave uz saglasnost Ministarstva finansija kojim bi se jasno obavezali prvostepeni organi Poreske uprave na jednoobrazno postupanje i izričito poštovanje ove norme bez prethodne ili naknadne provere poreskih obveznika, osim ako u postupku analize rizika nema indikatora koji ukazuju na nepravilno postupanje, što samo podnošenje zahteva za povraćaj više plaćenog poreza ne sme biti.

PROPISI

· Brisani član 3. Zakona o porezu na dobit pravnih lica (Sl.glasnik RS 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15 i 112/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.14 UJEDNAČITI KRITERIJUME ZA ODREĐIVANJE VISINE IZNOSA POREZA I DOPRINOSA KOJE PLAĆAJU OBVEZNICI PO PAUŠALNOM PRINCIPU OBRAČUNA

OPIS PROBLEMA

Za osnovicu obračuna visine poreza na prihode od samostalne delatnosti – paušalno oporezivanje poreza i doprinosa za obavezno socijalno osiguranje, za paušalno oporezovanog poreskog obveznika propisana je prosečna bruto zarada po zaposlenom ostvarena na teritoriji Republike Srbije, koja se kao podatak preuzima od Zavoda za statistiku. Međutim, nakon toga se na osnovicu primenjuju kriterijumi za umanjenje/ uvećanje osnovice, koje svaka filijala Poreske uprave različito tumači i primenjuje. Posledica su ogromne razlike i nelogičnosti u finalnim iznosima koje slične radnje plaćaju u različitim gradovima i opštinama.

Pojedini kriterijumi iz člana 6. Uredbe o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti – na primer, "ostale okolnosti koje utiču na poslovanje", "tržišni uslovi poslovanja" ili "poslovna reputacija preduzetnika" su nejasni i omogućuju preširoka tumačenja. Poređenjem poreskih rešenja različitih lokalnih filijala Poreske uprave može se zaključiti se u pojedinim gradovima višestruko bolje razvijenošću i životnog standarda osnovica često umanjuje, dok se ne umanjuje u gradovima i opštinama izuzetno lošeg standarda građana, niže stope zaposlenosti i lošije infrastrukture.

Paradoksalno je i da se osnovica oporezivanja uvećava za po 10% za svakog novozaposlenog radnika, imajući u vidu da preduzetnik ima dodatne troškove oko svakog novozaposlenog (plaća zaradu, poreze i doprinose). Nedopustivo je i da kriterijum "poslovna reputacija preduzetnika" rezultira bilo kakvim, a svakako ne trostrukim povećanjem oporezivanja, kao što je propisano u članu 6. stav 1. tačka 7) podtačka 1. Uredbe.

Ovakva praksa je destimulativna za preduzetništvo i zapošljavanje, što je potpuno suprotno proklamovanom cilju Vlade RS.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Uredbu o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti, tako što će se propisati jasni kriterijumi za oporezivanje paušalnih obveznika, koji će biti temeljeni na ekonomskoj snazi poreskog obveznika i ujednačeno tumačeni na celoj teritoriji zemlje.

Alternativno, preciznim uputstvima Poreske uprave je moguće prevazići trenutnu praksu u oporezivanju paušalnih poreskih obveznika koja je više nego apsurdna.

U oba slučaja, kao izvor dobre prakse koju samo treba prilagoditi domaćim propisima preporučujemo Uputstvo Ministarstva finansija, Poreske uprave Republike Hrvatske pod nazivom: „Paušalno oporezivanje samostalnih djelatnosti, obrta, poljoprivrede i šumarstva“.

PROPISI

- Uredba o bližim uslovima, kriterijumima i elementima za paušalno oporezivanje obveznika poreza na prihode od samostalne delatnosti (Sl. glasnik RS 65/01, 45/02, 47/02, 91/02, 23/03, 16/04, 76/04, 31/05, 25/13, 119/13 i 135/14)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.15 DONOSENJE PRAVOVREMENIH REŠENJA PORESKE UPRAVE PREMA PORESKIM OBVEZNICIMA PAUŠALNOG OPOREZIVANJA

OPIS PROBLEMA

Rešenje o porezu i doprinosima za paušalno oporezovane preduzetnike kasni skoro dve godine.

Većina preduzetnika plaća svoje obaveze po starim poreskim rešenjima, tako da će se i kada stignu nova rešenja verovatno pojaviti iznosi zaduženja koji premašuju one koji se trenutno plaćaju u formi akontacije, što će dodatno opteretiti preduzetnike i njihovo poslovanje učiniti značajno neizvesnijim.

Naročiti problem se javlja kod preduzetnika koji je tokom 2015. godine menjao status iz obveznika paušalnog oporezivanja u obveznika koji vodi poslovne knjige ili obrnuto. Zbog razlike u statusu poreskog obveznika, uplata poreskih obaveza se vodi za novi status, dok se poreski dugovi vode za prethodni status: kod novog statusa poreskog obveznika raste preplata poreskih obaveza, dok kod prethodnog statusa poreskog obveznika konstantno raste poreski dug, na koji se obračunava zatezna kamata uz pretnju prinudne naplate. Dodatni problem se javlja kod preduzetnika koji su otvorili svoju preduzetničku radnju tokom 2015 godine. Takvi preduzetnici, obzirom da nisu dobili rešenja, i ne zadužuju se, pa ukoliko preduzetnik traži poresko uverenje o svojim primanjima njemu se izdaje uverenje sa iznosom primanja od 0,00 dinara.

PREDLOG REŠENJA

Uvesti u Zakon o porezu na dohodak građana rok za dostavu rešenja od strane Poreske uprave.

Alternativno, predlažemo i da se razmotri da Rešenje donosi lokalna poreska administracija s obzirom da je u pitanju ustupljeni prihod.

! NOVO

PROPISI

· Zakon o porezu na dohodak građana (Sl.glasnik RS 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 7/12, 93/12, 114/12, 8/13, 47/13, 108/13, 6/14, 57/14, 68/14, 5/15, 112/15 i 5/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.16 OMOGUĆITI PRIZNANJA NA TERET RASHODA U SKLADU SA MEĐUNARODNIM RAČUNOVODSTVENIM STANDARDIMA

OPIS PROBLEMA

Po Zakonu o porezu na dobit pravnih lica, rezervisanja za nenaplativa potraživanja su rashodi priznati za poreske svrhe samo ukoliko su u kašnjenju više od 60 dana na dan 31. decembra fiskalne godine u kojoj su knjižena. Pitanje je šta se dešava kada rezervisana potraživanja, koja poreske vlasti smatraju poreski nepriznatim rashodima u tom trenutku, dospeju na plaćanje i ispune sve uslove poreski priznatih rashoda u nekom drugom trenutku? Zakon o porezu na dobit pravnih lica nema odgovor za takve situacije.

Usled drugačije regulative finansijskog računovodstva koje se primenjuje na međunarodnim finansijskim tržištima i poreskih računovodstvenih propisa u Srbiji mogu proisteci značajne razlike između knjiženja finansijskog prihoda i oporezivog prihoda. Budući da finansijsko računovodstvo mora prikazivati eksternim investitorima najverodostojniju finansijsku sliku poslovanja, neophodno je da zakon obezbedi priznavanje poreskih olakšica i obaveza koje će nastati u budućim periodima usled računovodstvenih unosa u tekućoj fiskalnoj godini, čak i ako formalni uslovi priznavanja rashoda u poreske svrhe nisu ispunjeni.

Kako član 39. Međunarodnih računovodstvenih standarda navodi: „(...) Rezervisanje za ispravku vrednosti potraživanja je utvrđeno kada postoji objektivan dokaz da kompanija neće biti u mogućnosti da naplati iznose koji dospevaju u skladu sa prvobitnim uslovima potraživanja. Značajne finansijske teškoće dužnika, verovatnoća da će dužnik pasti u stečaj ili ući u drugu finansijsku reorganizaciju i insolventnost ili zaostalo plaćanje smatraju se pokazateljima da se vrednost potraživanja mora ispraviti.“ Iz navedenog je očigledan konflikt između međunarodnih i srpskih poreskih normi i standarda.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o porezu na dobit pravnih lica unošenjem mehanizma koji omogućuje da, ukoliko kompanija izvrši rezervisanja "suviše rano" da bi bila priznata u poreske svrhe u jednoj godini (kako bi investitorima dali najjasniju sliku o solventnosti kompanije i rizicima sa kojima se suočava u ovom pogledu, kako propisuju međunarodni standardi finansijskog izveštavanja), ta kompanija bude u mogućnosti da odbije rezervisanja koja su prethodno smatrana poreski nepriznatim rashodima kada se ispune pravni uslovi za priznavanje rashoda u poreske svrhe.

Izmene Zakona o porezu na dobit pravnih lica su neophodne kako bi se popunila ova pravna praznina i omogućile korekcije poreskog bilansa kompanije, bez narušavanja verodostojnosti finansijskog izveštavanja.

U smislu navedenog predlažemo da se član 16. Zakona o porezu na dobit pravnih lica izmeni tako da se dodaju novi stavovi koji glase:

„Kada su rezervisanja za potraživanja izvršena u trenutku kada su ispunjeni zahtevi za priznavanje takve ispravke vrednosti u poreske svrhe koje su propisane Zakonom, otpis takvih potraživanja će biti priznat u poreske svrhe u bilo kojoj sledećoj poslovnoj godini.

Čim prethodno poreski nepriznata rezervisanja dospeju na plaćanje, postaju poreski priznati rashodi i obveznik je dužan da poreski bilans koriguje u skladu s tim.

Sva otpisana, rezervisana i ostala potraživanja koja su smatrana poreski nepriznatim rashodima i koja su kasnije prijavljena u stečajnom postupku mogu biti priznata u poreskom bilansu obveznika odmah nakon otvaranja stečajnog postupka nad njegovim dužnikom.“

PROPISI

· Zakon o porezu na dobit pravnih lica (Sl.glasnik RS 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15 i 112/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.17 UJEDNAČITI KAZNENU POLITIKU U PRIMENI ZAKONA O RAČUNOVODSTVU

OPIS PROBLEMA

Novčane kazne propisane članom 46. Zakona o računovodstvu i reviziji, za pravna lica koja postupaju suprotno odredbama tog zakona bile su veoma visoke, nezavisno od toga da li se radi o malom, srednjem ili velikom pravnom licu.

Nasuprot tome, članom 47. Zakona o računovodstvu propisane su niže novčane kazne za preduzetnike, koji poslovne knjige vode po odredbama ovog zakona.

Imajući u vidu da je poslovanje malih pravnih lica po obimu i složenosti relativno slično poslovanju preduzetnika, trebalo bi ih izjednačiti i po pitanju novčanih kazni za nepostupanje po odredbama Zakona o računovodstvu.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 46. Zakona o računovodstvu u smislu da se i za mala pravna lica propišu niže novčane kazne, kao i za preduzetnike, kao i člana 47. u kome treba smanjiti minimalne novčane kazne.

Kaznenu politiku Zakona o računovodstvu treba prilagoditi stvarnoj ekonomskoj snazi malih pravnih lica i preduzetnika. U tom smislu, naročito ukazujemo na visoke maksimalne kazne predviđene za kažnjavanje u prekršajnim postupcima i postupcima po privrednim prestupima.

Kao meru zaštite malih pravnih lica predlažemo smanjenje minimalnih propisanih kazni (100.000 dinara) i potpuno izjednačavanje visine kazni za mala pravna lica i preduzetnike za period od pet godina počev od dana osnivanja malog pravnog lica.

I pored toga što je u julu 2013. godine donet nov Zakon o računovodstvu, taj zakon na potpuno isti način uređuje kaznenu politiku kao što je to činio član 68. i 69. Zakona o računovodstvu i reviziji (Sl.glasnik RS 46/06, 111/09 i 99/11)

Dodatno, umesto da se uvaži preporuka i smanji minimalna kazna za mala pravna lica, ista se povećava 20 puta i za preduzetnike.

U smislu navedenog ova preporuka nije sprovedena, iako je donet potpuno nov zakon koji uređuje računovodstvo.

PROPISI

• Član 46. i 47. Zakona o računovodstvu (Sl.glasnik RS 62/13)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.18 SMANJITI POREZE I DOPRINOSE NA ZARADU

OPIS PROBLEMA

Član 44. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje propisuje visoke stope po kojima se obračunavaju i plaćaju doprinosi na zaradu (26% za obavezno penzijsko i invalidsko osiguranje, 10,3% za obavezno zdravstveno osiguranje i 1,5% za osiguranje za slučaj nezaposlenosti), a član 16. Zakona o porezu na dohodak građana propisuje da se zarada oporezuje po stopi od 10%. Osnovica za obračun je bruto zarada, tako da ona sadrži porez i doprinose koji se plaćaju iz zarade (s obzirom na to da je zarada tako definirana članom 105. stav 2. Zakona o radu), pa ove obaveze u odnosu na neto zaradu koja se isplaćuje zaposlenom realno iznose oko 63%.

Ovako visoke obaveze su za poslodavce prevelik teret, što je povezano sa povećanjem sive ekonomije i nekonkurentnošću poslodavaca koji prijavljuju zaposlene i uplaćuju ove obaveze na pun iznos zarade koju im isplaćuju. Takođe je prisutan trend da poslodavci radnike, a naročito menadžment isplaćuju u manjem delu kroz zaradu, a u većem delu kroz isplate koje vrše iz podignute dividende, koja je po Zakonu o porezu na dohodak građana oporezovana po stopi od 15%.

Kako bi se eliminisala siva ekonomija, a poslodavcima koji uredno izmiruju obaveze po osnovu isplate zarada zaposlenima omogućilo konkurentno poslovanje, neophodno je da se smanji visina poreza i doprinosa na zaradu. U suprotnom će se naplata po ovim osnovama kontinuirano smanjivati, jer će deo privrede iz legalnih tokova prelaziti u zonu sive ekonomije, dok će privredni subjekti koji uredno izmiruju obaveze po osnovu isplate zarada zbog nekonkurentnosti ili smanjivati obim poslovanja ili gasiti poslovanje.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 44. Zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje i član 16. Zakona o porezu na dohodak građana tako što će se smanjiti stope po kojima se obračunavaju i plaćaju doprinosi i porezi na zaradu za najmanje 30% u odnosu na sada važeće stope za najniže zarade uz uvođenje progresivnog oporezivanja zarade izmenom Zakona o porezu na dohodak građana.

Predlažemo i ukidanje poreza i doprinosa za početnike u poslovanju za period od prvih godinu dana, kao i smanjenje minimalne osnovice za obračun doprinosa kod zaposlenih na nepuno radno vreme.

Usvajanjem ove preporuke opterećenja na isplatu zarada biće bar donekle usklađena sa uporednom evropskom praksom, što će poslodavcima omogućiti konkurentnost na tržištu EU.

PROPISI

- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (Sl.glasnik RS 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 47/13, 108/13, 57/14, 68/14, 5/15 112/15 i 5/16.) i
- Zakon o porezu na dohodak građana (Sl.glasnik RS 24/01, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/13, 57/14, 68/15, 5/15, 112/15 i 5/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.19 POJEDNOSTAVITI POSTUPAK EKSPROPRIJACIJE

OPIS PROBLEMA

Složena procedura eksproprijacije zemljišta otežava, a često u potpunosti blokira velike građevinske investicije – izgradnju saobraćajne infrastrukture, energetske objekata i velikih industrijskih objekata. Eksproprijaciju čine tri postupka koji se ne mogu voditi uporedo i zbog toga mogu trajati godinama:

- postupak utvrđivanja javnog interesa (član 20. Zakona o eksproprijaciji), koji sprovodi Vlada RS, gde je dozvoljeno pokrenuti upravni spor;
- postupak eksproprijacije (čl.25–36. Zakona), koji sprovodi opštinska uprava, gde je dozvoljeno izjaviti žalbu ministarstvu nadležnom za finansije i nakon toga voditi upravni spor;
- postupak za određivanje naknade (čl.56–62. Zakona), koji sprovodi opštinska uprava, odnosno sud ako se visina naknade ne može utvrditi sporazumno.

Eksproprijaciju posebno komplikuje i odugovlači član 34. Zakona koji propisuje da korisnik eksproprijacije stiče pravo da stupi u posed eksproporisane nepokretnosti danom pravosnažnosti odluke o naknadi. U praksi to znači pravosnažnost sudske odluke o visini naknade za eksproprijaciju u parnici, koja može trajati izuzetno dugo i stopirati celokupnu investiciju, zbog nerealno postavljenog zahteva vlasnika jedne jedine parcele. Ovakvo rešenje nema opravdanje, naročito imajući u vidu obavezu korisnika eksproprijacije iz člana 28. Zakona da podnese garanciju banke na iznos dinarskih sredstava potrebnih za obezbeđenje naknade za eksproporisanu nepokretnost. Zastareli koncept Zakona koji propisuje da se eksproprijacija može vršiti isključivo u korist države, lokalne samouprave, javnih preduzeća, privrednih društava sa većinskom državnim kapitalom i sl. blokira ozbiljne investicije u oblasti infrastrukture i energetike, koje Vlada navodno priželjkuje. Takav koncept u velikom broju slučajeva nameće neustavno rešenje da sa lex specialisom samo određeni investitori uvode u kategoriju korisnika eksproprijacije, kao i da im se istim zakonom uzgred dodeljuju i neke druge neuobičajene povlastice.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 8. Zakon o eksproprijaciji tako da se proširi krug korisnika eksproprijacije, tj. omogućiti eksproprijaciju u korist svih pravnih lica, jer sva pravna lica, bez obzira na to u čijem su vlasništvu, mogu sprovoditi javni interes. Ovo rešenje je poznato u EU, a Hrvatska je čak priznala ovo pravo i fizičkim licima.

Izmeniti član 34. i 35. Zakona o eksproprijaciji tako da se stupanje u posed eksproporisane nepokretnosti omogućiti korisniku eksproprijacije odmah po konačnosti rešenja o eksproprijaciji.

Omogućiti da se službenost može uspostaviti i u korist pravnih lica, a ne samo države, lokalne samouprave, preduzeća u njihovom vlasništvu i fizičkih lica.

PROPISI

· Zakon o eksproprijaciji (Sl.glasnik RS 53/95, Sl.list SRJ 16/01, Sl.glasnik RS 20/09 i 55/13)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.20 UVESTI KONTROLU USKLAĐENOSTI TAKSI I NAKNADA ZA JAVNE USLUGE SA METODOLOGIJOM UTVRĐIVANJA TROŠKOVA TIH USLUGA

OPIS PROBLEMA

Pravilnik o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge, koji je ministar finansija i privrede usvojio u februaru 2013. godine, nije proizveo efekte na smanjenje troškova koje privreda i građani plaćaju u postupcima pred republičkim organima.

Propisana metodologija je nepotpuna, jer ne daje dovoljno precizne parametare za utvrđivanje troškova koji mogu učestvovati u formiranju cene javne usluge, niti jasnu metodologiju kako se ti troškovi raspoređuju na pojedinačne usluge, imajući u vidu njihovu vrstu i složenost. Takođe, Pravilnik ne uvažava ni različitost organizacije poslovanja različitih pružalaca javnih usluga, pa je u praksi njegova primena nemoguća. Iz navedenih razloga propisana metodologija ne daje mogućnost sprovođenja kontrole da li su takse i naknade pravično odmerene.

Podsećamo da član 17. Zakona o budžetskom sistemu propisuje pravilo da visina takse mora biti primerena troškovima pružanja javne usluge i da ne može biti utvrđena kao procenat od promenjive osnovice, što se ne može ostvariti prema važećem Pravilniku.

PREDLOG REŠENJA

Dopuniti Pravilnik o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge tako da se propiše precizna metodologija za utvrđivanje visine taksi i naknada koje za svoje usluge naplaćuju pružaoci javnih usluga, tako da ta metodologija bude primenjiva na sve pružaoce javnih usluga i da se precizno propiše koji troškovi mogu učestvovati u formiranju cene javne usluge, kao i jasnu metodologiju kako se ti troškovi raspoređuju na pojedinačne usluge, imajući u vidu njihovu vrstu i složenost.

Obezbediti mehanizam za proveru usklađenosti sa Pravilnikom taksi i naknada koje za svoje usluge naplaćuju pružaoci javnih usluga.

PROPISI

· Pravilnik o metodologiji i načinu utvrđivanja troškova pružanja javne usluge (Sl.glasnik RS 14/13, 25/13 i 99/13)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.21 USPOSTAVITI JAVNI REGISTAR NEPORESKIH NAMETA I UREDITI IZNOSE NAKNADA ZA KORIŠĆENJE JAVNIH DOBARA

OPIS PROBLEMA

Ministarstvo finansija je već duže vremena saglasno sa potrebom da se okonča izrada Nacrta zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara. Proklamovani cilj donošenja ovog zakona je onemogućavanje nekontrolisanog uvođenja parafiskalnih nameta. Ovaj cilj treba postići normom koja bi bila sastavni deo tog zakona i propisivala bi da sve finansijske obaveze koje nosioci javnih ovlašćenja naplaćuju privredi, a nisu porez, naknade i takse, mogu da budu propisane isključivo tim zakonom.

Od unošenja ove preporuke u Sivu knjigu VI, NALED u svojim kvartalnim izveštajima daje pregled aktivnosti Ministarstva finansija u vezi sa radom na Nacrtu zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara. Da podsetimo, osnov za rad na ovom zakonu je član 18. Zakona o budžetskom sistemu, a cilj te odredbe je onemogućavanje nekontrolisanog uvođenja parafiskalnih nameta

PREDLOG REŠENJA

Ministarstvu finansija treba da intenzivira rad na Nacrtu zakona, s tim da se mora voditi računa o nekoliko ključnih preduslova i principa:

1. Ustanoviti jasne definicije naknada, taksi, zakupa, licenci, dozvola i dr. kako bi se osigurala dosledna primena Zakona o budžetskom sistemu i u potpunosti obuhvatile sve naknade budućim Zakonom o naknadama.
2. Nacrt zakona mora sadržati sve naknade koje se trenutno propisuju ma kojim sektorskim zakonom.
3. Eliminirati ili revidirati visinu naknada koje su po svojoj prirodi parafiskalni nameti.
4. Usvojiti sistemsko rešenje da Vlada RS zaduži Ministarstvo finansija da obezbedi uslove za uspostavljanje elektronskog i javno dostupnog Registra nameta, tako što bi se izmenama Zakona o budžetu ili usvajanjem Zakona o naknadama za korišćenje javnih dobara propisalo da je uslov za naplatu konkretne nominalne takse, odnosno naknade za javnu uslugu, kako na republičkom, tako i na lokalnom nivou, registracija te takse, odnosno naknade u Registar. Tom prilikom bi se kontrolisalo da je taksa uvedena, odnosno odmerena u skladu sa zakonom.

Moguće je da bi sa prihvatanjem rešenja da se Registar nameta ustanovi zakonom moglo odustati od teško sprovodivog rešenja da se sve naknade za korišćenje javnih dobara moraju propisati samo jednim zakonom, jer bi se takvim rešenjem uvođenje naknada i njihova visina stavili pod nadzor ministarstva zaduženog za vođenje tog registra.

PROPISI

· Svi propisi koji uređuju naknade za korišćenje javnih dobara

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.22 UKINUTI REPUBLIČKU ADMINISTRATIVNU TAKSU ZA PODNOŠENJE ZAHTEVA U POSTUPCIMA PRED KATASTROM NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

U procedurama koje sprovodi Služba za katastar nepokretnosti Republičkog geodetskog zavoda Republike Srbije, pored naknada za korišćenje podataka i usluge utvrđene svojom tarifom, insisitira se i na plaćanju republičke administrativne takse.

Članom 30. stav 1. Zakona o izmenama i dopunama Zakona o državnom premeru i katastru (Sl.glasnik RS 65/13) propisano je da prestaju da važe odredbe tarifnih br. 216, 217. i 218. Tarife republičkih administrativnih taksi, iz Zakona o republičkim administrativnim taksama, čime su troškovi korisnika tih usluga smanjeni.

Pravilnikom o visini takse za pružanje usluga Republičkog geodetskog zavoda (Sl.glasnik RS 116/13), naknada za usluge RGZ je terminološki usklađena za Zakonom o budžetskom sistemu tako što je nazvana taksom.

Međutim i dalje se u svim postupcima pred RGZ-om, pored taksi propisanih Pravilnikom koji je doneo direktor RGZ-a, naplaćuje i republička administrativna taksa od 290,00 dinara u skladu sa tarifnim brojem 1. Tarife republičkih administrativnih taksi iz Zakona o republičkim administrativnim taksama.

Dakle, stranke naknadu za istu uslugu plaćaju i RGZ-u i Republici Srbiji u budžet, što je nedopustivo imajući u vidu odredbu člana 17. stav 8. Zakona o budžetskom sistemu kojom je izričito propisano da se za jednu javnu uslugu može naplaćivati samo jedna taksa.

PREDLOG REŠENJA

U cilju usaglašavanja sa Zakonom o budžetskom sistemu, izmeniti Tarifu koja je sastavni deo Zakona o republičkim administrativnim taksama tako što će se propisati da se tarifni broj 1 ne naplaćuje u postupcima pred RGZ-om.

Potrebno je aktom nadležnog organa naložiti usklađivanje postupanja Republičkog geodetskog zavoda sa članom 17. stav 8. Zakona o budžetskom sistemu i ukinuti praksu naplate dvostrukih taksi za istu javnu uslugu. Pošto RGZ može da naplaćuje taksu u skladu sa članom 174. Zakona o državnom premeru i katastru, gubi pravo da naplaćuje taksu u skladu sa Zakonom o republičkim administrativnim taksama.

U junu 2013. Ministarstvo finansija je ispravilo propust i obrisalo je celu glavu XXVII Tarife iz Zakona o republičkim administrativnim taksama, koja je uređivala administrativne takse za upis u Katastar.

Međutim, u postupcima pred RGZ-om i dalje se naplaćuje republička administrativna taksa od 290 dinara u skladu sa tarifnim brojem 1. Tarife.

PROPISI

· Zakon o republičkim administrativnim taksama (Sl.glasnik RS 43/03, 51/03, 61/09, 54/09, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13, 57/14, 83/15, 112/15 i 50/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.23 POJEDNOSTAVITI PRIVREMENI UVOZ

OPIS PROBLEMA

Za preduzeće koje se bavi razvojem softvera ili promocijom proizvoda, neophodan je uzorak (hardver) koji se uvozi iz inostranstva. Takva roba se privremeno uvozi, a privremeni uvoz ima ograničeno trajanje. Ukoliko postoji potreba da takva roba ostane duže od roka na koji je odobren privremeni uvoz, postoji obaveza da se ona ocarini i konačno uveze u zemlju. Za carinjenje je neophodno pribaviti RSO sertifikat. Glavni problem je što pribavljanje ovog sertifikata zahteva vreme i novac, tako da privrednici često pribegavaju tome da uzorke vraćaju nazad u inostranstvo, pa ponovo obavljaju privremeni uvoz, što stvara dodatne troškove.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti carinske propise na način da se omogući veća fleksibilnost u režimu privremenog uvoza, a prilikom uvoza praviti razliku da li se neki proizvod uvozi zbog dalje prodaje u Srbiji ili ne.

Omogućiti uvoz bez sertifikata kad proizvod nije namenjen daljoj prodaji.

PROPISI

- Carinski zakon (Sl.glasnik RS 18/10, 111/12 i 29/15)
- Zakon o tehničkim zahtevima za proizvode i ocenjivanju usaglašenosti (Sl.glasnik RS 36/09)
- Tehnički propisi koji uređuju standarde

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.24 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE ZA EKSPRESNE POŠILJKE

OPIS PROBLEMA

Postoje problemi u primeni Carinskog zakona i Uredbe o carinski dovoljenom postupanju s robom u vezi sa procedurom carinjenja ekspresnih pošiljki.

Implementacija navedenih propisa zavisi od razvijanja carinskog informacionog sistema i zbog toga pojednostavljenje procedure za ekspresne pošiljke još uvek nije primenjeno u praksi.

Neophodno je obezbediti povezivanje carinskih i kompanijskih servera, sa dvosmernom razmenom podataka, kako bi se omogućilo unapređenje trgovine, standardizacije i pojednostavljenja procedura. To bi omogućilo znatno brže carinjenje ekspresnih pošiljaka. Ovo pitanje je veoma značajno za dalju ekonomsku liberalizaciju i jedan je od uslova za povećanje stranih investicija.

Takođe, potrebno je propisati pojam de minimis pošiljaka (pošiljke na koje se, do propisane vrednosti, ne plaćaju ni carinske dažbine ni PDV). Sadašnja definicija malih pošiljki nekomercijalne prirode je takva da se na te pošiljke (vrednosti do 50 evra) ne plaćaju carinske dažbine, ali se plaća PDV. De minimis mehanizam je uveden u Evropi jer je skuplje organizovati naplatu dažbina za takve pošiljke, nego što same dažbine iznose. Ovo pitanje je veoma značajno za dalji razvoj e-trgovine.

PREDLOG REŠENJA

Kako bi se osigurao dalji napredak u oblasti carina, neophodno je da se:

- razvije efikasan carinski informacioni sistem i obezbedi implementacija pojednostavljenih procedura, uključujući i povezivanje sa serverima kompanijama i automatsko carinjenje;
- omogući puna implementacija pojednostavljenih procedura koje su predviđene pravnim okvirom;
- uvede i definiše pojam de minimis pošiljaka, odnosno pošiljaka na koje se, do propisane vrednosti, ne plaćaju ni carinske dažbine ni PDV;
- obezbedi dalje unapređenje procedura pojednostavljenog izvoznog carinjenja za pošiljke do 1.000 evra i da se razmotri mogućnost povećanja vrednosnog limita na 5.000 evra;
- obezbedi efikasna edukacija carinskog osoblja kako bi se obezbedila implementacija novog zakonskog okvira u praksi i ujednačenost sprovođenja procedura, s ciljem stvaranja predvidivog poslovnog ambijenta za trgovinu i priliv investicija;
- smanjenje diskrecionih prava carinskih službenika i uvođenje odgovornosti za zadržavanje/kontrolu pošiljki bez pravnog osnova, uz primenu analize rizika.

PROPISI

- Carinski zakon (Sl.glasnik RS 18/10, 111/12 i 29/15)
- Uredba o carinski dovoljenom postupanju s robom (Sl.glasnik RS 93/10, 63/13, 145/14, 95/15 i 44/16)
- Drugi podzakonski akti koji obezbeđuju implementaciju relevantnih odredbi Carinskog zakona

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.25 OMOGUĆITI POSTUPAK BRISANJA PRIVREDNIH SUBJEKATA IZ REGISTRA APR-a

OPIS PROBLEMA

Stavom 7. člana 29. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji otežan je postupak brisanja privrednih društava i preduzetnika iz Registra privrednih subjekata koji vodi Agencija za privredne registre (APR), jer se prethodno mora pribaviti i istovremeno sa predajom registracione prijave brisanja privrednog društva, odnosno preduzetnika, predati dokaz o prestanku poreskih obaveza – poresko uverenje, koje izdaje Poreska uprava, a koji ne sme biti stariji od pet dana. S obzirom da poresko uverenje izdaju i lokalna i republička poreska administracija, dešava se često da zbog kratkog roka važenja poreskog uverenja (5 dana), istekne jedno poresko uverenje, dok drugo pristigne (poreska administracija ima rok od 15 dana da izda uverenje).

Najnovijim izmena člana 29. Zakona, novim st. 9. i 10. propisano je da APR ne može da izvrši brisanje privrednog subjekta iz Registra, niti da registruje statusne promene i vrši promene podataka koji se odnose na osnivača, odnosno člana, naziv, sedište, ulog i oblik organizovanja, u periodu od dobijanja obaveštenja Poreske uprave da će se kod privrednog subjekta vršiti poreska kontrola, pa sve do dobijanja obaveštenja da je poreska kontrola završena, ma koliko ta kontrola trajala. Ove odredbe su u direktnoj koliziji sa čl. 58, 83. i 84. Ustava RS, jer se njima ugrožavaju prava na slobodu preduzetništva i korišćenje imovine. Ove odredbe ne mogu dati rezultate u borbi protiv tzv. „fantomskih firmi“, već će samo negativno uticati na priliv investicija.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 29. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji i to:

- U stavu 7. rok od 5 dana važenja poreskog uverenja produžiti na 15 dana;
- Stavove 9. i 10. obavezno staviti van snage zbog moguće neustavnosti.

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Sl.glasnik RS 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15 i 15/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.26 OBJAVLJIVANJE SPISKOVA PORESKIH DUŽNIKA

OPIS PROBLEMA

Izmenom Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji iz 2014. godine, redefinisana je obaveza Poreske uprave, pa samim tim i lokalnih poreskih organa, da objavljuju spiskove poreskih dužnika, i ona glasi: „Poreska uprava kvartalno, sa presekom stanja na poslednji dan u poslednjem mesecu kvartala, objavljuje na svojoj internet strani naziv, odnosno ime i prezime, PIB i iznos poreskog duga poreskih dužnika, i to pravnih lica sa poreskim dugom u iznosu od 20.000.000 dinara i višem i preduzetnika sa poreskim dugom u iznosu od 5.000.000 dinara i višem, čime obaveza čuvanja službene tajne nije povređena.“ (čl. 7. stav 7. Zakona) Dakle, za pravna lica i preduzetnike određeni su limiti duga, preko kojih se on više ne smatra službenom tajnom, dok je obaveza objavljivanja spiska dužnika među fizičkim licima sasvim ukinuta.

Ovim je izvršeno skrivanje podataka od javnog interesa i otvorena mogućnost da određeni učesnici u privrednom i političkom životu dovedu javnost u zabludu po pitanju njihovog privrednog i političkog kredibiliteta. Ovakva odredba prkosi i naporima u borbi protiv korupcije.

Ukoliko je razlog netransparentnosti zaštita ličnih podataka, bilo bi logično da se sasvim ukine praksa objavljivanja liste dužnika, zato što pravna lica sa poreskim dugom u iznosu od 20.000.000 dinara i višem i preduzetnici sa poreskim dugom u iznosu od 5.000.000 dinara i višem, nemaju manje pravo na zaštitu ličnih podataka od onih koji duguju manje od 20.000.000, odnosno 5.000.000 dinara. Nijedno lice koje duguje porez nema pravo na zaštitu podatka o tom dugu.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji tako da se brišu limiti duga za pravna lica i preduzetnike preko kojih se on više ne smatra službenom tajnom i vratiti obaveze objavljivanja spiska dužnika među fizičkim licima.

Predlažemo da se tekst zakona izmeni tako da Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji u članu 7. stav 7. menja i glasi: „Poreska uprava kvartalno, sa presekom stanja na poslednji dan u poslednjem mesecu kvartala, objavljuje na svojoj internet strani naziv, odnosno ime i prezime, PIB i iznos dospelog poreskog duga poreskih dužnika koji su u docnji duže od 30 dana.“ Ovakvom odredbom nije povređena obaveza čuvanja tajnog podatka.

Korisne posledice objavljivanja spiska dužnika su brojne, a najvažnije su: (a) povećani pritisak na nesavesne obveznike i sledstveno tome uspešnija naplata; i (b) povećano poverenje građana u poreske vlasti, posebno onih lica koja redovno plaćaju svoje obaveze. Na taj način bi bio dat značajan doprinos uspešnjoj naplati nenaplaćenih obaveza, borbi protiv korupcije i povećanju pravne sigurnosti i poverenja u državne, pokrajinske i lokalne vlasti.

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Sl.glasnik RS 80/02, 84/02, 23/02, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 61/07, 20/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15 i 15/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

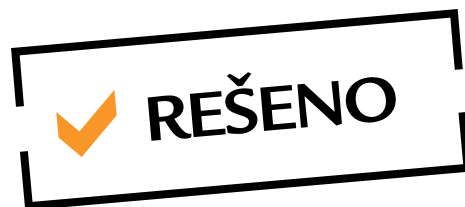
1.27 PRECIZNIJE PROPISATI KRITERIJUME ZA PRIJAVU KONCENTRACIJE

OPIS PROBLEMA

Članom 61. Zakona o zaštiti konkurencije, u vezi sa članom 17. istog zakona, obaveza prijave koncentracije vezana je isključivo za ostvarene prihode svih učesnika u koncentraciji, a ne uzima se u obzir delatnost kompanija koje učestvuju u koncentraciji. To dovodi do paradoksalnih situacija kao što je npr. da se koncentracija mora prijavljivati u slučajevima kada se stiču administrativne zgrade kupovinom imovine u stečaju (vrednosti cca 100.000 €). Pored toga, troškovi takse i pripreme vrlo obimne dokumentacije u tim slučajevima mogu biti veći čak i od vrednosti imovinske celine koja se stiče iako ta imovina nema nikakve veze sa osnovnom delatnošću kupca.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 61. Zakona o zaštiti konkurencije tako da se kriterijumi za prijavu koncentracije revidiraju i koriguju kako bi se pored godišnjeg prihoda učesnika u koncentraciji dodao i kriterijum obavljanja istovetne ili srodne osnovne delatnosti, što zaista može imati uticaja na zaštitu konkurencije. Dodatno, sugerišemo da se propiše manji obim dokumentacije koja se dostavlja uz prijavu koncentracije.

Nova Uredba o sadržini i načinu podnošenja prijave koncentracije ("Službeni glasnik RS", br. 5/2016), koju je pripremila Komisija za zaštitu konkurencije, podnosiocima koji ispunjavaju uslove za prijavu koncentracije u skraćenom obliku, omogućava jednostavniji postupak i smanjuje broj neophodnih dokumentata.

PROPISI

Član 61. Zakona o zaštiti konkurencije (Sl.glasnik RS 51/09 95/13)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.28 PROMENITI PRAKSU INSPEKCIJSKOG NADZORA U UGOSTITELJSKIM I DRUGIM OBJEKTIMA

OPIS PROBLEMA

U nekim slučajevima inspeksijske kontrole u ugostiteljskim i drugim objektima karakteriše neprihvatljiva praksa u pogledu poštovanja zakonitosti i ostvarivanja prava poreskih obveznika.

Članovi 131. i 132. Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji govore o zabrani obavljanja delatnosti, prvi u toku poreske kontrole, kada organ „može“ izreći ovu meru, a drugi član predviđa donošenje ove mere ako obveznik ne postupi po rešenju o otklanjanju nepravilnosti.

Podsećamo da se u poreskoj kontroli, pored Zakona o poreskom postupku i poreskoj administraciji, primenjuju Zakon o inspeksijskom nadzoru, Zakon o opštem upravnom postupku i Zakon o državnoj upravi i da odredbe tih zakona treba i u stvarnosti da se sprovode. Ovi zakoni, pored ostalog, uređuju: načelo srazmernosti u postupanju inspekcije, odnosno organa uprave; srazmernost riziku, nezakonitosti i šteti; primenu blaže mere kojom se postižu svrha i cilj zakona, a cilj nije zatvaranje privrednih subjekata u svakom slučaju i za svaku nepravilnost, a posebno kada su u pitanju mali, bagatelni iznosi (neznatani rizik, mali značaj), nego uspostavljanje zakonitog poslovanja, gde se mere primenjuju postepeno - prvo blaže mere, pa ako one ne urode plodom poseže se za strožijim merama, zabrana rada dolazi na kraju, osim izuzetno ako je u pitanju nezakonitost velike težine i štete, odnosno kod neregistrovanih i s njima izjednačenih subjekata.

PREDLOG REŠENJA

Omogućiti u praksi da se pri vršenju inspeksijskog nadzora ne zaustavlja proces rada, kako bi se predupredilo nanošenje štete poreskom obvezniku.

Inspeksijska kontrola ne sme značiti automatsku kaznu, a najmanje prva inspeksijska kontrola mora biti savetodavna, sa konstatovanjem uočenih nepravilnosti i rokom za njihovo otklanjanje.

Mera zatvaranja ugostiteljskih i drugih objekata na 7, odnosno 14 i duže dana, sama po sebi je kontraproduktivna, jednako za državu i za preduzetnika, zaposlene i sve dobavljače u lancu PDV-a. Propisati da se mera zatvaranja ugostiteljskog objekta primenjuje samo izuzetno – zbog ugrožavanja zdravlja ljudi ili zbog vršenja poreskih prekršaja u povratu, odnosno slučaju da npr. postoji znatna opasnost po javni interes.

!NOVO

PROPISI

· Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Sl.glasnik RS 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 63/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15 i 15/16)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.29 USPOSTAVITI UZAJAMNOST VRAĆANJA PDV IZMEĐU SRBIJE I DRUGIH ZEMALJA

OPIS PROBLEMA

Pravna lica iz Srbije ne mogu izvršiti povrat inostranog PDV-a iz Italije, Mađarske, Češke, Poljske, Grčke, Rumunije, Španije i Portugalije zbog toga što Srbija sa pomenutim državama nije uspostavila tzv. uzajamnost o vraćanju PDV-a. Ova vrsta sporazuma se zaključuje razmenom pisama dvaju ministarstava finansija, bez parlamentarne procedure. Nemogućnost vraćanja inostranog PDV-a direktno utiče na smanjenje konkurentnosti srpske privrede, a na posredan način negativno utiče i na prihode budžeta.

U okviru postojećeg sporazuma o uzajamnosti sa Turskom, turski kamioni ne mogu da izvrše povrat PDV-a koji plaćaju za putarinu u Srbiji, što značajno umanjuje konkurentnost Koridora 10 u odnosu na Koridor 4 koji ide preko Rumunije i Bugarske, a na posredan način negativno utiče na budžetske prihode.

Pravna lica iz Francuske, Bugarske, Irske, Švedske, Finske, Norveške, Luksemburga i Holandije ne mogu izvršiti povrat PDV-a iz Srbije, iako srpska pravna lica imaju pravo na povrat PDV-a iz navedenih država. Ovo u velikoj meri direktno utiče na negativan stav stranih investitora u pogledu ulaganja u Srbiju.

Pravilnik o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV je van vremena i donosi direktnu štetu budžetu Srbije kao i srpskim firmama iz oblasti poslova revizije, računovodstva i poreskog savetovanja.

PREDLOG REŠENJA

Pokrenuti proceduru uspostave bilateralne uzajamnosti sa Italijom, Mađarskom, Češkom, Poljskom, Rumunijom, Grčkom, Španijom i Portugalijom slanjem pisma ministarstvima finansija ovih zemalja u kojem se predlaže uspostava uzajamnosti o vraćanju PDV-a sa Srbijom.

Ministarstvo finansija treba da svoju odluku o uspostavi uzajamnosti sa Turskom dopuni na način "da turski kamioni mogu izvršiti povrat PDV-a za troškove plaćene putarine".

Ministarstvo finansija treba da proglasi unilateralnu uzajamnost sa Francuskom, Bugarskom, Irskom, Švedskom, Norveškom, Finskom, Luksemburgom i Holandijom.

Ministarstvo finansija treba da izmeni Pravilnik o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV tako da:

- se uplata novca od refundiranog PDV-a isplaćuje isključivo u dinarima na nerezidentni račun stranog pravnog lica kao podnosioca zahteva, odnosno na dinarski račun zastupnika stranog pravnog lica;
- zastupnik stranog pravnog lica može biti isključivo pravno lice koje je registrovano u Srbiji.

!NOVO

PROPISI

- Izjave Ministarstva finansija u skladu sa čl. 53. Zakona o porezu na dodatnu vrednost (Sl.glasnik RS 84/04, 86/04, 61/05, 93/12, 108/13, 6/14, 68/14, 142/14, 5/15, 83/15 i 5/16)
- Pravilnik o postupku ostvarivanja prava na povraćaj PDV i o načinu i postupku refakcije i refundacije PDV (Sl.glasnik RS 107/04, 65/05, 63/07, 107/12, 120/12 i 74/13)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.30 ELIMINISATI POTVRDU O OSLOBOĐENJU OD PLAĆANJA AKCIZE PO OSNOVU MEĐUNARODNOG UGOVORA

OPIS PROBLEMA

U članu 9. Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja akcize na proizvode koje proizvođač, odnosno uvoznik prodaje diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama, kao i na derivate nafte, biogoriva i biotečnosti koji se prodaju na osnovu međunarodnog ugovora, propisana je obaveza da obveznik akcize mora svaka tri meseca da dostavlja nadležnoj Poreskoj upravi, između ostalog, potvrde o oslobođenju od plaćanja akcize po osnovu međunarodnog ugovora.

Ova obaveza predstavlja suvišno administriranje i dupliranje dokumentacije zato što prema članu 7. Pravilnika, ove potvrde izdaje Poreska uprava – Centrala, pa je nepotrebno da ih obveznik ponovo dostavlja istom organu državne uprave.

PREDLOG REŠENJA

U članu 9. Pravilnika brisati obavezu da obveznik akcize dostavlja potvrdu o oslobođenju od plaćanja akcize po osnovu međunarodnog ugovora nadležnoj Poreskoj upravi.

!NOVO

PROPISI

· Član 9. Pravilnika o bližim uslovima, načinu i postupku ostvarivanja oslobođenja od plaćanja akcize na proizvode koje proizvođač, odnosno uvoznik prodaje diplomatskim i konzularnim predstavništvima i međunarodnim organizacijama, kao i na derivate nafte, biogoriva i biotečnosti koji se prodaju na osnovu međunarodnog ugovora (Sl.glasnik RS 41/09 i 56/13)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.31 POJEDNOSTAVITI POSTUPAK IZVEŠTAVANJA MINISTARSTVA FINANSIJA U VEZI OBAVEZNIH REZERV NAFTE I DERIVATA NAFTE

OPIS PROBLEMA

U Uredbi o visini, načinu obračuna, plaćanja i raspolaganja naknadom za formiranje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte, u članu 11. stav 2. propisana je obaveza dostavljanja obrazaca N-2 i N-3 Ministarstvu rudarstva i energetike i u elektronskoj i u pisanoj formi. Propisivanje obaveze dostavljanja na oba načina predstavlja suvišno administriranje svakog meseca, a ne doprinosi povećanju efikasnosti obrade podataka od strane Ministarstva.

U istoj Uredbi, u članu 12. propisano je da je obveznik naknade za obavezne rezerve dužan da Ministarstvu rudarstva i energetike svakog meseca dostavlja obrazac N-4 – Izveštaj o uplatama naknade za formiranje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte. Ova obaveza je suvišna, jer nije jasno zašto je Ministarstvu bitno preko koje banke je plaćena naknada, a osim toga, ovaj podatak, kao i datum uplate može da dobije od Uprave za trezor u Ministarstvu finansija na čiji račun se uplaćuje naknada.

PREDLOG REŠENJA

Propisati samo jedan način dostavljanja obrazaca N-2 i N-3, ili u pisanoj formi ili elektronski.
Brisati član 12. Uredbe.

PROPISI

- Član 11. stav 2. i član 12. Uredba o visini, načinu obračuna, plaćanja i raspolaganja naknadom za formiranje obaveznih rezervi nafte i derivata nafte (Sl.glasnik RS 108/14 i 53/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.32 PRILAGODITI OBAVEZAN GODIŠNJI POPIS IMOVINE I OBAVEZA POTREBAMA SREDNJIH I VEĆIH PRIVREDNIH DRUŠTAVA

OPIS PROBLEMA

Prema članu 16. Zakona o računovodstvu pravna lica i preduzetnici su obavezni da vrše popis imovine i obaveza i usklađuju stanje po knjigama sa stanjem po popisu na kraju svake poslovne godine bez obzira na materijalnost, rizik za kompaniju i značaj tih bilansnih linija na poslovanje samog društva. Pored popisa imovine i obaveza, pravno lice, odnosno preduzetnik vrši popis i usklađivanje stanja i prilikom primopredaje dužnosti računopolagača, promene prodajnih cena proizvoda i robe u maloprodajnom objektu, statusne promene, otvaranja/zaključenja postupka stečaja i likvidacije pravnog lica, kao i u drugim slučajevima predviđenim zakonom.

Ovako propisan obavezni godišnji popis iziskuje angažovanje ogromnih resursa (ljudskih i novčanih) za velika i srednja privredna društva, pošto ona imaju veliki broj stavki imovine, što dodatno opterećuje sprovođenje popisa, a ne generiše dodatnu vrednost, niti obezbeđuje veću transparentnost.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti obavezu da na kraju svake poslovne godine sva pravna lica i preduzetnici vrše popis imovine i obaveza osim popisa zaliha i dati mogućnost da se internim aktom društva propiše mogućnost određivanja kada će se popis imovine i obaveza vršiti, odnosno pomeriti taj rok sa sadašnjih godinu dana do pet godina, u zavisnosti od značaja, materijalnosti i rizika koji nosi svaka bilansna stavka imovine i obaveza.

Napominjemo da je u stavu 4. člana 16. Zakona o računovodstvu prepoznata mogućnost redih popisa u periodu najduže do pet godina, ali je propisana samo za popise knjiga, filmova, arhivske građe i slično.

!NOVO

PROPISI

· Član 16. Zakona o računovodstvu (Sl.glasnik RS 62/13)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.33 POJEDNOSTAVITI NAPLATU POREZA PO ODBITKU

OPIS PROBLEMA

Poslednjim izmenama Zakona o porezu na dobit pravnih lica ustanovljen je porez po odbitku koji se koristi ili će se koristiti na teritoriji Srbije. Na ovaj način, pored već postojećeg poreza po odbitku od 25% na usluge koje su pružene od strane rezidenata iz zemalja sa preferencijalnim poreskim sistemom, prošireno je dejstvo poreza po odbitku.

Međutim, ovu mogućnost opterećuje obaveza poreskog obveznika da prilikom svake isplate koja je predmet poreza po odbitku mora da podnese poresku prijavu uz prilaganje potvrde o rezidenstvu. U slučaju svakodnevnih isplata, administrativno je zahtevno da se za svaku isplatu podnosi prijava i potvrda o rezidentnosti, posebno zato što je u toku godine za jednog primaoca prihoda moguć značajan broj isplata.

PREDLOG REŠENJA

Ministarstvo finansija treba da dozvoli poreskim obveznicima da za jednog primaoca prihoda samo prilikom prve isplate u godini dostave potvrdu o poreskom rezidenstvu, a ne prilikom svake isplate, ukoliko status ostaje nepromenjen.

!NOVO

PROPISI

Zakon o porezu na dobit pravnih lica (Sl.glasnik RS 25/01, 80/02, 43/03, 84/04, 18/10, 101/11, 119/12, 47/13, 108/13, 68/14, 142/14, 91/15 i 112/15)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA

1.34 OLAKŠATI SPOLJNOTRGOVINSKO POSLOVANJE ZA PREDUZEĆA SA DRŽAVNIM KAPITALOM

OPIS PROBLEMA

Prilikom prenosa potraživanja i dugovanja nastalih u spoljnotrgovinskom poslovanju javna preduzeća i pravna lica sa državnim kapitalom moraju da obezbede saglasnost Vlade Republike Srbije.

Takođe, rezidenti – pravna lica mogu nerezidentima odobravati finansijske zajmove ili im davati jemstva i druga sredstva obezbeđenja po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu, u oba slučaja pod uslovom da je nerezident – dužnik po kreditnom poslu u većinskom vlasništvu rezidenta. Ali, rezident – javno preduzeće i pravno lice sa državnim kapitalom ili pravno lice koje je u procesu restrukturiranja ili privatizacije može obavljati gore navedene poslove samo na osnovu saglasnosti Vlade Republike Srbije.

Saglasnost Vlade u spoljnotrgovinskom poslovanju zahteva značajno vreme i usporava proces. Na ovaj način se rezidenti Republike Srbije dovode u neravnotežan položaj u odnosu na rezidente EU.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti saglasnost Vlade za prenos potraživanja i dugovanja nastalih u spoljnotrgovinskom poslovanju, kao i za odobravanje finansijskih zajmova i za davanje jemstva i drugih sredstava obezbeđenja po kreditnim poslovima između dva nerezidenta u inostranstvu, ukoliko je nerezident – dužnik po kreditnom poslu u većinskom vlasništvu rezidenta za preduzeća sa državnim kapitalom ili predvideti kao opciju “uz saglasnost Vlade za pravno lice koje je u većinskom vlasništvu državnog kapitala”.

!NOVO

PROPISI

· Član 23, stav 3 Zakona o deviznom poslovanju (Sl.glasnik RS 62/06, 31/11, 119/12 i 139/14)

1. MINISTARSTVO FINANSIJA I VLADA REPUBLIKE SRBIJE

1.35 OMOGUĆITI DOVOLJNO VREMENA ZA PRIMENU IZMENE PORESKIH PROPISA UKOLIKO ZAHTJEVAJU ZNATNE IZMENE U POSLOVANJU PRIVREDNIH SUBJEKATA

OPIS PROBLEMA

Poreski zakoni se donose bez dugoročne strategije, redovno bez prethodno održane javne rasprave i bez uključivanja na bilo koji drugi način predstavnika prakse. Izmene se događaju svake godine, bez konzistentnog pristupa, iz kojih se ne može videti jasan trend poreskih vlasti u Srbiji.

Na ovaj način se poreskim obveznicima ne ostavlja mogućnost za adekvatnu pripremu za primenu propisa, a odsustvo iskustva iz privrede dovodi do toga da izmena poreskih zakona ne dovodi do povećanja priliva u budžet, već samo do povećanja administrativnog troška poreskih obveznika (nabavke softvera, povećani posao prilikom obračuna poreza i podnošenja prijave), do neželjenog nepoštovanja propisa, čak i do prelaska u nelegalne tokove. Na česte i komplikovane izmene propisa su naročito osetljivi mali privredni subjekti i preduzetnici, koji nemaju potrebna znanja niti administrativne kapacitete da isprate izmene propisa u kratkom roku i prilagode svoje poslovne procese.

Primeri propisa koji su napravili ovakve probleme u praksi su:

- Zakon o izmenama i dopunama zakona o porezu na dohodak građana: objavljen 29.05.2013, primenjuje se od 30.05.2013;
- Zakon o izmenama i dopunama zakona o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje: objavljen 29.05.2013, primenjuje se od 30.05.2013.

PREDLOG REŠENJA

Apsolutno je neophodno da u svim poreskim zakonima i drugim propisima rokovi za njihovu primenu budu propisani tako da se poreskim obveznicima ostavi dovoljno vremena da se upoznaju sa njima i pripreme za njihovu primenu (propisati minimalni rok od 30 dana za početak primene svih rešenja iz propisa čija implementacija podrazumeva izmenu odgovarajućih softvera), kao i da njihova primena stvara što niže troškove privredi i poreskim obveznicima.

Uvek u celini sprovesti odredbe o javnoj raspravi propisane članom 41. Poslovnika Vlade kod pripreme poreskih zakona, pošto je reč o oblasti od vitalnog značaja za privredu i sve poreske obveznike. Naročito je važno da Ministarstvo finansija u pripremi poreskih zakona i propisa uspostavi odgovarajuću komunikaciju sa relevantnim predstavnicima privrede da bi se uspostavio poreski sistem koji je podsticajan za celu privredu i sve poreske obveznike i istovremeno zadovoljavajući za Republiku Srbiju i sve nivoe vlasti.

Propisati obavezu da se Poreski zakoni ne mogu donositi po hitnom postupku.

PROPISI

- Poslovnik Vlade (Sl.glasnik RS 61/06, 69/08, 88/09, 33/10, 69/10, 20/11, 37/11, 30/13 i 76/14)
- Zakon o poreskom postupku i poreskoj administraciji (Sl.glasnik RS 80/02, 84/02, 23/03, 70/03, 55/04, 61/05, 85/05, 62/06, 63/06, 61/07, 20/09, 72/09, 53/10, 101/11, 2/12, 93/12, 47/13, 108/13, 68/14, 105/14, 91/15, 112/15 i 15/16)

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.1. BRISANJE REGISTRACIJE PO SLUŽBENOJ DUŽNOSTI I NAKON PROTEKA ROKA OD 6 MESECI

OPIS PROBLEMA

Članom 33. Zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre je propisana mogućnost poništenja registracije isključivo u odnosu na registraciju osnivanja privrednog društva, ali ne i utvrđivanje ništavosti registracije drugih promena, kao što je prenos udela, promena zakonskog zastupnika i slično.

Jasno je da taj procesni zakon nije mogao propisati ništavosti mimo razloga propisanih Zakonom o privrednim društvima. Međutim, ovakva regulativa ne omogućava brz i efikasan mehanizam zaštite licu čiji je identitet zloupotrebljen prilikom registracije, promene člana, promene udela ili promene zakonskog zastupnika.

Ceo problem je dodatno iskomplikovan odredbom člana 30. ovog zakona, jer je propisano da se brisanje registrovanog podatka ili dokumenta po službenoj dužnosti može izvršiti najkasnije u roku od šest meseci računajući od narednog dana od objave istog.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 30. stav 1. Zakona o postupku registracije u Agenciji za privredne registre tako što će se propisati mogućnost brisanja registracije po službenoj dužnosti i nakon proteka roka od šest meseci (npr. period od dve godine) od dana registracije.

PROPISI

· Zakon o postupku registracije u Agenciji za privredne registre (Sl.glasnik RS 99/01 i 83/14)

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.2 UKINUTI OBAVEZU ČLANARINE PRIVREDNOJ KOMORI

OPIS PROBLEMA

Zakonom o privrednim komorama uvedeno je obavezno članstvo u Privrednoj komori Srbije za privredne subjekte i plaćanje članarine od 2017. godine u nivou koji odredi Skupština PKS-a. Zakonska obaveznost plaćanja članarine je uvođenje parafiskalnog nameta, a nepredvidivost je tim veća što metod određivanja visine članarine nije predviđen. Uzimajući u obzir primer Hrvatske, koja ima obavezno članstvo u nacionalnoj komori, uvođenje ovakvog nameta bi prema simulatoru za predviđanja položaja zemalja na listi Svetske banke o uslovima poslovanja u oblasti plaćanja poreza pogoršalo položaj Srbije za 16 mesta (od 143. na 159. mesto), što bi u ukupnom rangi značilo nazadovanje od četiri mesta (sa 59. na 63. mesto).

Uvođenje obavezne članarine kroz zakon suprotno je principu dobrovoljnosti i slobodnog izbora kompanija da interese sprovode kroz udruženje koje smatraju odgovarajućim.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 10. Zakona o privrednim komorama i propisati dobrovoljno članstvo. Dodatno, izmenom člana 33. Zakona potrebno je propisati visinu jedinstvene članarine, osnovicu i stopu za obračun, način i rokove plaćanja članarine.

PROPISI

· Zakon o privrednim komorama (Sl.glasnik RS 112/15)

2. MINISTARSTVO PRIVREDE

2.3 ZAKONSKI UREDITI OBLAST ZANATSTVA

OPIS PROBLEMA

Zakonska neuređenost oblasti zanatstva uzrokuje brojne i značajne probleme u poslovanju privrede.

Problemi se na makro planu iskazuju kroz nisku konjukturu, sivu ekonomiju i visoku nezaposlenost, uz istovremeni nedostatak odgovarajućih profila zanatskih zanimanja prema potrebama privrede i tržišta rada (najbolji primer je stanje u oblasti građevinarstva).

Na mikro planu, na udaru sive ekonomije i nelojalne konkurencije su privredni subjekti, preduzetnici i zanatlije koji obavljaju širok spektar zanatskih delatnosti u potpuno neuređenom i nestabilnom poslovnom ambijentu.

Konačno, Srbija je jedina zemlja u svom okruženju koja nema zakon kojim se uređuje oblast zanatstva.

PREDLOG REŠENJA

Donošenje Zakona o zanatstvu i formiranje Znanstvene komisije Srbije.

PROPISI

· *Pravna praznina*

2.4 ELIMINISATI REGULATORNE ZAHTEVE ZA UPOTREBU PEČATA

OPIS PROBLEMA

Iako prema Zakonu o privrednim društvima, privredni subjekti nisu u obavezi da izrade i koriste pečat, tu potrebu nameće preko 70 drugih propisa: zakona, podzakonskih akata, odluka i uputstava. Propisivanje upotrebe pečata je moguće samo zakonom, ali se najčešće dešava da u zakonu ne postoji takva odredba, a da se pečat zahteva na obrascu, zahtevu ili drugom tipu dokumenta koji je propisan podzakonskim aktom. Na primer, prema Pravilniku o opštim uslovima za obavljanje poštanskih usluga kada je primalac pošiljke pravno lice, pri preuzimanju se mora koristiti pečat.

Primanje pošte je najučestalija aktivnost privrednih subjekata i u praksi svi izrađuju pečat.

PREDLOG REŠENJA

Kako bi se pečat ukinuo u potpunosti i na papirnoj dokumentaciji, potrebni je dodatno izmeniti sve podzakonske akte u kojima se traži upotreba pečata i izmena Zakona o privrednim društvima tj. dodati član koji će definisati da se bilo kom dokumentu ne može osporiti validnost ukoliko ne sadrži pečat pravnog lica, odnosno preduzetnika osim ako je opštim aktima tog pravnog lica pečat propisan kao obavezan dokaz autentičnosti dokumenata/potpisa. Novim Zakonom o elektronskom dokumentu, elektronskoj identifikaciji i uslugama od poverenja je potrebno izjednačiti pečat sa kvalifikovanim elektronskim potpisom, odnosno pečatom, kako bi se uklonio jedan deo problema za dokumenta u elektronskom obliku.

PROPISI

Zakon o privrednim društvima ("Sl. glasnik RS", br. 36/2011, 99/2011, 83/2014 - dr. zakon i 5/2015)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.1 UKINUTI ZDRAVSTVENE KARTICE - KNJIŽICE

OPIS PROBLEMA

Članom 112. Zakona o zdravstvenom osiguranju je propisano da zdravstveni osiguranici svoj status dokazuju posjedovanjem zdravstvene kartice.

Članom 8. stav 1. Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite, propisano je da se zdravstvena knjižica periodično overava. Takođe je propisano da overu zdravstvene knjižice vrši matična filijala Republičkog fonda za zdravstveno osiguranje, a na osnovu raspoloživih podataka unetih u matičnu evidenciju. Ukoliko dospel doprinosi nisu plaćeni overa neće biti izvršena.

Član 16e Pravilnika propisuje da promene nastale u toku trajanja zdravstvenog osiguranja kao i prestanak zdravstvenog osiguranja, na osnovu podnete prijave promene u zdravstvenom osiguranju i odjave sa zdravstvenog osiguranja, u karticu unosi matična filijala elektronskim putem.

Obaveza posjedovanja zdravstvene kartice osiguranicima nepotrebno komplikuje zdravstvenu zaštitu i podrazumeva zastarelu, suvišnu, skupu i često komplikovanu proceduru overe zdravstvene kartice. Obzirom da na republičkom nivou postoji elektronska baza podataka o uplatama doprinosa, a da osiguranici poseduju savremene čipovane lične karte, nije jasno čemu služe zdravstvene kartice.

Dodatno, potpuno je besmislena procedura da osiguranici, zbog promene sedišta poslodavca, moraju da se odjavljuju u jednoj, a prijavljuju u drugoj matičnoj filijali jednog te istog republičkog Fonda.

PREDLOG REŠENJA

Smatramo da je najcelishodnije ukinuti zdravstvene kartice –knjižice kroz izmenu Zakona o zdravstvenom osiguranju i ukidanje Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite. Sugerišemo da se putem čipovanih ličnih karti vrši on-line provera prava na zdravstvenu zaštitu direktnim linkom prema Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja.

Ako se pak insistira na primeni "čipovanih" zdravstvenih kartica, onda je neophodno da se one što pre u potpunosti implementiraju.

Podsećamo da je Centralni registar obaveznog socijalnog osiguranja osnovan usvajanjem Zakona o centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja, još 2010. godine i da je ta baza svih osiguranja na republičkom nivou trebala da postane ažurna od 01.01.2013. godine, što se nije desilo.

Prema važećem Zakonu, RFZO je dužan da najkasnije do 31.12.2016. izvrši zamenu isprave o osiguranju, kao i posebne isprave za korišćenje zdravstvene zaštite iz ovog Zakona, sa zdravstvenom karticom. Do potpune zamene isprava o osiguranju i posebne isprave za korišćenje zdravstvene zaštite zdravstvenom karticom, osigurana lica ostvaruju prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja na osnovu isprava o osiguranju i posebne isprave za korišćenje zdravstvene zaštite, izdatih po propisima važećim do stupanja na snagu Zakona.

PROPISI

· Član 112. Zakona o zdravstvenom osiguranju (Sl.glasnik RS107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/14, 123/2014,126/14, 106/15 i 10/16

· Pravilnik o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite (Sl.glasnik RS 68/06, 49/07, 50/07, 95/07, 127/07, 37/08, 54/08, 61/08, 1/09, 25/09, 42/10, 45/10, 103/10, 89/11, 91/11, 34/12, 78/12, 81/12, 96/12, 98/12, 114/12, 110/2013,71/14, 17/15i 91/15)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.2 UKINUTI OVERU ZDRAVSTVENE KNJIŽICE

OPIS PROBLEMA

Član 142. stav 1. Zakona o zdravstvenom osiguranju i član 17. stav 3. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja propisuju da se prava iz zdravstvenog osiguranja ostvaruju na osnovu overene isprave o osiguranju (zdravstvene kartice).

Član 142. stav 2. Zakona propisuje da se overa zdravstvene kartice vrši na osnovu dokaza da je uplaćen dospel doprinos u skladu sa zakonom.

Član 8. stav 1. i član 9. Pravilnika o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite propisuju da se zdravstvena knjižica periodično overava na šest meseci.

Dakle, uslov za realizaciju prava iz zdravstvenog osiguranja za zaposlena lica i članove njihovih porodica je dokaz da poslodavac uredno izmiruje doprinose po tom osnovu, iako oni na ispunjenje ove obaveze poslodavca nemaju uticaj. Ovakva odredba zaposlena lica stavlja u teži položaj od nezaposlenih. S druge strane, poslodavcima se u slučaju kašnjenja prilikom uplate doprinosa obračunava kamata, tako da je realizacija prava iz zdravstvenog osiguranja obveznicima uskraćena iako se naplata za taj period vrši, uz uredno zaduživanje kamatom.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti overu zdravstvene kartice (knjižice) kao suvišne, s obzirom na postojanje centralizovane baze podataka o osiguranicima.

Sprovoditi proceduru overe zdravstvene kartice (knjižice) bez zahteva za dostavu dokaza o uplatama doprinosa, tako što će se obezbediti blagovremena razmena podataka o uplatama.

PROPISI

- Zakon o zdravstvenom osiguranju (Sl.glasnik RS 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/14, 123/14, 126/14, 106/15 i 10/16)
- Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja (Sl.glasnik RS 10/10, 18/10, 46/10, 52/10, 80/10 i 1/13)
- Pravilnik o ispravi o zdravstvenom osiguranju i posebnoj ispravi za korišćenje zdravstvene zaštite (Sl.glasnik RS 68/06, 49/07, 50/07, 95/07, 127/07, 37/08, 54/08, 61/08, 1/09, 25/09, 42/10, 45/10, 103/10, 89/11, 91/11, 34/12, 78/12, 81/12, 96/12, 98/12114/12, 110/13 i 71/14)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.3 IZJEDNAČITI USLOVE FINANSIRANJA BOLOVANJA ZBOG POVREDE NA RADU I PROFESIONALNE REHABILITACIJE SA FINANSIRANJEM BOLOVANJA IZ DRUGIH RAZLOGA

OPIS PROBLEMA

Članom 102. stav 1. Zakon o zdravstvenom osiguranju propisano je da naknadu zarade zaposlenom u slučaju bolovanja (privremene sprečenosti za rad), ako je duže od 30 dana, obezbeđuje Republički fond za zdravstveno osiguranje. Stavom 3. je propisan izuzetak po kome poslodavac tu naknadu obezbeđuje za sve vreme trajanja bolovanja u slučaju ako je uzrokovano povredom na radu ili profesionalnom bolešću zaposlenog.

Ovo zakonsko rešenje komplikuje ostvarivanje prava iz zdravstvenog osiguranja, a u praksi često dovodi do diskriminacije prilikom zapošljavanja. Naime, poslodavcima nije u interesu da zapošljavaju radnike koji su skloniji profesionalnim bolestima, zbog prethodnog radnog angažovanja ili predispozicija za te bolesti. S druge strane, povreda na radu u velikom procentu nije uzrokovana krivicom ili nemarom poslodavca, a ako jeste on je po tom osnovu odgovoran za materijalnu i nematerijalnu štetu samom zaposlenom.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o zdravstvenom osiguranju, tako što bi se u članu 102. Zakona brisali st.3. i 4. Na ovaj način će se izjednačiti uslovi za ostvarivanje prava na naknadu zarade u svim slučajevima privremene sprečenosti za rad zaposlenih lica. Alternativno je moguće propisati obavezu poslodavca na nadoknadu štete Republičkom fondu za zdravstveno osiguranje, u visini isplaćenih zarada konkretnom radniku, sve dok je u radnom odnosu kod tog poslodavca, a ukoliko se u sudskom postupku dokaže da je povreda na radu ili profesionalna bolest direktna posledica krivice ili nemara tog poslodavca.

PROPISI

· Član 102. st. 3. i 4. Zakona o zdravstvenom osiguranju (Sl.glasnik RS107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/14, 123/14,126/14, 106/2015 i 10/16)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.4 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU ZA OSTVARIVANJE NADOKNADE ZARADE ZA VREME BOLOVANJA

OPIS PROBLEMA

Procedura ostvarivanja prava na refundaciju zarade ili ostvarivanja naknade zarade za vreme bolovanja je nepotrebno komplikovana i nehumana, imajući u vidu da kroz nju prolazi bolesna osoba. Članom 81. Pravilnika o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja propisana je obaveza dostavljanja čak devet dokumenata radi ostvarivanja prava na naknadu zarade za vreme privremene sprečenosti za rad.

Međutim, praksa je mnogo komplikovanija, a dodatni je problem što se i prilikom produžavanja bolovanja ponovo dostavlja veći broj identičnih dokumenata.

Tako se za prvi mesec bolovanja dostavlja 11 dokumenata (Izveštaj lekarske komisije, Obrazac OZ6 – Doznaka, Obrazac OZ7 potvrda o ostvarenoj zaradi, Obrazac OZ10 – spisak obračunatih naknada zarada, Ugovor sa bankom o otvaranju namenskog računa za bolovanje, fotokopija DEPO kartona, dokaz o tome da je poslodavac isplatio zarade za ostale radnike – overen OD obrazac, dokaz o izvršenoj isplati zarada za ostale radnike – overen OPJ obrazac, izjava poslodavca da su plaćeni doprinosi za sve radnike, kopija prijave za radnicu koja ide na trudničko bolovanje, kopija ugovora o radu između poslodavca i radnice koja ide na trudničko bolovanje). Za drugi i treći mesec podnosi se osam dokumenata, a za svaki naredni mesec po devet dokumenata, od čega se brojni nepotrebno ponavljaju.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja tako da se ove procedure pojednostave i da se prava osiguranika ne uslovljavaju izvršenjem obaveze poslodavca prema trećim licima, jer ta prava nisu u vezi sa stečenim pravima osiguranika.

Predlažemo da se uspostavi elektronski servis za prijem dokumenata za ostvarivanje prava na nadoknadu zarade za vreme bolovanja, jer je nehumano očekivati od bolesnika i trudnica da satima stoje u redovima pred šalterima radi ostvarenja tog prava.

Pravilnik nije izmenjen, ali je RFZO po predlogu NALED-a uputio instrukciju svim svojim filijalama o promeni načina postupanja prilikom ostvarivanja prava zaposlenih trudnica na naknadu zarade za vreme privremene sprečenosti za rad.

PROPISI

- Zakon o zdravstvenom osiguranju (Sl.glasnik RS 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/14, 123/14, 126/14, 106/15 i 10/16)
- Pravilnik o načinu i postupku ostvarivanja prava iz obaveznog zdravstvenog osiguranja (Sl.glasnik RS 10/10, 18/10, 46/10, 52/10, 80/10 i 1/13)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.5 IZJEDNAČITI PRIVATNE I DRŽAVNE PRUŽAOCE ZDRAVSTVENIH USLUGA

OPIS PROBLEMA

Lica koja su obavezno zdravstveno osigurana ne mogu zdravstvene usluge koje su tim osiguranjem pokrivene da primažu u privatnim zdravstvenim ustanovama ili privatnim praksama. Ovakvim rešenjem se diskriminišu privatni pružaoci zdravstvenih usluga, a osiguranici ostaju uskraćeni za zdravstvenu zaštitu u skladu sa svojim izborom.

U skladu sa ovakvim stanjem, da bi zdravstvena ustanova osnovana privatnim kapitalom mogla da utvrđuje privremenu sprečenost za rad (određuje bolovanje), neophodno je da o tome ima zaključen odgovarajući ugovor sa Republičkim fondom zdravstvenog osiguranja. Pošto Republički fond za zdravstveno osiguranje iz nepoznatih razloga ne zaključuje pomenute ugovore sa zdravstvenim ustanovama osnovanim privatnim kapitalom, dolazi do diskriminisanja zdravstvenih ustanova osnovanih privatnim kapitalom.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti propise tako da se licima koja imaju obavezno zdravstveno osiguranje omogući korišćenje zdravstvenih usluga u privatnim zdravstvenim institucijama i privatnoj praksi, s tim što će iznos troškova za takvo lečenje, koji osiguranje priznaje, biti nadoknađen osiguraniku od strane Republičkog Fonda za zdravstveno osiguranje.

Obezbediti doslednu primenu propisa i otpočeti zaključivanja ugovora sa pružiocima zdravstvenih usluga koji su osnovani privatnim kapitalom.

Izmenama Zakona o zdravstvenoj zaštiti iz 2012. godine stvoreni su početni uslovi za finasiranje usluga privatne prakse, odn.

uslovi da se osiguraniku omogući korišćenje zdravstvenih usluga u privatnim zdravstvenim institucijama i privatnoj praksi. Međutim, implementacija ovog rešenja treba da se unapredi kako bi izmena Zakona zaživela u praksi.

PROPISI

- Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Sl.glasnik RS 107/05, 72/09, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 93/14, 96/15 i 106/15)
- Zakon o zdravstvenom osiguranju (Sl.glasnik RS 107/05, 109/05, 57/11, 119/12, 55/13, 99/14, 123/14, 126/14, 106/15 i 10/16)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.6 PRECIZIRATI KLASSE I KATEGORIJE MEDICINSKIH SREDSTAVA

OPIS PROBLEMA

Podzakonski akti koji uređuju oblast prometa lekovima i medicinskim sredstvima na veliko su neprecizni u pogledu određenja klase i kategorije medicinskih sredstava.

U Pravilniku o klasifikaciji opštih medicinskih sredstva, kao i u svim međunarodnim dokumentima, na osnovu njihove invazivnosti prema pacijentu definisane su I, IIa, IIb i III klasa. Ispostavilo se da postoje još i klase Is i Im, ali nigde nije jasno propisano da li one spadaju u I klasu (što je najverovatnije slučaj) ili su to dodatne nezavisne klase. Takođe, postoji 12 kategorija medicinskih sredstava, koje ne prepoznaje ni jedan propis.

Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Sl.glasnik RS 10/12), kao i druga podzakonska akta koja uređuju obavljanje ove delatnosti, pominju klase lekova i medicinskih sredstava i kategorije u okviru tih klasa (propisuje se npr. da se ti podaci o klasi i kategoriji unose u zahtev kojim se traži dozvola za promet ili upis u registar leka i medicinskog sredstva).

Međutim, nigde nije definisano koje kategorije mogu pripadati kojoj klasi (npr. medicinsko sredstvo ne može biti III klase i 01 kategorije, ali se do tog zaključka može doći samo logičkim zaključivanjem).

Citirane pravne praznine stvaraju pravnu nesigurnost u obavljanju delatnosti prometa lekovima i medicinskim sredstvima na veliko.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o klasifikaciji opštih medicinskih sredstva tako da se jasno propišu i definišu klase i kategorije medicinskih sredstava ili da se drugim propisom precizno uredi ta materija.

PROPISI

· Pravilnik o klasifikaciji opštih medicinskih sredstv (Sl.glasnik RS 46/11)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.7 PRECIZIRATI ZAKONSKU OBAVEZU SNABDEVANJA LEKOVIMA OD STRANE VELEDROGERIJA

OPIS PROBLEMA

Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima, kao i podzakonski akti koji uređuju oblast trgovine lekovima i medicinskim sredstvima na veliko stvaraju neprimerene obaveze veledrogerijama. Trenutno se propisi primenjuju tako da se od veleprodaje zahteva da predvidi kojom vrstom medicinskih sredstava će trgovati u budućnosti, kao i da za svaku promenu u poslovanju zahteva dopunu rešenja i tom prilikom plati taksu.

Članom 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima su rigidno propisane obaveze veledrogerije da obezbedi kontinuirano snabdevanje tržišta lekovima za koje je pribavila dozvolu za promet na veliko, kao da jedina vrši snabdevanje tim lekom i kao da nema više lekova koji se koriste u istu svrhu: veledrogerija je dužna da obezbedi snabdevanje lekovima i medicinskim sredstvima određene vrste, odnosno grupe lekova, kao i određene klase i kategorije medicinskih sredstava na teritoriji Srbije za koju je dobila dozvolu, kao i da radi kontinuiranog snabdevanja tržišta lekovima, odnosno medicinskim sredstvima obezbedi potrebne zalihe. Identične obaveze su propisane i članom 8. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava.

Ovakve obaveze nisu u skladu sa realnim mogućnostima „nosilaca dozvole za promet lekova“, kako ih Zakon naziva u članu 2. stav 1. tač 37), jer oni u pogledu nabavke u potpunosti zavise od privrednih subjekata koji su tačkom 2) istog stava nazvani „nosiocima dozvole za lek“ (proizvođači i zastupnici inostranih proizvođača), kao i od zaključenih ugovora o javnoj nabavci na osnovu kojih se snabdevaju zdravstvene ustanove.

Osim problema neopravdanih zaliha, treba hitno rešiti problem daljeg gomilanja dugovanja zdravstvenih ustanova koje su prezadužene ili u blokadi i nisu u mogućnosti da izvršavaju preuzete obaveze prema veledrogerijama.

PREDLOG REŠENJA

Brisati član 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima i član 8. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kojima je propisana obaveza veledrogerije da obezbedi kontinuirano snabdevanje tržišta lekovima. Za propisivanje takve obaveze nema opravdanog razloga jer se svi lekovi i medicinska sredstva nabavljaju putem javnih nabavki. Potpisivanjem ugovora o javnoj nabavci veledrogerija se obavezuje da će isporučivati lekove i medicinska sredstva i zavisno od tog ugovora prave se i zalihe. Paušalno odrediti da preduzeće mora imati zalihe svih medicinskih sredstava koje je ikada prodavalo je nerealno i negativno utiče na poslovanje većine preduzeća.

Dopuniti član 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima stavom 5. koji bi glasio: „Nadležno ministarstvo, u cilju kontinuiranog snabdevanja tržišta lekovima, dužno je da obezbedi sredstva finansijskog obezbeđenja za slučaj neizvršavanja obaveza od strane zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina, opština, odnosno grad prema pravnom licu koje vrši promet lekova na veliko za isporučene lekove po osnovu zaključenih ugovora iz sprovedenih javnih nabavki.“

Dopuniti član 139. stav 1. tačka 3. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima: „3) o svakom problemu u obezbeđenju kontinuiranog snabdevanja tržišta lekom iz čl.132, uključujući i neizvršavanje finansijskih obaveza od strane zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina, opština, odnosno grad prema nosiocima dozvole za promet leka na veliko, za isporučene lekove po osnovu zaključenih ugovora iz sprovedenih javnih nabavki.“

Dopuniti član 139. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima novim stavom 2, koji glasi: „2) U slučajevima iz stava 1., tačka 3. ovog člana, nadležno ministarstvo je dužno da preduzme odgovarajuće mere, uključujući i finansijsko obezbeđenje izvršavanja obaveza zdravstvenih ustanova čiji je osnivač Republika, autonomna pokrajina, opština, odnosno grad, prema nosiocima dozvole za promet leka na veliko, za isporučene lekove po osnovu zaključenih ugovora iz sprovedenih javnih nabavki.

PROPISI

· Član 132. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima (Sl.glasnik RS 30/10 i 107/12)

· Član 8. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Sl.glasnik RS 10/12)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.8 PRECIZIRATI USLOVE U POGLEDU POTREBNIH KVALIFIKACIJA ZAPOSLENIH ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TRGOVINE NA VELIKO FARMACEUTSKIM PROIZVODIMA

OPIS PROBLEMA

Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava (dalje: Pravilnik) ne propisuje precizno kvalifikacije koje zaposleni treba da ispunjavaju da bi privredni subjekat dobio dozvolu za obavljanje delatnosti veleprodaje medicinskih sredstava.

Članom 24. stav 4. Pravilnika je propisano da je odgovorno lice „lice zaposleno u veleprodaji sa završenim medicinskim, stomatološkim, farmaceutskim, fakultetom veterinarske medicine, mašinstva, tehnologije, elektrotehnike ili druge odgovarajuće struke u zavisnosti od klase i kategorije medicinskog sredstva.“

U članu 25. Pravilnika se nabrajaju klase medicinskih sredstava, ali nije propisano koju struku treba da imaju zaposleni da bi se vršio promet konkretne klase. Kategorije medicinskih sredstava se uopšte ne navode.

Nedostatak veze između propisanih kvalifikacija zaposlenih i vrste farmaceutskih proizvoda kojima mogu da vrše promet ovih proizvoda daje preširoka diskreciona ovlašćenja inspektorima kod procene koju struku treba da imaju zaposleni da bi pravno lice moglo da obavlja delatnost prometa na veliko konkretnim medicinskim sredstvima.

Dodatno, propisuje se da odgovorno lice treba da ima najmanje tri godine radnog iskustva u struci i položen stručni ispit. Nejasno je zašto je iskustvo u medicinskoj i farmaceutskoj struci potrebno zaposlenom koji će kontrolisati robu koja ulazi i izlazi iz skladišta. Radno iskustvo za odgovornu osobu je potpuno irelevantno, jer se ne može znati sa kojim medicinskim sredstvima će raditi kod različitih poslodavaca. Takođe, vrlo je teško naći doktora ili farmaceuta sa tri godine iskustva u struci koji bi želeo da radi u skladištu i proverava da li je pristigla roba oštećena i da li je rok trajanja odgovarajući. Ovaj posao više odgovara zaposlenom sa srednjom stručnom spremom.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je precizno propisati u Pravilniku koju struku i stepen stručne sprema treba da imaju zaposleni da bi privredni subjekt mogao da obavlja delatnost prometa konkretnim klasama i kategorijama medicinskih sredstava na veliko. Brisati iz člana 22. st.2. i 5. i člana 24. stav 4. Pravilnika uslov od tri godine iskustva i položenog stručnog ispita, jer nemaju nikakvog osnova u realnom poslovanju.

Potrebno je odvojiti poslove prijema, skladištenja, čuvanja i isporuku medicinskih sredstava od kontrole kvaliteta, jer se ne može očekivati da doktor ili farmaceut obavljaju poslove magacionera (prijem, skladištenje, čuvanje i isporuka), niti treba zahtevati da njegove kancelarije budu u skladištu. Odgovorno lice treba da vrši kontrolu: da li su medicinska sredstva propisno skladištena, da li su rokovi trajanja u redu, da li je temperatura u skladištu u skladu sa propisanim uslovima čuvanja i sl.

S obzirom da ovaj posao u jednoj manjoj firmi ne može da ispuni puno radno vreme, neodgovarajući je zahtev da ova odgovorna osoba bude zaposlena na neodređeno vreme, već bi bilo potrebno da se propiše da odgovorno lice može biti zaposleno u privrednom subjektu koji obavlja ovu delatnost i sa nepunim radnim vremenom ili da bude angažovano po osnovu ugovora o delu ili ugovora sa drugim poslodavcem kod kojeg je ovo lice zaposleno i sl.

PROPISI

- Čl. 22. i 24. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Sl.glasnik RS 10/12)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.9 PRECIZIRATI ZAHTEVE U POGLEDU MINIMALNE VELIČINE POSLOVNIH PROSTORIJA VELEDROGERIJA

OPIS PROBLEMA

Pravilnik o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava (dalje: Pravilnik) je uopšten i neprecizan i ostavlja inspektoru preširoka diskreciona ovlašćenja da sam procenjuje koje uslove treba da ispunjava privredni subjekt da bi obavljao promet na veliko medicinskim sredstvima, što u pogledu opremljenosti stvara velike razlike između privrednih subjekata koji obavljaju sličnu delatnost.

U pogledu minimalne veličine poslovnih prostorija, članom 10. Pravilnika je propisano kakve prostorije mora da poseduje privredni subjekt da bi dobio dozvolu za obavljanje delatnosti veleprodaje lekova i medicinskih sredstava, pri čemu nije precizno propisana veličina prostora veleprodaje, niti na koji način površina zavisi od klase i kategorije medicinskih sredstava, obima prometa i teritorije koja se snabdeva. Članovima 11. i 12. Pravilnika propisana je minimalna površina tog prostora.

Međutim, u članu 14. Pravilnika je propisano da "u postupku utvrđivanja ispunjenosti uslova za izdavanje dozvole za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, nadležno ministarstvo može da proceni da je za obavljanje prometa na veliko lekova i medicinskih sredstava potrebna veća površina prostora od prostora propisanog kao minimum (...), a na osnovu vrste, odnosno grupe lekova, klase i kategorije medicinskih sredstava, kao i na osnovu obima prometa u zavisnosti od teritorije koju će veleprodaja snabdevati", čime se poništavaju minimalni uslovi iz čl.11. i 12.

PREDLOG REŠENJA

Brisanje člana 14. Pravilnika u potpunosti, čime se ukida osnov za preširoko diskreciono odlučivanje inspektora, koji po sadašnjem rešenju može na osnovu samo jedne posete preduzeću da odlučuje da li je preduzeću potrebno veće skladište ili veći prostor za prijem ili otpremu.

Za nadzor nad vršenjem delatnosti dovoljan je član 15. koji propisuje da prostorije veleprodaje (skladišta) moraju "da prostorno i rasporedom opreme i uređaja zadovoljavaju potrebe nesmetanog obavljanja procesa rada, bez rizika i mogućnosti zamene ili mešanja različitih proizvoda". Pravilnikom se ne može propisati precizna površina i mora se ostaviti samom preduzeću da prema uslovima poslovanja odredi veličinu prostora potrebnog za obavljanje delatnosti, što je naročito važno kod osnivanja preduzeća, jer će svoj prostor vremenom prilagođavati uslovima propisanim u Pravilniku.

PROPISI

- Čl 14. Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Sl.glasnik RS 10/12)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.10 POJEDNOSTAVITI USLOVE ZA VOZILA ZA PREVOZ LEKOVA I MEDICINSKIH SREDSTAVA

OPIS PROBLEMA

Nedovoljna preciznost i preširoka diskreciona ovlašćenja inspektora predviđena Pravilnikom o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava (dalje: Pravilnik) prisutna su i u pogledu određivanja uslova za vozila prevoz lekova i medicinskih sredstava.

Članom 30.stav 1. Pravilnika propisano je da je veledrogerija dužna da ima odgovarajuću vrstu i dovoljan broj prevoznih sredstva registrovanih na ime te veledrogerije, čime se daju preširoka diskreciona ovlašćenja za nadzor u vezi procene dovoljnosti broja vozila. Pored toga, veledrogerije se po osnovu ove odredbe opterećuju nepotrebnim, a velikim troškovima, jer ne mogu da koriste usluge profesionalnih prevoznika lekova i medicinskih sredstava, niti da kupe vozilo na lizing ili da iznajmljuju vozilo.

Ovo ograničenje je posledica tumačenja Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima od strane ministarstva: u članu 122. stav 2. tačka 6. Zakona navedeno je da se uz zahtev za dobijanje dozvole za promet lekova na veliko nadležnom ministarstvu podnosi "dokaz o raspolaganju teretnim sredstvima za prevoz lekova" – to ne znači obavezu posedovanja tih vozila, ali ministarstvo primenjuje takvo tumačenje.

PREDLOG REŠENJA

Radi obezbeđenja pravne sigurnosti, ujednačavanja uslova poslovanja i njihovog poboljšanja potrebno je izmeniti Pravilnik i Zakon i to:

- Izmeniti član 122. stav 2. tačka 6. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima na sledeći način: "6) dokaz o obezbeđenim teretnim sredstvima za prevoz lekova (dokaz o vlasništvu, zakupu, ugovor o finansijskom lizingu, ugovor o prevozu zaključen sa prevoznikom koji obavlja ovu vrstu specijalizovanog prevoza i sl.)";
- Brisanje čl. 30. i 31. Pravilnika kojima je propisana obaveza posedovanja prevoznih sredstava kao uslova za obavljanje delatnosti veleprodaja lekova i medicinskih sredstava;
- Preispitati opravdanost obaveze posedovanja vozila za prevoz opasnih materija za veleprodaje koje vrši promet na veliko radiofarmaceutskih lekova, propisane članom 32. Pravilnika. Iako za ovu obavezu, zbog specifičnosti robe, postoji više opravdanja, ne postoji razlog da se za ovaj prevoz ne mogu koristiti usluge specijalizovanih prevoznika.

PROPISI

- Član 122. stav 2. tačka 6. Zakona o lekovima i medicinskim sredstvima (Sl.glasnik RS 30/10 i 107/12)
- Čl 30–32 Pravilnika o uslovima za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, podacima koji se upisuju u Registar izdatih dozvola za promet na veliko lekova i medicinskih sredstava, kao i načinu upisa (Sl.glasnik RS 10/12)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.11 PREPOZNATI DELATNOST ZDRAVSTVENE NEGE U ZAKONU O ZDRAVSTVENOJ ZAŠTITI

OPIS PROBLEMA

Zdravstvene ustanove koje obavljaju zdravstvenu delatnost na primarnom, sekundarnom i tercijarnom nivou, obavljaju i delatnost zdravstvene nege, pod uslovima propisanim Zakonom o zdravstvenoj zaštiti.

Zdravstvena nega je savremena zdravstvena disciplina o sveobuhvatnoj i kontinuiranoj nezi zdravlja, stručno područje rada medicinskih sestara – tehničara, zdravstvenih tehničara i babica sa aspekta samonege, nege pod nadzorom i profesionalne nege. Zdravstvena nega obuhvata skup mera i aktivnosti koje medicinske sestre – tehničari, zdravstveni tehničari i babice sprovode u okviru svog delokruga rada, samostalno ili u stručnom timu, u različitim stanjima i fazama života pojedinca, porodice i zajednice.

Delatnost medicinske sestre – tehničara, zdravstvenih tehničara i babica u zdravstvenoj nezi je zasnovana na principima i načelima savremene zdravstvene nege i u skladu je sa medicinskom naukom i naukama od značaja za zdravlje, a sve u cilju stručne, dostupne, kontinuirane, kvalitetne, bezbedne, efikasne i ekonomične zdravstvene zaštite prema korisnicima zdravstvenih usluga.

PREDLOG REŠENJA

Više članova Zakona o zdravstvenoj zaštiti treba dopuniti terminom „zdravstvena nega“ u okviru obavljanja zdravstvene delatnosti i pružanja zdravstvene zaštite. Predlozi se baziraju na činjenici da je zdravstvena nega najveća i najstručnija oblast koju obavljaju članovi Komore medicinskih sestara i zdravstvenih tehničara Srbije, a koja do sada nije bila na adekvatan način utvrđena odredbama ovog zakona.

PROPISI

· Zakon o zdravstvenoj zaštiti (Sl.glasnik RS 107/05, 72/09, 88/10, 99/10, 57/11, 119/12, 45/13, 93/14, 96/15 i 106/15)

3. MINISTARSTVO ZDRAVLJA

3.12 UVOĐENJE PVA SISTEMA ZA PRAGMATIČNU OCENU LEKA PRI DONOŠENJU ODLUKE O STAVLJANJU LEKA NA LISTU LEKOVA

OPIS PROBLEMA

Procedura stavljanja lekova na Listu lekova koji se propisuju i izdaju na teret sredstava obaveznog zdravstvenog osiguranja, koja je regulisana Pravilnikom o uslovima, kriterijumima, načinu i postupku za stavljanje leka na listu lekova, izmene i dopune liste lekova, odnosno skidanje leka sa liste lekova (u daljem tekstu: Pravilnik) nije bazirana na jasnim i objektivnim kriterijumima koji bi u krajnjem slučaju bili i ekonomski opravdani i transparentni. Bez obzira na postojanje opštih i posebnih kriterijuma za stavljanje leka na Listu lekova, koji su regulisani u čl. 6, 7. i 8. Pravilnika, prilikom same primene tih kriterijuma u Pravilniku ne postoje na objektivan način definisani i razrađeni kriterijumi koje je potrebno da ispuni lek da bi se našao na Listi lekova, kao ni adekvatan sistem koji bi ispratio krajnju ispunjenost zadatih kriterijuma.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik, naročito čl. 6, 7, 20, 21. i 22. tako što bi se uvelo pozivanje na PVA sistem i kriterijume za pragmatičnu ocenu leka koji su definisani PVA sistemom, a koji bi bili prilog Pravilniku o uslovima, kriterijumima, načinu i postupku za stavljanje leka na listu lekova, izmene i dopune liste lekova, odnosno skidanje leka sa liste.

!NOVO

PROPISI

· Pravilnik o uslovima, kriterijumima, načinu i postupku za stavljanje leka na listu lekova, izmene i dopune liste lekova, odnosno skidanje leka sa liste lekova (Sl.glasnik RS 41/14, 125/14 i 48/15)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.1 POJEDNOSTAVITI OSTVARIVANJE PRAVA NA PORODILJSKU NADOKNADU

OPIS PROBLEMA

Procedura ostvarivanja prava na porodiljsku nadoknadu je veoma komplikovana. Za ostvarivanje prava iz zdravstvene zaštite (trudničko i porodiljsko bolovanje) dostavlja se preko 12 raznih dokumenata, od izveštaja o privremenoj sprečenosti za rad, preko izvoda iz matične knjige rođenih za svu decu, rešenja iz APR-a, ugovora o radu, fotokopije prijava na Fond za PIO i Fond za zdravstvo, fotokopije radne knjižice, rešenja o porodiljskom odsustvu, rešenja o odsustvu radi nege deteta, potvrde o broju zaposlenih, pa do obračuna zarada za poslednjih 12 meseci koji prethode mesecu kada počinje bolovanje, izvoda banke o plaćenim doprinosima itd. Ukupno se traži čak 86 "papira".

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je da se ova procedura maksimalno pojednostavi i to tako što se od korisnika neće tražiti dokumentacija koju je već dostavljao ili dokumenti sa podacima sadržanim u elektornskim registrima.

Takođe, potrebno je informaciono povezati Poresku upravu i Fond za socijalno osiguranje kako bi mogli da razmenjuju podatke, (npr. Poreska uprava ima podatke o obračunatim i plaćenim porezima i doprinosima koji se isplaćuju po svim osnovama, pa ih Fond može odatle preuzeti elektronskim putem).

Da bi porodilja ostvarila pravo na naknadu, poslodavac prvo mora da dostavi zahtev za porodiljsko odsustvo. Uz taj zahtev on mora da priloži još 86 raznoraznih papira – fotokopija i originala. Taj nepotrebno veliki broj dokumenata u praksi prikupljaju zajedničkim snagama zaposlena žena, buduća porodilja i poslodavac. Verovatno svako od njih ponaosob ne bi imao dovoljno ni snage, a ni živaca da sam nabavi toliku količinu dokumenata.

Đerđ Pap, UVRA

PROPISI

· Zakon o finansijskoj podršci porodici sa decom (Sl.glasnik RS 16/02, 115/05 i 107/09)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.2 UKINUTI OBAVEZU PREDAJE FONDU PIO OBRAZACA ZA UPIS STAŽA

OPIS PROBLEMA

Procedura za upis staža u Fondu za penzijsko i invalidsko osiguranje nepotrebno je komplikovana.

I dalje postoji obaveza predavanja M4 obrasca, uz koji je potrebno fizički doneti na uvid PP OD obrasce za celu godinu, obračune zarada i izvode o izvršenim isplatama doprinosa, takođe za celu godinu za koju se vrši upis staža. Ovo je nepotrebno jer se u toku godine obrasci o izvršenim isplatama predaju Poreskoj upravi, za svaku isplatu posebno.

Identičan je problem i sa predajom M-UN obrazaca.

Iako je Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja (CROSO) donet još 2010. godine, nije obezbeđena njegova implementacija, koja bi eliminisala ovu proceduru.

PREDLOG REŠENJA

Hitno implementirati Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja i razmenom podataka između Poreske uprave i CROSO ukinuti proceduru pred Fondom PIO, u kojoj se predaju i overavaju obrasci za upis staža.

U konkretnom slučaju, čak i ako opstane obaveza overe obrazaca za upis staža (Obrazac M4 i M-UN), a ukoliko komunikacija PIO sa CROSO ne profunkcioniše, Fond za penzijsko i invalidsko osiguranje u toj proceduri može da preuzima podatke o izvršenim isplatama direktno od Poreske uprave.

PROPISI

- Zakon o penzijskom i invalidskom osiguranju (Sl.glasnik RS 34/03, 64/04, 84/04, 85/05, 101/05, 63/06, 5/09, 107/09, 30/10, 101/10, 93/12, 62/13, 108/13 i 75/14 i 142/14)
- Zakon o Centralnom registru obaveznog socijalnog osiguranja (Sl.glasnik RS 30/10 i 116/14)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.3 UVESTI ELEKTRONSKI SISTEM PRIJAVE I EVIDENCIJE SEZONSKIH RADNIKA

OPIS PROBLEMA

Poslodavci i individualni poljoprivrednici često angažuju radnike za obavljanje poslova sezonskog karaktera bez zaključenja ugovora o radu ili ugovora o radnom angažovanju van radnog odnosa ili preko poljoprivrednih zadruga, po principu iznajmljivanja radne snage, što i za njih i za angažovane radnike nije odgovarajuće rešenje. Posledica toga je da angažovani sezonski radnici najčešće nemaju plaćene doprinose za obavezno socijalno osiguranje, niti im se za obavljeni posao obračunava radni staž, niti staž osiguranja. Ovakva situacija je između ostalog posledica složene administrativne procedure koja je propisana za zaključenje ugovora čije trajanje je neizvesno i relativno kratko (dok traje sezona određenih poslova, kada vremenski uslovi dozvoljavaju i sl.).

Alarmantan je podatak da je oko 60% radno angažovanih lica u sektoru poljoprivrede neregistrovano.

PREDLOG REŠENJA

Donošenjem posebnog Zakona o privremenom radnom angažovanju na sezonskim poslovima predvideti elektronski sistem prijave i evidencije, plaćanje tačno (paušalno) utvrđenog poreza sa dnevnim iznosom doprinosa za obavezno socijalno osiguranje i zdravstveno osiguranje za slučaj povrede na radu, kao i maksimalno trajanje angažovanja sezonskih radnika do 120 radnih dana godišnje.

Na ovaj način bi se omogućila brža i jednostavnija procedura prijavljivanja, lakša i preciznija evidencija, lakši postupak izdavanja dokaza o izvršenim uplatama za obavezno socijalno i zdravstveno osiguranje, lakša migracija podataka, jednostavnije i pouzdanije ažuriranje, manji proceduralni troškovi, zadovoljila bi se potreba za angažovanjem sezonskih radnika u obimu koji je srazmeran potrebama poslodavaca i na taj način doprinelo povećanju broja ugovora, a samim tim i pozitivnom efektu na budžetske prihode, kao i na ostvarivanje zakonom zagantovanih prava radnika.

PROPISI

· Zakon o radu (Sl.glasnik RS 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 i 75/14)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.4 OMOGUĆITI DA POSLODAVAC MOŽE ZAPOSLENOM OTKAZATI UGOVOR O RADU ZBOG OZBILJNO NARUŠENIH ODNOSA

OPIS PROBLEMA

Članom 179. Zakona o radu propisani su osnovi po kojima poslodavac može da otkaze ugovor o radu zaposlenom. Ti osnovi su limitirani i onemogućavaju fleksibilnost vođenja kadrovske politike, uz vođenje računa o interesima zaposlenih.

Članom 191. stav 5. Zakona je propisano da sud neće vratiti na rad zaposlenog, bez obzira što je utvrdio da mu je poslodavac nezakonito otkazao radni odnos, ako to zahteva poslodavac, pozivajući se na okolnosti koje opravdano ukazuju da nastavak radnog odnosa, uz uvažavanje svih okolnosti i interesa obe ugovorne strane, nije moguć. U tom slučaju sud obavezuje poslodavca da zaposlenom isplati naknadu štete u iznosu od najviše 36 zarada koje bi ostvario da radi.

Ovu odredbu sudska praksa sprovodi tako što zaposlenog ne vraća na rad ako su odnosi između poslodavca i zaposlenog ozbiljno narušeni, bez obzira što se to ne može pripisati u krivicu zaposlenom. Dakle, sud svojom odlukom prekida radni odnos, iako je otkaz bio nezakonit.

Neprihvatljivo je da poslodavac ne može otkazati zaposlenom ugovor o radu zbog ozbiljno narušenih odnosa, već da mora da čeka da iz tog istog razloga sud svojom odlukom prekine radni odnos. Ovo poslodavcu stvara nepotrebne, a enormne troškove isplate zarada i doprinosa zaposlenom za sve vreme vođenja radnog spora, iako je rezultat spora identičan – prestanak radnog odnosa.

PREDLOG REŠENJA

U članu 179. Zakona o radu posle tačke 9) dodati tačku 10) koja glasi: „10) ako poslodavac oceni da nastavak radnog odnosa nije moguć zbog ozbiljno poremećenih odnosa sa zaposlenim.“

U članu 189. Zakona dodati st. 5. i 6. koji glase:

„Ako je zaposlenom ugovor o radu otkazan u skladu sa članom 179. tačka 10) ovog zakona, otkaz stupa na snagu danom njegovog uručenja zaposlenom, a poslodavac je dužan da u narednih 15 dana zaposlenom isplati naknadu štete u visini trostrukog iznosa otpremnine, obračunate u skladu sa članom 158. stav 2. ovog zakona, jer u suprotnom otkaz neće imati pravno dejstvo prema zaposlenom.

Ako je za otkaz ugovora o radu u skladu sa članom 179. tačka 10) ovog zakona, između poslodavca i zaposlenog ugovoren viši iznos naknade štete od iznosa obračunatog u skladu sa prethodnim stavom ovog člana, poslodavac je obavezan da u slučaju otkaza po ovom osnovu zaposlenom isplati taj veći iznos.“

Predloženom izmenom bi se izbeglo vođenje dugotrajnih radnih sporova u slučajevima kada je poslodavac spreman da zaposlenom isplati značajniju sumu novca, pa bi se i sudovi rasteretili velikog broja radnih sporova.

PROPISI

· Član 179. Zakona o radu (Sl.glasnik RS 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 i 75/14)

4. MINISTARSTVO ZA RAD, ZAPOSŁJAVANJE, BORAČKA I SOCIJALNA PITANJA

4.5 IZMENITI ZAKONSKA OGRANIČENJA U VEZI PRAVILNIKA O SISTEMATIZACIJI RADNIH MESTA

OPIS PROBLEMA

Izmenama člana 24. Zakona o radu, koje su usvojene 18. jula 2014. dodat je novi stav 3. koji propisuje izuzetak da se za rad na određenim poslovima mogu utvrditi najviše dva uzastopna stepena stručne spreme, odnosno obrazovanja.

Čitano zajedno sa odredbama stava 2. ovog člana ovo pravilo se tumači tako da je neophodno da poslodavac svojim pravilnikom o sistematizaciji predvidi samo jedan stepen stručne spreme za jedan posao, a da samo izuzetno može predvideti da je za određene poslove moguće pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova utvrditi dva uzastopna stepena stručne spreme. Ovakvo tumačenje značajno ograničava mogućnosti poslodavca da pravilnik o sistematizaciji radnih mesta prilagodi svojim stvarnim potrebama, stručnim kvalifikacijama zaposlenih i situaciji na tržištu radne snage.

U praksi, zaposleni koji nemaju odgovarajuće obrazovanje, ali imaju dugogodišnje praktično iskustvo i znanja za obavljanje određenih poslova bi trebalo da postanu tehnološki višak ili bi poslodavac morao da "izmišlja" radna mesta sa vrlo sličnim poslovima, ali sa različitim uslovima u pogledu stepena stručne spreme. Takođe, poslodavcu nije dozvoljeno da propiše najniži zahtevani stepen stručne spreme, već se mora ograničiti samo na jedan stepen stručne spreme.

Ovo pravilo za poslodavce uzrokuje dodatno administriranje i dodatni trošak u poslovanju i nije u skladu sa zahtevima modernog poslovanja i fleksibilizacije tržišta radne snage.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je odredbe stava 2. člana 24. Zakona o radu precizirati kako bi se poslodavcima nedvosmisleno omogućilo da kao uslove za rad utvrde one stepene stručne spreme koji odgovaraju potrebama njihovog poslovanja, bez ograničenja u pogledu broja stepena stručne spreme, odnosno obrazovanja koji se traže za obavljanje tih poslova, kako bi se izbegla neujednačena tumačenja, a stav 3. člana 24. Zakona o radu brisati.

PROPISI

· Član 24. Zakona o radu (Sl.glasnik RS 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 i 75/14)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.1 UBRZATI I POJEFTINITI PROCEDURU PRIBAVLJANJA GRAĐEVINSKE DOZVOLE

OPIS PROBLEMA

Komplikovana, dugotrajna i skupa procedura pribavljanja građevinskih dozvola je jedan od glavnih uzroka visokih cena stambenog i poslovnog prostora u Srbiji. Kada se na to doda problem skupih investicionih kredita i nerešenih imovinsko-pravnih odnosa u vezi sa građevinskim zemljištem, investitori u Srbiji su u značajno težem položaju od svojih kolega u regionu i svetu.

To je i razlog što je Srbija tako loše kotirana u Doing Business studiji Svetske banke. Na 182. mestu je u odnosu na 189 rangiranih država (to je pad za dodatnih 7 pozicija u odnosu na prethodnu godinu). Izdavanje građevinske dozvole u Srbiji prosečno traje 269 dana (u zemljama Evrope i Centralne Azije prosečno 192 dana, u zemljama OECD-a 147 dana), a cena te dozvole u Srbiji prosečno košta 1433% BDP po glavi stanovnika ili 3 ½ puta više nego u regionu (cena u zemljama Evrope i Centralne Azije prosečno iznosi 327% BDP-a, u zemljama OECD-a samo 84% BDP-a)

Ovakva politika u građevinarstvu je neizdrživa i mora se učiniti sve da se pojednostavi i pojeftini gradnja u Srbiji. Dobru polaznu osnovu za reformu u vezi sa procedurama izdavanja građevinske dozvole daje Analiza efikasnosti postupka izdavanja građevinskih dozvola u Republici Srbiji, koja je izrađena u okviru USAID-ovog projekta za bolje uslove poslovanja.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o planiranju i izgradnji tako da se skrate rokovi za izdavanje građevinskih dozvola i propišu sankcije za nepoštovanje rokova.

Usaglasiti sektorske zakone sa Zakonom o planiranju i izgradnji tako da se:

- redefiniše uloga javnih preduzeća i drugih organa u procedurama vezanim za izdavanje građevinskih dozvola;
- optimizuju procedure;
- urede imovinsko pravni odnosi na građevinskom zemljištu i obezbedi donošenje neophodnih prostornih i urbanističkih planova;
- racionalizaciju naknade i takse kroz njihovo ukidanje i smanjenje.

Na lokalnom nivou uspostaviti "one-stop-shop" sistem za izdavanje građevinskih dozvola, kao i da se razmotri mogućnost uspostave istog sistema na republičkom nivou za veća investiciona ulaganja.

Bilo bi neophodno da se u dogleđnom roku propiše ukidanje naknada za uređenje građevinskog zemljišta, a da se propiše odloženo dejstvo takve odredbe, kako bi se u međuvremenu lokalnoj samoupravi obezbedio alternativni izvor finansiranja, jer bi momentalnim gubitkom ovog prihoda bilo dovedeno u pitanje funkcionisanje lokalne samouprave.

Usvajanjem Zakona o izmenama i dopunama Zakona o planiranju i izgradnji od 09.12.2014. ova preporuka je u potpunosti sprovedena. Naime, novim čl. 8–8d Zakona, propisana je obaveza

lokalne samouprave, odnosno ministarstva, ako je nadležno za izdavanje građevinske dozvole, da sporvodi "OBJEDINJENU PROCEDURU" koja uključuje: izdavanje lokacijskih uslova; izdavanje građevinske dozvole; prijavu radova; izdavanje upotrebne dozvole; za pribavljanje uslova za projektovanje, odnosno priključenje objekata na infrastrukturnu mrežu; za pribavljanje isprava i drugih dokumenata koje izdaju imaoci javnih ovlašćenja, a uslov su za izgradnju objekata, odnosno za izdavanje lokacijskih uslova, građevinske dozvole i upotrebne dozvole iz njihove nadležnosti, kao i obezbeđenje uslova za priključenje na infrastrukturnu mrežu i za upis prava svojine na izgrađenom objektu.

PROPISI

· Zakon o planiranju i izgradnji (Sl.glasnik RS 72/09, 81/09 i 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 54/13, 98/13, 132/14 i 145/14)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.2 PROPISATI ROK ZA UPIS PRAVA SVOJINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

Procedura upisa prava svojine u Katastar nepokretnosti traje i duže od godinu dana. Prekoredni upis se naplaćuje duplo, u kom slučaju upis traje preko mesec dana. Zakon o državnom premeru i katastru ne propisuje rok za postupanje po zahtevu.

Poseban problem je ako postoji nerešen prethodan zahtev za upis, pošto se u tom slučaju ne odobrava prekoredni upis. U praksi je to najčešće predbeležba predugovora o istoj kupoprodaji (koja se po zakonu upisuje na rok do 90 dana, ali sam postupak upisa traje daleko duže), tako da procedura pred Republičkim geodetskim zavodom prerasta u agoniju. Tokom 2012. godine je u toj službi uvedena praksa da zaposleni ne primaju stranke bez predhodne najave, a na telefon koji je ostavljen za zakazivanje sastanka permanentno se niko ne javlja.

Na kraju, kada se rešenje konačno izradi, ako se propusti da se u pošti podigne rešenje o uknjižbi, služba Katastra rešenje momentalno arhivira i ne može se više dobiti. Jedino se može tražiti prepis rešenja, za koji se ponovo plaća naknada. Ako postoje greške u rešenju o uknjižbi, to ceo postupak produžava u nedogled.

Poseban problem imaju investitori, ako u cilju pribavljanja građevinske dozvole moraju da upišu stečeno pravo svojine u Katastar ili da spoje građevinske parcele. Njima ova procedura može da obesmisli celu investiciju.

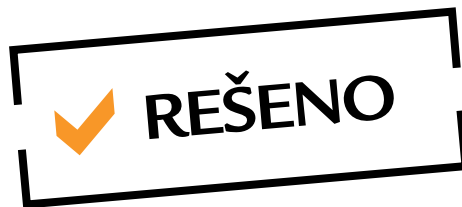
Nema nikakvog opravdanja da procedura pred Katastrom bude ovako komplikovana, jer se radi o jednostavnom unosu malog broja podataka iz jednostavnih kupoprodajnih ugovora u elektronsku bazu podataka.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o državnom premeru i katastru tako što će se Republičkom geodetskom zavodu propisati rok u kome mora da izvrši upis u Katastar po zahtevu.

Sugerišemo da taj rok bude odmeren u skladu sa rokovima propisanim Agenciji za privredne registre za upis u registre koja vodi ta agencija, pošto se o procedurama sličnog tipa i složenosti. Imajući u vidu da su Agenciji za privredne registre za donošenje rešenja propisani uglavnom rokovi od 5 dana od dana podnošenja zahteva, ako se propiše identičan rok, potrebno je propisati i odloženu primenu tog roka, kako bi se RGZ-u ostavilo vreme za ažuriranje procedura.

Napominjemo da bi bilo neprimereno propisivanje roka dužeg od 30 dana za upis u Katastar nepokretnosti.

Čl.50. Zakona o izmenama i dopunama zakona o državnom premeru i katastru (Sl.glasnik RS 96/15), koji se primenjuje od 4.12.2015. propisano je da se o zahtevu za upis, koji po redosledu prvenstva može da se rešava, odlučuje u roku od 15 radnih dana od dana prijema zahteva, osim u slučaju upisa objekta i posebnog dela objekta za koji je izdata upotrebna dozvola u objedinjenoj proceduri, upis hipoteke, zabeležbe hipotekarne prodaje, zabeležbe rešenja o izvršenju, kao i jednostavnije upravne stvari, kada je rok za upis sedam radnih dana od dana prijema zahteva

PROPISI

· Zakon o državnom premeru i katastru (Sl.glasnik RS 72/09, 18/10, 65/13, 15/15 i 96/15)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

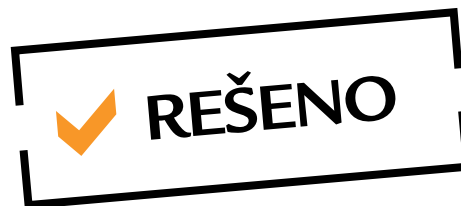
5.3 OMOGUĆITI UPIS PRAVA PREČE KUPOVINE U KATASTAR NEPOKRETNOSTI

OPIS PROBLEMA

Za razliku od važećeg Zakona o državnom premeru i katastru (Sl.glasnik RS 72/09, 18/10 i 65/13), ranije važeći Zakon o državnom premeru i katastru i upisima prava na nepokretnostima (Sl.glasnik RS 83/92, 53/93, 67/93, 48/94, 12/96, 15/96, 34/01, 25/02 i 101/05) je članom 58e stav 2. izričito propisivao da se pravo preče kupovine može upisati u katastar nepokretnosti. Odsustvo ovakve odredbe stvara pravnu nesigurnost u pogledu mogućnosti upisa u javne knjige ovog značajnog prava, čija je svrha da ima dejstvo prema trećim licima.

PREDLOG REŠENJA

Direktor RGZ-a treba da stavi van snage zastareli Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti (Sl.glasnik RS 46/99) i donese novi pravilnik, koji će izričito propisati da se pravo preče kupovine upisuje u katastar nepokretnosti. Obzirom da član 60. stav 3. novog Zakona o državnom premeru i katastru propisuje: „U katastar nepokretnosti mogu se upisati i određena obligaciona prava koja se od trenutka upisa mogu suprotstaviti trećim licima“, direktor RGZ-a ima dovoljan osnov da u Pravilniku o katastarskom premeru i katastru nepokretnosti, čije donošenje očekujemo, izričito predvidi da se i pravo preče kupovine upisuje u katastar nepokretnosti. Na taj način biće otklonjena pravna nesigurnost koju je uneo propust da se ovo pitanje jasno propiše zakonom.

Pravilnik o katastarskom premeru i katastru nepokretnosti (Sl.glasnik RS 7/16) objavljen je 29. januara 2016. i njime je zamenjen Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti (Sl.glasnik RS 46/99). Ovim pravilnikom, u članu 62. stav 1. tačka 21., kao jedna od promena u postupku održavanja katastra nepokretnosti propisan je i upis prava preče kupovine.

PROPISI

· Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti (Sl.glasnik RS 46/99)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.4 OMOGUĆITI ZAKUPCU DA U KATASTAR NEPOKRETNOSTI UPIŠE UGOVOR O KRATKOROČNOM ZAKUPU

OPIS PROBLEMA

Iako je Zakon o državnom premeru i katastru stupio na snagu još 11.09.2009. godine, pa je po članu 198. tog zakona još pre više od tri godine istekao rok ostavljen direktoru RGZ da uskladi Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti sa novim zakonskim rešenjima, taj pravilnik još nije donet.

U praksi se stoga i dalje primenjuje stari pravilnik, koji članom 82. propisuje da se u Katastar nepokretnosti upisuju samo dugoročni zakupi i to zakupi na period od 10 ili više godina. Primenom tog pravilnika se uskraćuje zakonsko pravo zakupaca da upišu u katastar svoj ugovor bez obzira da li je reč o dugoročnom ili kratkoročnom zakupu.

Član 77. Zakona o državnom premeru i katastru izričito propisuje mogućnost zabeležbi ugovora o zakupu u Katastar nepokretnosti. Za razliku od ranije važećeg Zakona o državnom premeru i katastru i upisima prava na nepokretnostima, u koji je ovo ograničenje uvedeno izmenama iz 1996. godine članom 58e, novi zakon ovaj upis ne ograničava na dugoročne zakupe

PREDLOG REŠENJA

Imajući u vidu navedeno, neophodno je da direktor RGZ bez odlaganja donese Pravilnik o katastarskom premeru i katastru nepokretnosti, kojim će ovo pitanje urediti u skladu sa zakonskim rešenjem, tj. kojim će se dozvoliti upis u katastar svih zakupa bez ograničenja.

PROPISI

- Zakon o državnom premeru i katastru (Sl.glasnik RS 72/09, 18/10, 65/13, 15/15 i 96/15)
- Pravilnik o izradi i održavanju katastra nepokretnosti (Sl.glasnik RS 46/99 i 7/16)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.5 UBRZATI PROCEDURU LEGALIZACIJE OBJEKATA

OPIS PROBLEMA

Članovima 185–200. Zakona o planiranju i izgradnji je propisana legalizacija bespravno podignutih objekata. Iako je Zakon donet još 2009. godine, poslovi legalizacije su se odvijali izuzetno sporo, što je stvorilo potrebu za izmenama tog propisa.

Dodatni problem u praksi je stvarao nedostatak resursa za obavljanje poslova legalizacije. Čak je i u Gradu Beogradu pojedine opštine obrađivao samo po jedan referent. Na ovaj način, pored građana korisnika legalizacije, štetu trpi i sama lokalna samouprava, koja zbog svoje sporosti ostaje uskraćena za prihode po osnovu poreza na imovinu na te iste objekte.

Naknadno doneti Zakon o posebnim uslovima za upis prava svojine na objektima izgrađenim bez građevinske dozvole, takođe se teško sprovodi u praksi.

Novousvojeni Zakon o legalizaciji objekata iz oktobra 2013. godine takođe nije rešio sve slučajeve u kojima legalizaciju treba dozvoliti. Reč je o višespratnicama zidanim na najskupljim lokacijama, u kojima su savesnim kupcima prodavani stanovi. Takvi objekti se ne mogu legalizovati, jer po pravilu, u pogledu spratnosti ili udaljenosti od susednih objekata, u manjoj meri odstupaju od Pravilnika o opštim pravilima za parcelaciju, regulaciju i izgradnju (Sl.glasnik RS 50/11). U praksi će to značiti da ne mogu biti legalizovani objekti koje su gradile stambene zadruge pre više decenija, kao ni objekti koje su gradile privatne firme u poslednje dve decenije i za koje je izdata građevinska dozvola, ali je od nje odstupljeno, bilo u pogledu gabarita, bilo u pogledu spratnosti. Kupcima takvih stanova i poslovnih prostora, koji su najsavesniji od svih ostalih vlasnika "nelegalnih objekata", uskraćeno je pravo na legalizaciju kupljene nekretnine, iako prilikom kupovine nisu mogli da znaju da je investitor odstupio od građevinske dozvole.

PREDLOG REŠENJA

Propise koji uređuju pitanje legalizacije treba izmeniti i/ili primenjivati tako da legalizacija bude efikasna i pravična. Sekretarijati lokalnih samouprava nadležni za sprovođenje postupka legalizacije treba da obezbede adekvatan broj izvršilaca koji će raditi na poslovima legalizacije, kako bi se ti poslovi okončali u primerenom roku.

Usvajanjem Zakona o ozakonjenju objekata (Sl. glasnik RS 96/15) uređeni se uslovi, postupak i način ozakonjenja objekata, od-

nosno delova objekta izgrađenih bez građevinske dozvole, odnosno odobrenja za izgradnju (u daljem tekstu: nezakonito izgrađeni objekti), uslovi, način i postupak izdavanja rešenja o ozakonjenju, pravne posledice ozakonjenja, kao i druga pitanja od značaja za ozakonjenje objekata

PROPISI

- Zakon o planiranju i izgradnji (Sl.glasnik RS 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 54/13, 98/13, 132/14 i 145/14)
- Zakon o posebnim uslovima za upis prava svojine na objektima izgrađenim bez građevinske dozvole (Sl.glasnik RS 25/13)
- Zakon o legalizaciji objekata (Sl.glasnik RS 95/13 i 117/14)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.6 SMANJITI OGRANIČENJA ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI TAKSI PREVOZA

OPIS PROBLEMA

Član 88. stav 2. Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju (u daljem tekstu: Zakon) glasi: „Taksi prevoz može obavljati taksi prevoznik koji je vlasnik, odnosno primalac lizinga najmanje jednog registrovanog putničkog vozila iz stava 1. ovog člana.“

Ograničenjem prava da se taksi prevozom mogu baviti samo vlasnici ili korisnici lizinga uskraćuje se mogućnost angažovanja taksi prevoznika koji po drugom, pravno valjanom osnovu legalno koriste tuđa vozila za obavljanje delatnosti. Na ovaj način se u praksi pojavljuju apsurdne situacije:

- Supruga je uzela kredit ili lizing (jer je jedina zaposlena u porodici) i postala vlasnik ili korisnik lizinga vozila koje je ustupila suprugu da se bavi taksi delatnošću, koji nije vlasnik vozila i ne može da se bavi taksi prevozom zbog ovog ograničenja.
- Otac je vlasnik vozila i ustupio je vozilo sinu da se bavi taksi prevozom koji to ne može da čini zbog ovog ograničenja.
- Firma koja se bavi organizovanjem taksi prevoza je vlasnik vozila ili korisnik lizinga i po osnovu ugovora o saradnji ustupa samostalnom taksi prevozniku vozilo da njime obavlja taksi delatnost u svoje ime i za svoj račun, a ovaj to ne može da čini upravo zbog ovoga ograničenja.

Ovim ograničenjem se uskraćuje pravo na rad, ali i čini ozbiljna šteta kako brojnim samostalnim taksi prevoznicima tako i unapređenju delatnosti i boljim uslugama krajnjim korisnicima usluga.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je izmeniti član 88. stav 2. Zakona o prevozu putnika u drumskom saobraćaju da glasi: „Taksi prevoz može obavljati taksi prevoznik koji je vlasnik, primalac lizinga ili po drugom pravno valjanom osnovu korisnik najmanje jednog registrovanog putničkog vozila iz stava 1. ovog člana.“

PROPISI

· Zakon o prevozu putnika u drumskom saobraćaju (Sl.glasnik 68/15)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.7 UREDITI PARAFISKALNE NAMETE U POSTUPCIMA PRIBAVLJANJA USLOVA I SAGLASNOSTI ZA IZGRADNJU I UPOTREBU OBJEKATA

OPIS PROBLEMA

Za izgradnju i upotrebu objekata neophodno je pribaviti niz uslova i saglasnosti organa, organizacija i imaoca javnih ovlašćenja, pri čemu se u svakom pojedinačnom postupku pribavljanja ovih dokumenata naplaćuju naknade propisane internim aktima organa, organizacija i imaoca javnih ovlašćenja. Iznosi ovih naknada nisu propisani zakonom, često su podložni izmenama i nisu dostupni na način koji bi obezbedio zaštitu interesa stranaka.

Zbog toga svaki investitor u procesu upravljanja investicionom izgradnjom nema mogućnost da sagleda ukupan iznos svojih troškova.

Osim toga, postupak pribavljanja akata neophodnih za izgradnju i upotrebu objekata se dodatno usložnjava i vremenski ne može da se isplanira, jer je uslov za izdavanje uslova i saglasnosti najčešće prethodno plaćanje ovih naknada.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti naknade javnih preduzeća za izradu uslova za projektovanje i priključenje za izgradnju i upotrebu objekata.

PROPISI

· Interni akti organa, organizacija i imaoca javnih ovlašćenja

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.8 OLAKŠATI OSTVARIVANJE PRAVA NA ZEMLJIŠTU ZA REDOVNU UPOTREBU OBJEKATA

OPIS PROBLEMA

Primena Zakona o ozakonjenju objekata je u određenom broju slučajeva otežana zbog neusaglašenosti sa Zakonom o planiranju i izgradnji.

Članom 70. Zakona o planiranju i izgradnji propisani su posebni slučajevi određivanja zemljišta za redovnu upotrebu objekata (parcelacija i preparcelacija). Stavom 5. ovog člana propisano je da nadležni organ po prijemu zahteva „pribavlja po službenoj dužnosti od organa nadležnog za poslove urbanizma izveštaj da li postojeća katastarska parcela ispunjava uslove da bude određena kao zemljište za redovnu upotrebu objekta i uslove za građevinsku parcelu, odnosno da li je, radi utvrđivanja zemljišta za redovnu upotrebu objekta potrebno izraditi projekat preparcelacije, odnosno parcelacije, da li postoje urbanistički uslovi za izradu ovih projekata, odnosno pribavi mišljenje, ako je već izvršeno obeležavanje ili formiranje katastarske parcele, da izrada projekta preparcelacije, odnosno parcelacije nije potrebna. Ako organ za poslove urbanizma utvrdi da je potrebna izrada projekta preparcelacije, odnosno parcelacije, izveštaj sadrži i predlog za formiranje građevinske parcele.“

Međutim, članom 70. nije propisana, niti predviđena situacija u kojoj organ nadležan za poslove urbanizma u svom izveštaju ne dostavi podatak da li je potrebno izraditi projekat parcelacije, odnosno preparcelacije, radi utvrđivanja zemljišta za redovnu upotrebu objekta, jer ne postoji osnov u planskoj dokumentaciji, iako je data mogućnost za ozakonjenje objekta. Ovakvi slučajevi se većinom odnose na parcelaciju ispod nelegalno izgrađenog objekta.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakona o ozakonjenju objekata kojom bi se uredila opisana situacija ili izmeniti odredbe člana 70. Zakona o planiranju i izgradnji koje se odnose na određivanje zemljišta za redovnu upotrebu objekta u delu kojim se u slučajevima kada planom nije predviđena parcelacija zemljišta ispod objekta takva mogućnost daje za objekte u postupku ozakonjenja.

PROPISI

· Zakon o ozakonjenju objekata (Sl.glasnik RS 96/15)

· Član 70. Zakona o planiranju i izgradnji (Sl.glasnik RS 72/09, 81/09, 64/10, 24/11, 121/12, 42/13, 50/13, 98/13, 132/14 i 145/14)

5. MINISTARSTVO GRAĐEVINARSTVA, SAOBRAĆAJA I INFRASTRUKTURE

5.9 UNAPREDITI POSTUPAK UPISA SVOJINE

OPIS PROBLEMA

U slučaju da se vrši kupoprodaja nepokretnosti, kako bi se zaključio ugovor i solemnizovao kod javnog beležnika, potrebno je da kupac pribavi izvod iz lista nepokretnosti, potom odlazi kod javog beležnika i solemnizuje ispravu. Nakon solemnizacije tu ispravu ponovo predaje u Katastar nepokretnosti što bespotrebno oduzima vreme i komplikuje čitavu proceduru.

PREDLOG REŠENJA

Omogućiti javnim beležnicima da podnose zahtev za upis u ime kupca nepokretnosti, na osnovu isprave kojom se potvrđuje podoban pravni osnov za upis odnosno promenu u katastru nepokretnosti.

!NOVO

PROPISI

· Zakon o državnom premeru i katastru (Sl.glasnik RS 72/09, 18/10, 65/13, 15/15 i 96/15)

6. MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA

6.1 UKINUTI OBAVEZU VOĐENJA KEPU KNJIGE ZA PRAVNA LICA KOJA VODE POSLOVNE KNJIGE PO SISTEMU DVOJNOG KNJIGOVODSTVA

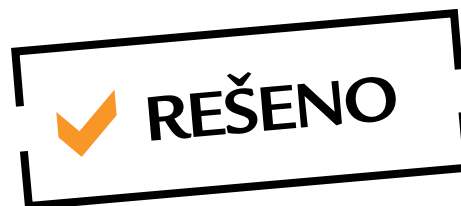
OPIS PROBLEMA

Vođenje evidencije prometa u trgovini na veliko po odredbama Pravilnika o evidenciji prometa robe i usluga, kod pravnih lica i preduzetnika koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva i odredbama Međunarodnih računovodstvenih standarda, gubi smisao. Razlog je što se u knjigovodstvu podaci o prometu robe u trgovini na veliko iskazuju po nabavnim cenama, a podaci u KEP knjizi po prodajnim cenama, te ne postoji mogućnost upoređivanja podataka iz ove dve evidencije.

Osim toga, pravnim licima i preduzetnicima koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva, podaci iz KEP knjige praktično ne služe ničemu. Evidencija prometa robe na veliko po odredbama Pravilnika o evidenciji prometa robe i usluga, ima smisla kod preduzetnika koji poslovne knjige vode po sistemu prostog knjigovodstva ili su paušalno oporezovani, s obzirom da oni u tim evidencijama ne obezbeđuju podatke o prometu robe i usluga.

PREDLOG REŠENJA

Ukinuti obavezu evidencije prometa robe na veliko za preduzeća i preduzetnike koji poslovne knjige vode po sistemu dvojnog knjigovodstva.

Novi Pravilnik o evidenciji prometa stupio je na snagu 10.12.2015. a primenjuje se od 01.01.2016. godine. Danom stupanja na snagu novog Pravilnika prestaje da važi Pravilnik o evidenciji prometa robe i usluga (Sl.glasnik RS 45/96, 48/96, 9/97, 6/99, 109/09, 7/10).

PROPISI

· Pravilnik o evidenciji prometa robe i usluga ("Službeni glasnik RS", broj 45/96, 48/96, 9/97, 6/99, 109/09 i 7/10)

6. MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA

6.2 UKINUTI OBAVEZU OGLAŠIVAČA NA INTERNET PORTALU DA DOSTAVLJA DEKLARACIJU SA PODACIMA

OPIS PROBLEMA

Prilikom postavljanja oglasa na internet portalu korisnici moraju oglašivaču da daju brojne podatke o ličnosti (ime i prezime, adresa stanovanja, matični broj, broj lične karte, mesto izdavanja lične karte i sl.), sve na posebnom obrascu – deklaraciji. Većina ovih podataka je funkcionalno potpuno nepotrebna za sam čin postavljanja oglasa, a dodatno ugrožava privatnost korisnika i podstiče nelojalnu konkurenciju u praksi, jer neki oglašivači koji ne poštuju ovu obavezu na taj način privlače nove korisnike.

PREDLOG REŠENJA

Brisati član 11. Zakona o oglašavanju, tako da se ukine obaveza dostave popunjenog obrazca – deklaracije, koja sadrži podatke o oglašivaču, jer je funkcionalno nepotrebna, a može da ugrozi privatnost i selektivno se primenjuje u praksi čime podstiče nelojalnu konkurenciju.

Alternativno, predvideti tu obavezu samo u slučaju ako se konkretnim oglašavanjem mogu povrediti autorska prava.

PROPISI

- Član 11. Zakona o oglašavanju (Sl.glasnik RS 79/05 i 83/14)
- Zakon o oglašavanju (Sl.glasnik RS 6/16)

6. MINISTARSTVO TRGOVINE, TURIZMA I TELEKOMUNIKACIJA

6.3 USAGLASITI TEHNOLOŠKO REŠENJE ZA NESMETANU PRIMENU KVALIFIKOVANOG ELEKTRONSKOG CERTIFIKATA

OPIS PROBLEMA

Član 13. Zakona o elektronskom potpisu izričito propisuje da sertifikacionim telima nije potrebna posebna dozvola za izdavanje elektronskih sertifikata, a ne propisuje ni obavezu sertifikacionih tela da tehnološko rešenje za kvalifikovani elektronski potpis bude primenjivo na svim platformama (Windows, OS X, Linux) što u praksi stvara probleme. Kvalifikovani elektronski sertifikat većine sertifikacionih tela nije moguće koristiti na drugoj platformi, osim na Windows-u. Dodatno se javlja problem nekompatibilnosti kvalifikovanih elektronskih sertifikata različitih sertifikacionih tela na istom računaru, čime korišćenje kvalifikovanog elektronskog potpisa ne doprinosi olakšavanju svakodnevnog poslovanja, već naprotiv stvara dodatne finansijske troškove i trošak vremena usled komplikovanosti korišćenja.

Na sve navedeno, pojedini državni organi u elektronskim procedurama koje sprovode imaju tehnička ograničenja koja onemogućavaju prihvatanje svih, već samo nekih kvalifikovanih elektronskih sertifikata. Ako uzmemo u obzir da je podnošenje poreskih prijava i godišnjih finansijskih izveštaja od strane privrednih subjekata obavezno u elektronskoj formi, potpisano kvalifikovanim elektronskim potpisom ovlašćenog lica u pravnom licu, opisane poteškoće sa korišćenjem ovog potpisa predstavljaju značajnu barijeru za efikasnost poslovanja. S druge strane, uzaludni su naponi nadležnih organa u promovisanju elektronskih usluga sve dok i tehnološki edukovni građani nisu u mogućnosti da bez poteškoća koriste kvalifikovani elektronski sertifikat.

PREDLOG REŠENJA

Predlog je da se novim zakonom koji će regulisati elektronski potpis i podzakonskim aktima propiše obaveza sertifikacionih tela da tehnološka rešenja za kvalifikovani elektronski potpis budu primenjiva nesmetano na svim platformama i operativnim sistemima.

Osim toga, predlažemo da se zakonom propiše obaveza svih organa javne uprave i drugih imalaca javnih ovlašćenja da omoguće korišćenje svih akreditovanih kvalifikovanih elektronskih sertifikata na svojim portalima, odnosno platformama.

Predlažemo i da se tehnički zahtevi za sertifikaciona tela promene kako bi se postavila obaveza svim sertifikacionim telima da u određenom roku moraju prebaciti postojeće tehničko rešenje kvalifikovanog elektronskog sertifikata sa kartice na cloud. Time će se omogućiti kontinuitet elektronskog poslovanja u Srbiji i nezavisnost u odnosu na korišćenje trenutno međusobno isključujućih pretraživača neophodnih za primenu kvalifikovanog elektronskog potpisa.

PROPISI

· Zakon o elektronskom potpisu ("Sl. glasnik RS", br. 135/2004)

7. MINISTARSTVO DRŽAVNE UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE

7.1 SPROVESTI REFORMU INSPEKCIJA

OPIS PROBLEMA

Privrednici se godinama žale na česte i nekoordinisane inspekcijske kontrole.

Još je tokom reforme SRP izvršena analiza takve prakse i zaključeno je da ona privredi Srbije na godišnjem nivou nanosi štetu od skoro 13 mil. evra.

Razlog je izuzetno veliki broj inspekcija koje su u sastavu različitih ministarstava, zbog čega između njih ne postoji koordinacija rada, niti su na pravi način iskorišćeni ukupni resursi tih inspekcija.

Iako Vlada RS već dugo radi na donošenju zakona koji će na jedinstven način urediti ovu materiju, u skladu sa dobrim primerima uporedne prakse, zakon još uvek nije usvojen.

PREDLOG REŠENJA

Donošenje Zakona o inspekcijskom nadzoru kojim je propisan opšti postupak inspekcijskog nadzora otvorilo je put za trajno rešenje problema neusklađenog i neujednačenog inspekcijskog nadzora.

Za praksu je od ključnog značaja primena člana 12. Zakona, kojim su propisane obaveze Koordinacione komisije na usklađivanju prakse i postupanja svih inspekcijskih službi u Srbiji, a posebno razvoj funkcionalnog jedinstvenog informacionog sistema koji Koordinaciona komisija obavlja u saradnji sa organom državne uprave nadležnim za poslove elektronske uprave (stav 2, tačka 1), podtačka (4) istog člana). Takođe, veoma je bitna dosledna primena člana 69. Zakona kojim su propisane obaveze i rokovi za usaglašavanje posebnih (sektorskih) zakona sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru. Tu spadaju obaveze Koordinacione komisije da utvrdi model izjave o usaglašenosti posebnih zakona sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru za svako ministarstvo u čijoj je nadležnosti pojedina inspekcijska služba, zatim da pripremi i objavi tabele usaglašenosti na svojoj internet stranici i utvrdi predlog akta koji sadrži potreban obim usaglašavanja posebnih zakona i dostavi ovaj predlog Vladi radi odlučivanja, u roku od 18 meseci od dana stupanja na snagu Zakona o inspekcijskom nadzoru. Vlada je obavezna da usaglasi posebne zakone u dodatnom roku od šest meseci. Za punu primenu Zakona ukupno je propisan rok od dve godine od dana njegovog stupanja na snagu.

U aprilu 2015. godine usvojen je Zakon o inspekcijskom nadzoru (Sl. glasnik RS 36/15). Ovaj zakon je stupio na snagu 29.04.2015. godine,

a primenjuje se od 30.04.2016. godine, osim odredaba kojima se uređuju neregistrovani subjekti i postupanje prema neregistrovanim subjektima iz člana 3. tačka 4), člana 4. stav 7, člana 5. stav 3, člana 10. stav 4, član 11. st. 2. i 3, čl. 22, 33. i 34, člana 41. stav 3, člana 44. stav 2. tačka 5) i člana 57, koje se primenjuju od 30.07.2015. godine, i odredaba iz člana 30. st. 1, 2. i 4, koje se primenjuju od 30.09.2015. godine. Zakon će se u celini primenjivati od 30.04.2017. godine,

PROPISI

· Priprema izjava usaglašenosti nadležnih ministarstava i utvrđivanje predloga o izmenama posebnih zakona radi usaglašavanja sa Zakonom o inspekcijskom nadzoru

7. MINISTARSTVO DRŽAVNE UPRAVE I LOKALNE SAMOUPRAVE

7.2 UVOĐENJE POTPUNIJEG I SVEOBUHVATNIJEG OCENJIVANJA DRŽAVNIH SLUŽBENIKA

OPIS PROBLEMA

Rad određenog broja državnih službenika obeležava niz negativnih odlika koje se lako uočavaju i koje bitno otežavaju funkcionisanje privrede, a takvo ponašanje direktno narušava ugled državnog organa. Neke od njih su:

- nizak nivo stručnog znanja i osposobljenosti;
- nedovoljno poznavanje zakona, podzakonskih propisa i drugih opštih akata koji uređuju oblast i delokrug rada i postupanja;
- sklonost ka ispoljavanju samovolje i pristrasnog postupanja motivisanog ličnim interesima;
- nanošenje štete strankama i sprečavanje ostvarivanja javnog interesa;
- diskriminacija i kršenje Ustavom i zakonom zagaranovanih prava stranaka u upravnim i drugim postupcima.

PREDLOG REŠENJA

Dopunama Zakona o državnim službenicima, u delu koji uređuje ocenjivanje državnih službenika (čl.82–86.) predviđeti čestu periodičnu obavezu ocenjivanja i provere stručnih znanja i osposobljenosti državnih službenika (svakih godinu dana ili kraće, a svaki put prema ukazanoj potrebi ili nakon svake prijave stranke), a naročito poznavanje zakona, podzakonskih propisa i drugih opštih akata koji uređuju sistem funkcionisanja vlasti i ustavnog uređenja, načela i pravila upravnog i drugog postupka i delovanja državnog službenika, oblast i nadležnosti državnog organa i postupanja državnog službenika koji radi u njemu, prava stranaka i način njihovog ostvarivanja pred državnim organom u kojem radi i postupa državni službenik i javno objavljivanje ocene svakog državnog službenika i kriterijuma na osnovu kojih je izvršeno svako ocenjivanje.

Predlažemo i redefinisane kurikuluma državnog ispita, koji bi sadržao deo o pravima stranaka i obavezama organa u pružanju javnih usluga.

!NOVO

PROPISI

· Čl.82–86. Zakon o državnim službenicima (Sl.glasnik RS 79/05, 81/05, 83/05, 64/07, 67/07, 116/08, 104/09 i 99/14)

8. MINISTARSTVO RUDARSTVA I ENERGETIKE

8.1 IZMENITI VAŽEĆI UGOVOR O OTKUPU ELEKTRIČNE ENERGIJE (PPA) ZA PROJEKTE PREKO 5 MW

OPIS PROBLEMA

Važeći Ugovor o otkupu električne energije (PPA) za projekte preko 5 MW ne pruža investitorima u obnovljive izvore energije dovoljan stepen pravne sigurnosti, odnosno garancija u vezi sa budućim plasmanom energije iz te investicije po povlašćenim cenama, što je uslov za isplativost investicije, pa samim tim i za dodelu povoljnih kredita za konkretne projekte od strane međunarodnih finansijskih institucija (EBRD, WB...).

Ovaj nedostatak blokira investicije u obnovljive izvore energije u Srbiji.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Važeći Ugovor o otkupu električne energije (PPA) za projekte preko 5 MW u skladu sa primedbama međunarodnih finansijskih institucija, koje su dostavljene nadležnom resornom ministarstvu.

PROPISI

· *Tipski ugovori o otkupu električne energije*

9. MINISTARSTVO PRAVDE

9.1 UČINITI SUDSKU ZAŠTITU DOSTUPNOM UKIDANJEM NEKIH SUDSKIH TAKSI

OPIS PROBLEMA

Privredi i građanima ogroman problem stvara neprihvatljivo veliki broj vrlo visokih sudskih taksi koje se naplaćuju tokom jednog postupka, a koje čine nedostupnom zaštitu prava na sudu. Možda je prihvatljiv argument da sud treba da naplaćuje visoke takse na podneske kojima se započinju sudski postupci/ sporovi, kako bi se građani i privreda ređe parničili, ali nije prihvatljivo da se tako visoke takse naplaćuju više puta, tokom istog postupka.

Politika visokih sudskih taksi privredi praktično onemogućava poslovanje, jer troškovi u postupku sudske naplate potraživanja po pravilu prevazilaze visinu dobiti koja bi se ostvarila da je naplata izvršena, a često, zbog dužine trajanja spora, ti troškovi prevaziđu i vrednost celog duga.

Apsurdno je da sud naplaćuje takse i za radnje koje stranke preduzimaju upravo zbog lošeg vođenja postupka i pogrešnih odluka suda (takse na podnošenje redovnih i vanrednih pravnih lekova, ako su osnovano izjavljeni). Nema opravdanja ni da se naplaćuju takse na prigovore i odgovore na inicijalne akte. Nelogična je i visina takse za izdavanje rešenja o izvršenju i platnog naloga, obzirom da se radi o automatkoj proceduri.

Zbog ovakve politike sudskih taksi, sudovi u praksi tolerišu neplaćanje taksi, upravo u situacijama u kojima nije postojalo opravdanje za njihovo uvođenje (npr. taksa na odgovore na tužbu, žalbu i vanredne pravne lekove). Takođe, u cilju plaćanja nižih sudskih taksi, tužioci umanjuju označenu vrednost spora, a sud im to toleriše upravo da bi im omogućio „jeftinije suđenje“.

I pored ovako visokih taksi, sudovi ne uspevaju da naplate takse u visini koja dovoljno je za njihovo finansiranje. Ovo je najverovatnije posledica odsustva analize strukture prihoda od sudskih taksi (prihoda po konkretnim sudovima i po konkretnim taksama).

PREDLOG REŠENJA

1) Izmeniti član 3. Zakon o sudskim taksama, kao i tarifne brojeve 1. i 2, koji su sastavni deo tog zakona, tako da se:

a) ukinu sledeće sudske takse:

- taksa na odgovor na tužbu;
- taksa na prigovor protiv rešenja o izvršenju;
- takse na prvostepenu odluku, ako nije pravosnažna;
- taksa na podnošenje žalbe i vanrednog pravnog leka;
- takse na drugostepenu odluku i odluku po vanrednom pravnom leku, ako sud ukine presudu i vrati predmet sudu nižeg stepena na ponovno suđenje.

b) izmeni tarifni brojevi 1, 2. i 3. tako da se sudske takse u privrednim sporovima izjednače sa sudskim taksama propisanim za sporove pred sudovima opšte nadležnosti, kako bi se ukinula pomenuta diskriminacija u ostvarivanju prava na sudsku zaštitu.

c) briše tarifni broj 39. iz Taksene tarife.

2) Izmeniti član 37. Zakona o sudskim taksama tako što će se brisati stav 4.

Ministartstvo nadležno za poslove pravosuđa treba da uspostavi sistem naplate sudskih taksi koji će omogućiti analizu strukture prihoda od sudskih taksi, po konkretnim sudovima i po konkretnim taksama, kao i kontrolu i sprovođenje naplate sudskih taksi.

Na osnovu analize strukture prihoda od sudskih taksi izmeniti Zakon o sudskim taksama tako što će se propisati niže sudske takse od važećih, imajući u vidu realne troškove suda u pružanju konkretne sudske zaštite, a ne isključivo vrednost predmeta spora.

PROPISI

· Zakon o sudskim taksama (Sl.glasnik RS 28/94, 53/95, 16/97, 34/01, 9/02, 29/04, 61/05, 116/08, 31/09, 101/11, 93/12, 93/14 i 106/15)

9. MINISTARSTVO PRAVDE

9.2 PROMENITI OBRAZAC APOSTILLE TAKO DA BUDE VIŠEJEZIČAN

OPIS PROBLEMA

Ranije je obrazac apostillea bio višejezičan (engleski, francuski i nemački) i popunjavao se na latiničnom pismu, tako da je mogao da se upotrebljava u inostranstvu bez prevoda, čak i u velikom broju zemalja u kojima ti jezici nisu maternji. Sada je taj obrazac isključivo ćirilčni, zbog čega za njegovu upotrebu u inostranstvu mora da se prevodi kod sudskog tumača što građanima stvara nepotrebne troškove.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti obrazac iz člana 107. Sudskog poslovnika, koji je sastavni deo tog poslovnika tako da tekst formulara bude višejezičan (na srpskom, engleskom, francuskom i nemačkom jeziku) i da se na zahtev stranke popunjava latiničnim pismom, a kako bi mogao da se upotrebljava u inostranstvu bez prevođenja od strane sudskog tumača.

PROPISI

· *Sudski poslovnik (Sl.glasnik RS 110/10, 70/11, 19/12, 89/13, 96/15, 104/15, 113/15, 36/16, 56/16 i 77/16)*

9.3 UKINUTI OBAVEZU PODNOŠENJA ZAHTEVA ZA UVID U SPISE PREDMETA U KOJIMA JE PODNOSILAC STRANKA U POSTUPKU

OPIS PROBLEMA

Pravo na sudsku zaštitu podrazumeva niz prava koja stranka ostvaruje u tom postupku, a između ostalog i pravo stranke na uvid i razgledanje spisa, kao i fotokopiranje dokumenta u spisima.

Iako je ovo pravo garantovano procesnim zakonima i to bez uslova, članom 98. st. 3. i 4. Sudskog poslovnika je propisano da čak i stranke u sporu i njihovi punomoćnici i zastupnici moraju da podnose zahtev za razgledanje spisa predmeta, prepisivanje spisa i fotokopiranje dokumenata iz tih spisa. U praksi postupak po podnetim zahtevima nije jednak pred svim sudovima, jer u nekima po zahtevima odlučuje upravitelj pisarnice, a u nekima postupajući sudija u tom predmetu.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 98. Sudskog poslovnika tako što će se brisati stavovi 3. i 4. čime će se strankama u sporu i njihovim punomoćnicima i zastupnicima omogućiti razgledanje spisa predmeta, prepisivanje spisa i fotokopiranje dokumenata iz tih spisa do pravnosnažnog okončanja spora bez podnošenja posebnog zahteva, isključivo uz potpisivanje potvrde da su obavili konkretnu aktivnost.

PROPISI

· *Sudski poslovnik (Sl.glasnik RS 110/10, 70/11, 19/12, 89/13, 96/15, 104/15, 113/15, 36/16, 56/16 i 77/16)*

10. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

10.1 OBEZBEDITI MEHANIZAM ZA IZDAVANJE CERTIFIKACIONIH - EVIDENCIONIH MARKICA ZA PROIZVODE SA GEOGRAFSKIM POREKLOM

OPIS PROBLEMA

U praksi nije obezbeđeno izdavanje sertifikacionih – evidencionih markica za prehrambene proizvode sa geografskim poreklom.

Uspostavljanje ovog mehanizma je izuzetno značajno za povećanje izvoza poljoprivrednih proizvoda.

PREDLOG REŠENJA

Doneti relevantna podzakonska akta i obezbediti mehanizme za izdavanje sertifikacionih – evidencionih markica za proizvode sa geografskim poreklom.

PROPISI

· Podzakonska akta u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i implementacija tih akata

10. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

10.2 UKINUTI OBAVEZU PLAĆANJA NAKNADE ZA UVERENJA O ZDRAVSTVENOM STANJU PČELINJE ZAJEDNICE

OPIS PROBLEMA

U junu 2010. godine Vlada Srbije je usvojila uredbu kojom je podigla namet za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju po pčelinjoj zajednici sa 11 na 64 dinara, što znači da je ovaj trošak povećan za čitavih 581%.

Ovo Uverenje traje samo 3 meseca i praktično se mora prijavljati ili obnavljati četiri puta godišnje. S obzirom na broj košnica, izdatak pčelara po ovom osnovu je drastično povećan, a to utiče na povećanje cene meda i čini naše pčelare nedovoljno konkurentnim na evropskom tržištu.

Napominjemo da izdavanje navedenog uverenja ne podrazumeva bitnije angažovanje, niti troškove na strani veterinara koji izdaju uverenje, jer su veterinaru sve radnje koje su uslov za izdavanje tog uverenja već plaćene, a radi se samo o taksi (naknadi) za izdavanje uverenja na kome se konstatuju ranije izvršene provere.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Uredbu o visini naknade za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja tako što će se u členu 2. stav 1. tačka 17) reči: "64,00 dinara" zameniti rečima "ne naplaćuje se".

Naša preporuka u ranijim izdanjima Sive knjige se odnosila na izmenu ranije važeće Uredbe o visini naknade za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja (Sl.glasnik RS 43/10). Iako je u decembru 2013. godine doneta nova Uredba, naša preporuka da se propiše da se ne naplaćuje naknada za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju pčelinje zajednice očigledno nije uzeta u razmatranje, jer ta naknada nije ukinuta.

PROPISI

- Uredba o visini naknade za izdavanje i produžavanje uverenja o zdravstvenom stanju životinja (Sl.glasnik RS 113/13)

10. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

10.3 OBEZBEDITI UJEDNAČENU POLITIKU PRAVA NA PODSTICAJE POLJOPRIVREDNIH PROIZVOĐAČA - STOČARA

OPIS PROBLEMA

Zakon o podsticajima u poljoprivredi i ruralnom razvoju iz 2013. godine i na osnovu njega doneti Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju favorizuje velike poljoprivredne proizvođače – „industrijske proizvođače stoke“, u odnosu na male i srednje proizvođače – stočare u organskoj proizvodnji.

Naime, Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju propisuje da se podsticaji mogu dobiti samo za kvalitetnu priplodnu stoku, čime se diskriminišu stočari koji gaje priplodna grla koja taj uslov (još uvek) ne ispunjavaju.

Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju osmišljen je tako da onemogući korišćenje podsticaja od strane ogromne većine gazdinstava koja se bave organskim stočarstvom.

Ovakvim rešenjem su oštećeni proizvođači iz istočne i zapadne Srbije, gde iz brojnih razloga postoji najmanji broj kvalitetnih priplodnih grla.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju tako da se prava malih i srednjih poljoprivrednih proizvođača u organskoj stočarskoj proizvodnji izjednače sa pravima velikih poljoprivrednih proizvođača.

Naša preporuka u šestom izdanju Sive knjige se odnosila na izmenu ranije važećeg Pravilnika o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju (Sl. glasnik br. 38/13).

Iako je u 2014. godini donet novi Pravilnik i izmenjen još dva puta, ova naša preporuka očigledno nije uzeta u razmatranje, jer se kriterijumi za dodelu podsticaja za priplodna grla nisu promenili.

PROPISI

· Pravilnik o korišćenju podsticaja za organsku proizvodnju (Sl. glasnik RS 52/14, 57/14, 71/14, 62/15 i 33/16)

10. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

10.4 UVESTI INSTITUT PRODUŽENE ODGOVORNOSTI U UPRAVLJANJE OTPADOM ZA PROIZVODE KOJI NAKON UPOTREBE POSTAJU POSEBNI TOKOVI OTPADA

OPIS PROBLEMA

Zakon o upravljanju otpadom i Uredba o proizvodima koji nakon upotrebe postaju posebni tokovi otpada definisali su plaćanje naknade za proizvode koji nakon upotrebe postaju posebni tokovi otpada, u koje spadaju i elektronski i električni otpad (EEP). Pet godina od uspostavljanja postojećeg sistema vide se mnogi njegovi nedostaci: visoke naknade (do 12% u ceni proizvoda) koje direktno utiču na cenu proizvoda i predstavljaju teret za kupce i za proizvođače/uvoznike, jer zbog visokih naknada količina proizvoda opada (opadaju i ostali budžetski prihodi), stvorena je nelojalna konkurencija (obveznici selektivno plaćaju), visoke takse na EEP (roba široke potrošnje) direktno utiče na inflaciju, dugoročno visokim naknadama i opadanjem kupovne moći može lako doći do otpuštanja radnika, država daje podsticaje (državna pomoć) – budžetski rashod, država ima ograničenu kontrolu nad finansijama, jer nije uspostavljen sistem za naplatu naknada (oko 25% obveznika plaća), evidentno je da postoji i neravnoteža između podsticaja i stvarnih troškova upravljanja OEEP koji se isplaćuju u sadašnjem sistemu. Nedefinisana odgovornost za postavljene ciljeve dovodi do toga da je sistem destimulativan za investicije kojih zato nema u oblasti upravljanja otpadom. Sistem je demotivisajući i za privredu i za građane, nema kvalitetne edukacije i podizanja javne svesti, jer proizvođači nemaju produženu odgovornost, što je osnovni princip u održivom upravljanju otpadom.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti relevantne propise tako da se u njih uvede princip produžene odgovornosti. To znači da se omogući proizvođačima da se organizuju i sami brinu o svojim proizvodima koji nakon upotrebe postaju otpad. Uvođenje produžene odgovornosti proizvođača je dobar model za Srbiju, privredu i njene građane, koji doprinosi: sprečavanju nelojalne konkurencije i smanjenju sive ekonomije, što se može dodatno unaprediti uvođenjem jedinstvenog javnog registra zagađivača (proizvođača i uvoznika) kako bi se obezbedila fer konkurencija; unapređenje poslovnog ambijenta koji će omogućiti nove investicije; privreda postaje aktivni učesnik u procesima zaštite životne sredine; otvaraju se mogućnosti za investicije u zaštitu životne sredine i zapošljavanje; podstiču se evrointegracije i usklađivanje domaćeg zakonodavstva sa zakonodavstvom EU; uvođenje reda u oblasti upravljanja otpadom; inkluzija manjinskih grupa; zdravija životna sredina; obezbeđuju se sredstva za finansiranje ostalih projekata u zaštiti životne sredine; niže cene proizvoda – veći obim proizvodnje – veći ostali prihodi u budžetu.

Ne postoji država u EU i okruženju koja nije uvela produženu odgovornost proizvođača u upravljanju posebnim tokovima otpada.

PROPISI

- *Zakon o upravljanju otpadom (Sl.glasnik RS 36/09, 88/10 i 14/16)*
- *Uredba o proizvodima koji posle upotrebe postaju posebni tokovi otpada, obrascu dnevne evidencije o količini i vrsti proizvedenih i uvezenih proizvoda i godišnjeg izveštaja, načinu i rokovima dostavljanja godišnjeg izveštaja, obveznicima plaćanja naknade, kriterijumima za obračun, visinu i način obračunavanja i plaćanja naknade (Sl.glasnik RS. 54/10, 86/11, 15/12, 41/13, 3/14, 81/14, 31/15 i 44/15)*
- *Uredba o visini i uslovima za dodelu podsticajnih sredstava (Sl.glasnik RS 88/09, 67/10, 101/10, 86/11, 35/12, 41/13, 81/14, 30/15 i 44/15)*
- *Pravilnik o listi električnih i elektronskih proizvoda, merama zabrane i ograničenja korišćenja električne i elektronske opreme koja sadrži opasne materije, načinu i postupku upravljanja otpadom od električnih i elektronskih proizvoda (Sl.glasnik RS 99/10)*

10. MINISTARSTVO POLJOPRIVREDE I ZAŠTITE ŽIVOTNE SREDINE

10.5 UNAPREDITI RAD UPRAVE ZA AGRARNA PLAĆANJA

OPIS PROBLEMA

Uprava za agrarna plaćanja kao organ u sastavu Ministarstva poljoprivrede i zaštite životne sredine osnovana je Zakonom o poljoprivredi i ruralnom razvoju 2009. godine (Službeni glasnik Republike Srbije 41/09).

Uprava nema kapacitete za sprovođenje redovnih aktivnosti u vezi sa dodelom podsticaja, posebno aktivnosti u vezi sa IPARD predpristupnim programima Evropske unije čiji je osnovni cilj pomoć poljoprivredi, zbog čega država Srbija gubi milione evra godišnje jer nije dostigla potreban nivo operativnih kapaciteta kako bi nam novac iz IPARD-a bio dostupan.

PREDLOG REŠENJA

Koristeći najbolje prakse iz regiona potrebno je da Uprava za agrarna plaćanja pojednostavi procedure kroz uklanjanje zastarelih procesa i uvođenje "jedinstvene procedure" za dodelu podsticaja.

Potrebno je dodatno unaprediti i doneti neophodna zakonodavna akta kako bi se rad i aktivnosti Uprave usaglasile sa novim izmenama Zakona o opštem upravnom postupku.

Uvođenje elektronskog sistema i m-sistema podnošenja zahteva - izrada i implementacija softvera, omogućiće da se sredstva iz IPARD-a stave na raspolaganje.

PROPISI

Zakon o poljoprivredi i ruralnom razvoju ("Sl. glasnik RS", br. 41/2009, 10/2013 - dr. zakon i 101/2016)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.1 PROPISATI DA SE U POSTUPKU INSPEKCIJSKE I PORESKE KONTROLE NE MOGU TRAŽITI REŠENJA I DOKUMENTA IZ KOJIH SU PROISTEKLA NAKNADNA REŠENJA

OPIS PROBLEMA

Prilikom inspeksijske kontrole nadležni inspeksijski organi često traže na uvid stara rešenja koja su bila osnov za izdavanje novih rešenja. Ta stara rešenja zbog vremena kada su izdata često se više ne čuvaju u arhivama postupajućih organa. Originalna rešenja se često traže kao prilog prilikom dobijanja narednih rešenja tako da ih privredni subjekti najčešće više nemaju u svom posedu. U ovakvim slučajevima se nameće neopravdani teret privrednim subjektima da moraju da pribavljaju razna rešenja iz arhiva.

PREDLOG REŠENJA

Podzakonskim aktima i uputstvima ograničiti zaposlenima u inspekcijama i poreskim organima da od stranke traže rešenja i druga dokumenta na osnovu kojih su već doneti važeći upravni akti, jer je urednost i sadržina takvih rešenja i dokumenata već jednom proveravana u postupku donošenja upravnog akta.

PROPISI

- *Zakon o opštem upravnom postupku (Sl.list SRJ 33/97 i 31/01 i Sl.glasnik RS 30/10)*
- *Zakon o opštem upravnom postupku (Sl.glasnik RS18/16)*
- *Propisi koji uređuju rad odgovarajućih inspekcija*

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.2 ELIMINISATI OBAVEZU PRIBAVLJANJA IZVODA IZ JAVNIH REGISTARA I EVIDENCIJA ZA UPOTREBU U ADMINISTRATIVNIM POSTUPCIMA

OPIS PROBLEMA

Ozbiljan, a nepotreban teret pri ostvarivanju prava građana i pravnih lica predstavlja obaveza pribavljanja kao dokaza uz podnesak akata koji su arhivirani kod drugih državnih organa ili su u službenoj evidenciji drugih državnih organa. Primeri:

- Prilikom podnošenja zahteva različitim državnim organima (vađenje ličnih dokumenata, prijave na tender, podnošenje različitih zahteva itd.) traži se od građana i pravnih lica da podnose dokumente koji su izvodi iz evidencija koje vode drugi državni organi. Ove evidencije su u nekim slučajevima dostupne preko interneta (npr. evidencije koje vode APR, RGZ, PU), a sve bi se mogle relativno lako učiniti dostupnim drugim državnim organima korišćenjem mogućnosti koje pružaju informacione i komunikacione tehnologije.

- U brojnim procedurama organi državne uprave i lokalne samouprave traže od građana da im dostave izvod iz matične knjige rođenih i uverenje o državljanstvu, iako su ti dokumenti sadržani – skenirani u novim ličnim kartama. Pravni osnov za takve zahteve su, po pravilu, zastarela podzakonska akta koja nisu izmenjena u skladu sa modernizacijom ličnih dokumenata. Ova podzakonska akta su u direktnoj suprotnosti sa članom 14. Zakona o opštem upravnom postupku koji propisuje da se upravni postupci moraju voditi bez odugovlačenja i sa što manje troškova za stranku i druge učesnike u postupku.

PREDLOG REŠENJA

- Uvesti zakonsku zabranu državnim organima da od stranaka traže podatke o kojima evidenciju vode drugi državni organi i organizacije i obavezu da se ti podaci pribavljaju po službenoj dužnosti. Ovo je više problem u praksi, a manje u zakonu, jer je članom 126. stav 3. Zakona o opštem upravnom postupku propisano da će službeno lice koje vodi postupak po službenoj dužnosti pribaviti podatke o činjenicama o kojima službenu evidenciju vodi organ nadležan za staranje upravne stvari.

- Nadležna ministarstva treba da izmene podzakonska akta (najviše pravilnike) koja propisuju dostavu izvoda iz matičnih knjiga rođenih i uverenja o državljanstvu, tako što će propisati da ta dokumenta nadležni organi državne uprave i lokalne samouprave pribavljaju putem čitača sa čipovane lične karte.

- Dopuniti član 126. Zakona o opštem upravnom postupku, tako što će se dodati novi stav 4. koji glasi: „Službeno lice koje vodi postupak će podatke i dokumente sadržane u elektronskoj ličnoj karti pribaviti od stranke u postupku putem čitača sa važeće elektronske lične karte.“

Najdrastičniji negativni primer skorije reforme sprovedene suprotno ovoj preporuci je implementacija javnobeležničkog sistema.

Javni beležnici, umesto da kao imaoi javnih ovlašćenja vrše provere upisa u javne knjige direktnim uvidom u elektronsku bazu RGZ-a, APR-a, matičara i sl., prilikom overa koje vrše insistiraju na dostavi novih izvoda iz tih registara.

Primer pozitivne reforme su izmene Zakona o planiranju i izgradnji od 09.12.2014. kojima je propisana obaveza sprovođenja objedinjene procedure – direktne komunikacije između nosilaca javnih ovlašćenja, bez šetanja stranaka od šaltera do šaltera.

PROPISI

- Zakon o državnoj upravi (Sl.glasnik RS 79/05, 101/07 i 99/14)
- Zakon o opštem upravnom postupku (Sl.list SRJ 33/97 i 31/01 i Sl.glasnik RS. 30/10)
- Zakon o opštem upravnom postupku (Sl.glasnik RS 18/16)
- Podzakonski akti koji uređuju rad odgovarajućih inspekcija, u nadležnosti različitih ministarstava

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.3 POJEDNOSTAVITI PROCEDURE UVOZA PROIZVODA

OPIS PROBLEMA

Uvoz dijetetskih proizvoda je nepotrebno otežan u postupku sanitarnog pregleda kod utvrđivanja zdravstvene ispravnosti dijetetskih proizvoda.

Za sanitarni pregled na granici nije dovoljno što proizvodi imaju Sertifikat zdravstvene ispravnosti, već se nalaže:

1) uzimanje uzoraka koji se šalju na analizu. Analiza najčešće traje i do mesec dana, a za to vreme nije dozvoljeno prodavati robu pošto proces carinjenja još nije gotov.

2) zahteva se i uverenje Agencije za lekove za koje je potrebna obimna dokumentacija; neke od traženih dokumenata uvoznik i ne može da ima pošto mogu biti poslovna tajna ili zaštićeno pravo industrijske svojine proizvođača.

3) sanitarni inspektorat na granici prima zahteve samo od 9:00 do 11:30 h što dodatno otežava ceo postupak.

Ovako neracionalan postupak uvoza dijetetskih proizvoda izaziva velike troškove i zastoj u poslovanju.

PREDLOG REŠENJA

Omogućiti bez dodatnih procedura i provera uvoz proizvoda koji imaju sertifikate o zdravstvenoj ispravnosti izdate od strane država članica EU ili značajno smanjiti broj slučajeva u kojima je za uvoz potrebna analiza proizvoda.

Pojednostaviti proceduru i uslove koji su potrebni da bi Agencija za lekove izdala odgovarajuća odobrenja za stavljanje u promet dijetetskih proizvoda.

Produžiti vreme za prijem zahteva u graničnoj sanitarnoj inspekciji.

PROPISI

- Član 55. Zakona o bezbednosti hrane (Sl.glasnik RS 41/09)
- Zakon o lekovima i medicinskim sredstvima (Sl.glasnik RS 30/10 i 107/12)
- Interni propisi o organizaciji sanitarne inspekcije

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.4 PREISPITATI POLITIKU VISOKIH TAKSI KOJE NAPLAĆUJU MINISTARSTVA ZA IZDAVANJE MIŠLJENJA I OBEZBEDITI NJIHOVO IZDAVANJE U PRIMERENOM ROKU

OPIS PROBLEMA

Propisi u Republici Srbiji su u određenom broju slučajeva nejasni i sadrže pravne praznine što otežava njihovu primenu, pa su subjekti na koje se ti propisi primenjuju, kako bi postupali u skladu sa zakonom, u situaciji da od resornog ministarstva zatraže mišljenje u vezi sa značenjem pojedinih odredbi.

Ministarstva takva mišljenja izdaju u rokovima dužim od 30 dana (rok je propisan članom 80. stav 1. Zakona o državnoj upravi), a ova mišljenja su u velikom broju slučajeva nejasna, pa strankama ne rešavaju problem zbog koga su se ministarstvu obratili.

Međutim, takse koje ministarstva naplaćuju za izdavanje takvih mišljenja su visoke, pa se strankama na taj način posredno uskraćuje pravo da budu informisane u vezi sa propisima koji se na njih primenjuju.

Dodatno, osnovna kontradikcija u pojmu (*contradictio in adiecto*) ovih akata koje se izdaju u formi mišljenja, je ta što su s jedne strane obavezujući za organ vlasti, ali nisu obavezujući za subjekta čije ponašanje uređuju (poreskih obveznika, kako fizičkih tako i pravnih lica).

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo Vladi i resornim ministarstvima da preispitaju politiku taksi koje naplaćuju u proceduri po zahtevu za izdavanje mišljenja u vezi sa primenom propisa i da te takse ili ukinu ili ih značajno smanje, tako da postanu pristupačne strankama koje im se obraćaju upravo zbog nejasnosti i nepotpunosti propisa koje su sami izradili.

Takođe, apelujemo na ministarstva da mišljenja po zahtevima stranaka izdaju u primerenom roku, u skladu sa članom 80. stav 1. Zakona o državnoj upravi, kako bi se strankama omogućilo postupanje u skladu sa zakonom.

U cilju efikasnijeg informisanja stranaka, predlažemo i formiranje javnog registra mišljenja koja izdaju resorna ministarstva.

PROPISI

- Zakon o državnoj upravi (*Sl.glasnik RS* 79/05, 10/07, 95/10 i 99/14)
- Zakon o republičkim administrativnim taksama (*Sl.glasnik RS* 43/03, 51/03, 61/09, 54/09, 50/11, 70/11, 55/12, 93/12, 47/13, 65/13, 57/14, 45/15, 83/15, 112/15 i 50/16)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.5 POJEDNOSTAVITI OBRAČUN ZARADA

OPIS PROBLEMA

Rokovi za primenu propisa (vacatio legis) koji nisu primereni praksi naročito dolaze kod izražaja u oblastima u kojima je neophodno usklađivanje dinarskih iznosa po osnovu prime ne novog propisa.

Ogroman problem u praksi stvara važeći sistem obračuna zarada, jer se radi o previše složenom algoritmu, sa mnoštvom izuzetaka. Osnovni bruto obračun je vremenom korigovan raznim dodacima, pri čemu veliki broj firmi i danas koristi nepostojeći neto obračun kao osnovni, a bruto obračun samo za iskazivanje završnih rezultata.

Za budžetske ustanove su propisane neto zarade, čime se potpuno ignoriše zakonski bruto obračun.

Sistem bruto obračuna stvara niz tehničkih problema prilikom obračuna. Dodatnu komplikaciju u obračun unose postojanje neoporezivog iznosa zarade, minimalne i maksimalne zarade za plaćanje doprinosa, razna poreska oslobođenja za određene grupe radnika, zakonska obaveza računanja proseka za naknade, itd.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti u doglednom roku relevantne propise tako da se za obračun zarada i obaveza koje se po tom osnovu isplaćuju koristi neto zarada, koja se isplaćuje zaposlenom.

PROPISI

- Zakon o radu (Sl.glasnik RS 24/05, 61/05, 54/09, 32/13 i 75/14)
- Zakon o porezu na dohodak građana (Sl.glasnik RS 24/01, 80/02, 80/02, 135/04, 62/06, 65/06, 31/09, 44/09, 18/10, 50/11, 91/11, 93/12, 114/12, 47/13, 48/13, 108/13, 57/14, 68/14, 112/15 i 5/16)
- Zakon o doprinosima za obavezno socijalno osiguranje (Sl.glasnik RS 84/04, 61/05, 62/06, 5/09, 52/11, 101/11, 7/12, 8/13, 47/13, 108/13, 6/14, 57/14, 68/14, 5/15 i 112/15)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.6 PROPISATI I UVESTI OSNOVNE REGISTRE U SISTEM E-UPRAVE

OPIS PROBLEMA

Iako je Srbija započela sa uvođenjem e-uprave još pre 20 godina, usluge koje država pruža privredi i građanima i dalje se u najvećem broju slučajeva obavljaju na način koji odgovara dobu pre masovne informatizacije. Ovo je utoliko upadljivije jer su neki organi državne uprave, teritorijalne autonomije i jedinica lokalne samouprave potpuno informatizovali svoj rad savremenim računarskim sistemima, dok drugi nisu, a Zakon o informacionom sistemu Republike Srbije iz 1996. godine je potpuno zastareo.

E-uprava nije samo sredstvo jačanja demokratije, koje efikasno eliminiše birokratizaciju i sa njom povezane opasnosti od arbitrarnog odlučivanja i koruptivnog ponašanja, već i izrazito veliki potencijal za unapređenje poslovnog ambijenta i velike uštede u poslovanju i javnoj administraciji, kao i unapređenju kvaliteta i sigurnosti poslovanja i javnih servisa.

Zbog toga veliki broj privrednika naglašava ogroman značaj hitnog otpočinjanja strateškog uređenja i unapređenja e-uprave kod svih usluga koje država pruža privredi i građanima, a kao preduslov navodi se potreba za hitnim definisanjem i uvođenjem osnovnih elektronskih registara lica, imovine i privrede.

Bez interoperabilnosti sistema i otvorenih podataka neće u potpunosti biti moguće implementirati odredbe poslednjih izmena i dopuna Zakona o opštem upravnom postupku iz 2015. godine koje predviđaju obavezu prikupljanja i razmene podataka od strane državnih organa.

PREDLOG REŠENJA

Neophodno je da svi organi vlasti i organi državne uprave, teritorijalne autonomije i jedinica lokalne samouprave u Republici Srbije započnu sistematske pripreme za najširu primenu e-uprave.

Neophodno je hitno zakonsko uređenje osnova za puno funkcionisanje e-uprave kroz propisivanje registra svih registara – Metaregistra i osnovnih registara i to: Registra stanovništva/građana, Registra imovine i poslovnog registra.

Kao osnovni sadržaj zakona potrebno je definisati:

1. Šta je osnovni registar i obavezu da se vodi u elektronskoj formi (ko ga može formirati, razlika između registra i evidencije)
2. Prikupljanje podataka (sistematizacija i nosioci aktivnosti)
3. Pristup podacima i njihovo izlaganje (standardizacija, šta se naplaćuje, ko se finansira iz sopstvenih prihoda, a ko iz budžeta)
4. Nadležnost nad registrima (i odgovornost za tačnost podataka)
5. Interoperabilnost i razmena podataka
6. Bezbednost (problem nezvaničnih registara, vanzakonskih pristupa registrima i „curenje“ podataka)

PROPISI

· Zakon o informacionom sistemu Republike Srbije (Sl.glasnik RS 12/96)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.7 UPOTPUNITI EVIDENCIJU O JAVNOJ SVOJINI

OPIS PROBLEMA

U članu 64. Zakona o javnoj svojini, kojim se propisuje nadležnost i način vođenja evidencije, predviđeno je da "organi Republike Srbije, autonomne pokrajine i jedinice lokalne samouprave vode evidenciju o stanju, vrednosti i kretanju sredstava u javnoj svojini koje koriste, u skladu sa zakonom" (stav 1.) i "organi iz stava 1. ovog člana vode posebnu evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini koje koriste" (stav 2.). Na ovaj način se zakonodavac ograničio samo na evidenciju nepokretnosti u javnoj svojini i o tome, na osnovu ovlašćenja iz stava 4. istog člana, doneo Uredbu o evidenciji nepokretnosti u javnoj svojini (Sl.glasnik RS 70/14, 19/15 i 83/15). Međutim, Zakon o javnoj svojini ni na koji način ne uređuje evidenciju pokretnih stvari u javnoj svojini i drugih stvarnih prava na ostalim stvarima u javnoj svojini, ni kada se radi o stvarima posebne vrednosti ili značaja. Izvestan broj drugih zakona (npr. Zakon o kulturnim dobrima i dr.) konstituišu javnu svojinu na predmetima koje uređuju i na koje se odnose i imaju istim zakonima utvrđenu obavezu vođenja javnih registara i druge evidencije o javnoj svojini i pravima na njoj, ali se ne vode na zakonit način, što direktno onemogućava ostvarivanje prava zainteresovanih subjekata i javnog interesa i onemogućava evidenciju i naplatu javnih prihoda koji se zasnivaju na podacima iz takve evidencije.

PREDLOG REŠENJA

Dopuniti Zakon o javnoj svojini odredbama koje će omogućiti i utvrditi obavezu uspostavljanja, vođenja i ažurnog provođenja promena u odgovarajućim javnim registrima, u kojima će korisnici i drugi nosioci prava korišćenja, prema svojim nadležnostima, vršiti evidenciju javne svojine po vrstama i pravima na njoj. Dopunama zakona dozvoliti mogućnost poveravanja poslova na uspostavljanju i vođenju javnih registara drugim pravnim licima iz javnog i privatnog sektora.

!NOVO

PROPISI

· Zakon o javnoj svojini (Sl.glasnik RS 72/11, 88/13 i 105/14)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.8 USPOSTAVITI OPERATIVNU NEZAVISNOST KOMISIJE ZA KONTROLU DRŽAVNE POMOĆI

OPIS PROBLEMA

Zakonom o kontroli državne pomoći predviđeno je ustanovljavanje Komisije za kontrolu državne pomoći kao nezavisnog tela, koja je i osnovana krajem 2009. što je od izuzetnog značaja za ispunjavanje uslova i merila za članstvo Srbije u EU, kao i uopšteno za uspostavljanje punog tržišnog ambijenta i razvoj konkurentnosti privrede.

Način na koji Komisija funkcioniše ne ispunjava zahteve za njenom nezavisnošću. Zakonom je propisano da je stručna služba Komisije organ u sastavu Ministarstva finansija, što daje osnova za sumnju u nezavisnost njenog rada po osnovu toga kako je definisana. Pored toga, Komisija tokom skoro dve godine rada nijednom nije donela odluku u postupku prethodne i/ili naknadne kontrole koja bi utvrdila da je bilo koja državna pomoć nedozvoljena, što pojačava sumnje u njenu nezavisnost po osnovu njenog praktičnog delovanja. Post-skrining dokument za poglavlje 8 potvrdio je da postoje sumnje u pogledu nezavisnosti Komisije izričitim stavom da Srbija treba da „obezbedi da organ nadležan za kontrolu državne pomoći bude operativno nezavisan i da ima potrebna ovlašćenja i resurse za potpunu i ispravnu primenu pravila o dodeli državne pomoći“, kao i da „uskлади postojeće šeme fiskalne pomoći, tj. Zakon o porezu na dobit pravnih lica, Zakon o porezu na dohodak građana i Zakon o slobodnim zonama sa pravnim tekovinama EU u oblasti kontrole državne pomoći“.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o kontroli državne pomoći tako da se obezbedi stvarna samostalnost Komisije za kontrolu državne pomoći. Iskustva za formiranje ovakvog samostalnog organa u Srbiji već postoje – to su Državna revizorska institucija, Poverenik za informacije od javnog značaja, i druga nezavisna tela.

Predlažemo da se proceni da li je opravdano da Komisija za državnu pomoć bude posebno telo ili je korisnije da se formira nova komisija koja bi obavljala i poslove komisije za državnu pomoć i poslove komisije za zaštitu konkurencije. Ovo su srodne oblasti i u pogledu subjekata koji su predmet rada i u pogledu regulative, a s obzirom na veličinu tržišta Srbije nije sigurno da bi obim aktivnosti pojedinačnih komisija opravdavao njihovo odvojeno funkcionisanje.

!NOVO

PROPISI

· Zakon o kontroli državne pomoći (Sl.glasnik RS 51/09)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.9 FORMIRANJE JEDINSTVENOG REGISTRA ODŠTETNIH ZAHTEVA ZA POVREDE PROUZROKOVNE UJEDIMA PASA

OPIS PROBLEMA

U praksi je primećeno višestruko naplaćivanje odštetnih zahteva po osnovu iste povrede u više različitih jedinica lokalne samouprave (lice prijavljuje istu povredu u više različitih lokalnih samouprava, te vrši zloupotrebu ostvrajući više naknada po osnovu iste povrede).

Ne postoje unificirane procedure odnosno smernice koje propisuju sastav, način rada i merila za donošenje odluka Komisija za naknadu štete od ujeda pasa lualica, formiranih od strane lokalnih samouprava, što dovodi do različite prakse i oscilacija u stepenu uspešnog prepoznavanja pokušaja zloupotrebe i lažnog prijavljivanja ujeda pasa lualica.

PREDLOG REŠENJA

Formiranje jedinstvenog registra odštetnih zahteva i propisivanje podataka koji se unose u registar sprečilo bi mogućnost da ista osoba podnosi odštetni zahtev po istom osnovu u više različitih gradova i opština.

Donošenje internog akta ministra državne uprave i lokalne samouprave (uputstvo ili smernice) kojim će se u skladu sa najboljom praksom definisati unificirane procedure koje propisuju sastav, način rada i merila za donošenje odluka Komisija za naknadu štete od ujeda pasa lualica.

PROPISI

· Član. 52. Zakona o zdravstvenom osiguranju (Sl.glasnik RS 107/05, 109/05, 57/11, 110/12, 119/12, 99/14, 123/14, 126/14, 106/15 i 10/16)

· Član 15. stav 1. i stav 4. Zakona o državnoj upravi (Sl.glasnik RS 79/05, 101/07, 95/10 i 99/14)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.10 OMOGUĆITI RAVNOPRAVNO KORIŠĆENJE SVIH KVALIFIKOVANIH ELEKTRONSKIH SERTIFIKATA ZA KORIŠĆENJE APLIKACIJA I PLATFORMI DRŽAVNE UPRAVE

OPIS PROBLEMA

Prilikom korišćenja aplikacija i platformi državne uprave koje zahtevaju ili omogućavaju korišćenje kvalifikovanog elektronskog potpisa dešava da se ne mogu ravnopravno koristiti kvalifikovani elektronski sertifikati svih sertifikacionih tela. U tom slučaju, potrebno je da isto lice pribavi više kvalifikovanih elektronskih sertifikata za različite aplikacije i platforme, što stvara dodatni trošak građanima i privredi.

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je propisati Zakonom o elektronskoj upravi da se sve platforme i aplikacije državne uprave moraju akreditovati, istestirati i upodobiti na taj način da se ravnopravno mogu koristiti svi kvalifikovani elektronski sertifikati svih akreditovanih sertifikacionih tela.

!NOVO

PROPISI

· Član. 52. Zakona o zdravstvenom osiguranju (Sl.glasnik RS 107/05, 109/05, 57/11, 110/12, 119/12, 99/14, 123/14, 126/14, 106/15 i 10/16)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.11 OMOGUĆITI PRIVREDNIM SUBJEKTIMA ČUVANJE POSLOVNE DOKUMENTACIJE ISKLJUČIVO U ELEKTRONSKOM OBLIKU

OPIS PROBLEMA

Pravna lica, na osnovu propisa kojima se reguliše njihovo poslovanje, imaju obavezu da određeni broj godina (3, 5 ili 10) čuvaju poslovne isprave – poslovne knjige, računovostvene isprave i finansijske izveštaje, dok odredbe Zakona o kulturnim dobrima propisuju obavezu čuvanja ovog materijala u izvornom, papirnom obliku.

Ovakav način arhiviranja stvara nepotreban izdatak. Primera radi, jedan trgovinski lanac svake godine generiše oko 2,5 miliona dokumenata, a svaki od njih ima u proseku četiri lista. Kako papir košta pola evrocenta, a toner 1 evrocent, dolazi se do računic da samo troškovi štampanja 10 miliona stranica svake godine idu i do 150.000 evra.

PREDLOG REŠENJA

Usvajanjem Zakona o elektronskom potpisu, Zakona o elektronskom dokumentu, kao i Uredbe o elektronskom kancelarijskom poslovanju organa državne uprave, država je pokazala da prepoznaje potrebu usklađivanja regulatornog okvira za kancelarijsko poslovanje sa modernom evropskom praksom. Stoga, predlažemo Ministarstvu kulture da pokrene postupak izmena Zakona o kulturnim dobrima, odnosno usvajanja Zakona o arhivskoj građi i arhivskoj delatnosti i omogući privrednicima da formiraju elektronsku arhivposlovnu dokumentaciju i čuvaju je samo u elektronskom obliku. Idealno rešenje bi bilo usvajanje zakona koji bi celovito regulisao oblast elektronskog poslovanja, uključujući i elektronsko arhiviranje.

Napomena: Problem se može rešiti i usvajanjem zakona o Elektronskoj upravi kojim će biti regulisano ovo pitanje.

Sve kompanije u Srbiji koje zaključuju ugovore sa klijentima i poslovnim partnerima, potpisuju fakture, otpremnice ili naloge, u obavezi su da poslovnu dokumentaciju za koju je predviđeno trajno čuvanje odštampaju i čuvaju u papirnoj formi punih 10 ili čak 20 godina do njene predaje arhivu, a sve zbog Zakona o kulturnim dobrima koji je na snazi od 1994, iz doba pre nego što je internet stigao u Srbiju, a na koji se kad je u pitanju arhiviranje pozivaju svi sektorski zakoni.

Iako je za poslednjih 20 godina elektronska komunikacija preuzela primat i usvojeni su zakoni o elektronskom potpisu i elektronskom dokumentu, stiče se utisak da je Vlada zaboravila da izmeni Zakon o kulturnim dobrima i tako privredi svake godine nanosi štetu koja se meri milionima evra.

Zakon o elektronskom dokumentu iz 2009. dozvolio je sastavljanje ugovora i drugih poslovnih akata u elektronskoj formi, ali njegovo usvajanje nije pratilo ukidanje odredbi Zakona o kulturnim dobrima koji obavezuje pravna lica da čuvaju dokumentaciju na papiru.

PROPISI

· Član 24. Zakona o kulturnim dobrima (Sl.glasnik RS 71/94, 52/11 i 99/11)

11. PROBLEMI U NADLEŽNOSTI VIŠE MINISTARSTAVA

11.12 OBEZBEDITI REGULATORNI OKVIR I INSTITUCIONALNE KAPACITETE U OBLASTI BEZBEDNOSTI HRANE RADI OLAKŠANJA PROIZVODNJE I PROMETA POLJOPRIVREDNIH PROIZVODA

OPIS PROBLEMA

Iako je Zakon o bezbednosti hrane donet 2. juna 2009. godine, u cilju usaglašavanja sa propisima Evropske unije, i do danas nisu doneti svi podzakonski akti koji su bili predviđeni, niti su uspostavljene funkcionalne institucije koje je predviđeno. Ovaj propis nije uzeo u obzir specifičnosti domaće proizvodnje, pa ga je potrebno uskladiti sa realnim potrebama. Važeća regulativa u oblasti bezbednosti hrane ne obezbeđuje adekvatan nadzor bezbednosti hrane, naročito u maloprodaji, i ne može da spreči utisak da se Srbija ne bavi analizom rizika u vezi sa hranom, što u praksi jako opterećuje i uvoz i izvoz pojedinih poljoprivrednih prehrambenih proizvoda i negativno utiče na cene hrane i prihode od izvoza.

Naime, trenutno se pri uvozu prehrambenih proizvoda ne sprovodi analiza rizika, te se u određenim slučajevima za skoro sve pošiljke vrši uzorkovanje i nalaže laboratorijska analiza, koju plaća privredni subjekt bez obzira na rezultate analize (član 27, Zakona o zdravstvenoj ispravnosti predmeta opšte upotrebe i član 71. Zakona o bezbednosti hrane).

Pored navedenog, rad četiri inspekcije koje vrše nadzor bezbednosti hrane, kao ni sektorski propisi po kojima postupaju nisu usklađeni sa principima Zakona o inspeksijskom nadzoru, kako u delu analize rizika, tako i u međusobnoj koordinaciji u radu.

PREDLOG REŠENJA

Doneti novi Zakon o bezbednosti hrane koji će biti potpuno usklađen sa EU Regulativnom 882 i u skladu sa uporedno-pravnom praksom propisati osnivanje Agencije za bezbednost hrane i hrane za životinje. Neophodne nadležnosti ove agencije su: upravljanje rizikom u vezi sa bezbednošću hrane (verovatnoća i težina posledica štetnog delovanja hrane na zdravlje ljudi), odnosno procenu tog rizika; donošenje mera ograničenja stavljanja te hrane na tržište i povlačenja sa tržišta; obaveštavanje nadležnih državnih ograna, subjekata u poslovanju hranom i hranom za životinje, potrošača i drugih institucija i zainteresovanih strana o tim rizicima, uključujući identifikaciju hrane i hrane za životinje koje nose rizike, rizike koje predstavljaju i mere koje se preduzimaju ili će se preduzimati u cilju eliminacije, sprečavanja ili uklanjanja tih rizika; priprema predloga izmena i dopuna ili novih propisa u oblasti bezbednosti hrane za Vladu.

Ako trenutno ne postoje finansijski kapaciteti da se osnuje ovakva agencija, Zakon treba izmeniti tako da se obezbedi efikasno obavljanje ove značajne funkcije u okviru postojećih institucionalnih kapaciteta, sve dok se ne steknu uslovi za osnivanje navedene agencije.

PROPISI

· Zakon o bezbednosti hrane (Sl.glasnik RS 41/09)

· Zakon o zdravstvenoj ispravnosti predmeta opšte upotrebe (Sl.glasnik RS 92/11)

· Pravilnik o opštim i posebnim uslovima higijene hrane u svim fazama proizvodnje, prerade i prometa (Sl.glasnik RS 72/10)

12. NARODNA SKUPŠTINA RS I SEKRETARIJAT ZA ZAKONODAVSTVO

12.1 DOZVOLITI OBELEŽAVANJE PARAGRAFA, KAKO BI SE OLAKŠALO ČITANJE PROPISA

OPIS PROBLEMA

Pozivanje na odredbe u propisima izuzetno otežava to što stavovi nisu obeleženi brojevima. U brojanju stavova često pogreši i zakonodavac, što uzrokuje pogrešnim upućujućim odredbama. Uzrok tome su:

1) član 26. Jedinostvenih metodoloških pravila za izradu propisa, koji uređuje kako treba da izgledaju stavovi sadržani u članu zakona, a koji ne predviđa izričito da se stavovi obeležavaju brojevima, za razliku od čl. 27. i 28. istih pravila, kojima je izričito predviđeno da se tačke i podtačke u okviru stavova označavaju brojevima, tačnije da se tačke obeležavaju arapskim brojevima sa drugim delom zgrade (npr: (1)), a podtačke arapskim brojevima unutar zgrade (npr: (1)).

2) član 29. Metodologija za izradu podzakonskih akata, koji uređuje izgled stava, a koji ne predviđa da se isti obeležavaju brojevima, dok je u čl. 30. i 31. to izričito predviđeno za tačke i podtačke u okviru stavova.

Za razliku od nas, u anglosaksonskom pravnom sistemu nema potrebe za prebrojavanjem stavova, jer su numerisani. Takvo rešenje primenjuje se i u Nemačkoj i Švajcarskoj, koji su istorijski uticali na naš pravni sistem bar u podjednako meri kao i francuski pravni sistem, u kojem se međutim ne vrši numeracija stavova.

Od bivših republika SFRJ stavovi u propisima se na identičan način, numerički unutar zgrade, označavaju u Sloveniji, Hrvatskoj, Makedoniji, BiH, a u novije vreme i u Crnoj Gori, dok su dosledne u tome da takav „komfor“ ne dozvole svojim građanima ostale isključivo stručne službe Vlade i Skupštine u Srbiji i Republici Srpskoj.

PREDLOG REŠENJA

Predlažemo izmenu člana 26. Jedinostvenih metodoloških pravila za izradu propisa i člana 29. Metodologija za izradu podzakonskih akata, tako što će se propisati da se stavovi unutar članova propisa mogu obeležavati arapskim brojevima unutar zgrade (npr: (1)).

Smatramo da će sprovođenje predložene preporuke, ma koliko na prvi pogled izgleda trivijalno, doprineti pravnoj sigurnosti i efikasnijoj primeni prava.

PROPISI

- Član 26. Jedinostvenih metodoloških pravila za izradu propisa (Sl.glasnik RS 21/10)
- Član 29. Metodologije za izradu podzakonskih akata (Sl.glasnik RS 75/10 i 81/10)

13. NARODNA BANKA SRBIJE

13.1 UKINUTI OBAVEZU IZVEŠTAVANJA O POSLOVANJU SA INOSTRANSTVOM

OPIS PROBLEMA

Članom 37. Zakona o deviznom poslovanju definisano je da Narodna banka Srbije propisuje rezidentima obavezu izveštavanja o plaćanju, naplaćivanju i prenosu po poslovima platnog prometa iz čl. 32. i 34. Zakona.

Odlukom o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom propisano je da su rezidenti (obveznici izveštavanja) dužni da Narodnoj banci Srbije dostavljaju izveštaje u poslovanju sa inostranstvom, između ostalog i po osnovu:

- direktnih investicija nerezidenata u zemlji;
- direktnih investicija rezidenata u inostranstvu.

Uputstvom NBS za sprovođenje napred navedene odluke u tački 4. propisano je da su obveznici izveštavanja dužni da popunjene obrasce dostave najkasnije 10 dana posle isteka izveštajnog perioda.

Ovi propisi nameću obavezu pravnim subjektima da izveštavaju Narodnu banku, na kraju svakog tromesečja, o stanju pozicija čak i kada nije bilo promena (da vrše tzv. kursiranje), što predstavlja nepotrebno opterećenje za privredu u administrativnom smislu.

U praksi ova regulativa stvara velike, a nepotrebne troškove, naročito kada je u pitanju obaveza privrednih subjekata sa inostranim ulogom da tromesečno izveštavaju NBS o stanju kapitala, iako na kapitalu ne postoje promene. Često obveznici ne znaju da postoji ova obaveza i saznaju da su prekršili ove propise tek kada Devizni inspektorat protiv njih pokrene prekršajne postupke.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti Zakon o deviznom poslovanju tako što će se brisati član 37. čime će se ukinuti prevaziđena zakonska obaveza rezidenata da izveštavaju NBS o poslovanju sa inostranstvom. Staviti van snage: (1) Odluku o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom, kao i (2) Uputstvo za sprovođenje Odluke o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom.

Do usvajanja gore predložene izmene Zakona o deviznom poslovanju izmeniti Odluku o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom tako da se obaveštavanje ne odnosi na uloge u privredna društva u Srbiji, s obzirom na to da su ti ulogi već evidentirani u Registru privrednih subjekata koji vodi Agencija za privredne registre i kao takvi su javno dostupni putem interneta.

PROPISI

- Zakon o deviznom poslovanju (Sl.glasnik RS 62/06, 31/11, 119/12 i 139/14)
- Odluka o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom (Sl.glasnik RS 87/09 i 40/15)
- Uputstvo za sprovođenje Odluke o obavezi izveštavanja u poslovanju sa inostranstvom (Sl.glasnik RS 87/0)

13. NARODNA BANKA SRBIJE

13.2 UKINUTI OBAVEZNOST UPOTREBE PEČATA NA KARTONU DEPONOVANIH POTPISA PRILIKOM OTVARANJA RAČUNA ZA PRAVNA LICA

OPIS PROBLEMA

Predstavnici banaka su uočili problem u obaveznosti upotrebe pečata na kartonu deponovanih potpisa lica ovlašćenih za raspolaganje sredstvima sa računa, prilikom otvaranja računa za pravna lica koja nemaju i ne koriste pečat.

Naime, Narodna banka Srbije prethodnom Odlukom, kao i trenutno važećom Odlukom o bližim uslovima i načinu otvaranja, vođenja i gašenja tekućih računa propisala je da je za otvaranje računa, pored neophodnih dokumenata, potrebno da karton deponovanih potpisa lica ovlašćenih za raspolaganje sredstvima sa računa bude overen pečatom.

Sa druge strane, Zakonom o privrednim društvima (Sl.glasnik RS 36/11, 99/11, 83/14 i 5/15) propisano je da privredno društvo nije dužno da upotrebljava pečat u poslovnim pismima i drugim dokumentima društva, ako zakonom nije drugačije propisano (član 25. stav 3.). Reč je o običaju koji se već dugo vremena vrlo snažno ustalio u poslovnim odnosima, tako da se nije ni otvaralo pitanje da li treba ili ne treba koristiti pečat. I pored toga što se u sudskoj praksi mogu naći odluke kojima su sudovi jasno izrazili stav da upotreba pečata nije obavezna, te nedostatak pečata ne dovodi u pitanje punovažnost pravnog posla, pečati su se redovno upotrebljavali sa opštim ubeđenjem da je to obavezno.

Narodna banka Srbije je već dala odgovor na poslaničko pitanje da upotreba pečata nije obavezna na kartonu deponovanih potpisa, ali ovaj dokument nema snagu opšteg pravnog akta (iako je banke mogu primeniti imajući u vidu da je Zakon o privrednim društvima pravni akt jače snage od odluke)

PREDLOG REŠENJA

Usaglasiti Odluku o bližim uslovima i načinu otvaranja, vođenja i gašenja tekućih računa tačka 5, podtačka 5 kao poseban propis, sa Zakonom o privrednim društvima, kao opštim propisom, i navesti da pečat na ovom dokumentu nije obavezan, osim ukoliko je privredno društvo svojom unutrašnjom odlukom izričito predvidelo korišćenje pečata u svom poslovanju.

PROPISI

· Odluka o bližim uslovima i načinu otvaranja, vođenja i gašenja tekućih računa (Sl.glasnik 55/2015)

13. NARODNA BANKA SRBIJE

13.3 POJEDNOSTAVITI OBAVEŠTAVANJE NARODNE BANKE SRBIJE O NAMERAVANOM USTUPANJU POTRAŽIVANJA

OPIS PROBLEMA

Saglasno Odluci NBS o upravljanju rizicima banke, banke su dužne da u svakom pojedinačnom slučaju dva puta obavestavaju NBS o nameravanom ustupanju potraživanja – jednom o nameri i drugi put nakon zaključenja ugovora, uz poštovanje navedenih rokova.

U članu 42, stav 5, tačka 6. Odluke NBS o upravljanju rizicima banke navedeno je da je banka dužna da obavesti NBS o nameravanom ustupanju najkasnije 30 dana pre zaključenja ugovora o tom ustupanju i da joj uz to obaveštenje dostavi sledeću dokumentaciju:

- 1) odluku nadležnog organa upravljanja banke o ustupanju iz tih stavova;
 - 2) osnovne podatke o licu kome banka namerava da ustupi potraživanje (poslovno ime, sedište i matični broj lica, podatke o vlasničkoj strukturi i o članovima organa upravljanja tog lica), s naznakom da li je reč o licu povezanom s bankom;
 - 3) nacrt ugovora o ustupanju iz tih stavova, s datumom planiranog zaključenja, odnosno izvršenja ugovora;
 - 4) rezultate procene iz stava 4. ove tačke;
 - 5) podatke o bruto knjigovodstvenoj vrednosti potraživanja koje se ustupa i o iznosu ispravke vrednosti tog potraživanja;
 - 6) podatke o tome da li se ustupanje iz tih stavova vrši uz naknadu, o vrednosti ove naknade u apsolutnom iznosu, odnosno procentualno od vrednosti potraživanja koje se ustupa umanjenoj za ispravku vrednosti, kao i podatke da li banka posredno ili neposredno obezbeđuje sredstva koja se koriste za plaćanje te naknade.
- Propisano je i da ako banka datum planiranog zaključenja, odnosno izvršenja ugovora izmeni nakon dostavljanja obaveštenja NBS, dužna je da o ovoj promeni obavesti NBS. Banka je dužna da o izvršenom ustupanju obavesti NBS u roku od pet dana od dana ustupanja

PREDLOG REŠENJA

Potrebno je pojednostaviti proceduru prilikom podnošenja obaveštavanja NBS o nameravanom ustupanju potraživanja prema Odluci NBS o upravljanju rizicima i to:

- smanjiti dokumentaciju iz člana 42, stav 5, tačka 6. u smislu da prilikom obaveštavanja nije potrebno dostaviti nacrt ugovora sa planiranim datumom zaključenja, jer takav podatak ne mora postojati u tom trenutku;
- produžiti rok za dostavljanje naknadnog obaveštenja o ustupanju;
- omogućiti bankama da elektronskim putem dostave predviđenu traženu dokumentaciju i potpisan ugovor.

PROPISI

· Odluka o upravljanju rizicima banke (Sl.glasnik RS 45/11, 94/11, 119/12, 123/12, 43/13, 92/13, 23/13, 33/15 i 61/15)

13. NARODNA BANKA SRBIJE I MINISTARSTVO FINANSIJA

13.4 POJEDNOSTAVITI DOSTAVLJANJE PODATAKA O IMOVINSKIM PRAVIMA LICA KOJA STUPAJU NA DUŽNOST ČLANA UPRAVNOG I IZVRŠNOG ODBORA

OPIS PROBLEMA

Članom 78. Zakona o bankama (u daljem tekstu Zakon) propisano je da su članovi upravnog i izvršnog odbora banke dužni da, u roku od mesec dana od dana stupanja na dužnost, upravnom odboru banke dostave pismenu izjavu koja sadrži, između ostalog, i podatke od imovinskim pravima tih lica i članova njihovih porodica čija tržišna vrednost prelazi 10.000 evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu na dan procene vrednosti ovih prava. Propisano je i da su članovi upravnog i izvršnog odbora dužni da o svakoj promeni ovih podataka obaveste Upravni odbor u roku od mesec dana od dana kada su saznali za promenu.

Kada se uzme u obzir krug lica koja se po Zakonu smatraju članovima porodice fizičkog lica (član 2. stav 25. Zakona) u koji, između ostalih, spadaju i krvni srodnici u pobočnoj liniji zaključno sa trećim stepenom, kao i činjenica da su članovi upravnih i izvršnih odbora banaka u Srbiji u znatnom broju strana fizička lica, jasno je da u praksi blagovremeno pribavljanje potpune izjave o sukobu interesa predstavlja veliki problem.

Ovome treba dodati i činjenicu da je članom 141. Zakona propisano da će se novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniti za prekršaj fizičko lice koje kao član upravnog i izvršnog odbora banke u rokovima propisanim ovim članom ne dostave pismenu izjavu sa podacima iz tog člana, odnosno obaveštenje o promeni tih podataka.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 78. Zakona o bankama i propisati da su članovi upravnog i izvršnog odbora dužni da upravnom odboru dostave pismenu izjavu o svojim i imovinskim pravima članova svoje porodice čija tržišna vrednost prelazi 50.000 evra u dinarskoj protivvrednosti prema zvaničnom srednjem kursu na dan procene vrednosti ovih prava, a rok za dostavljanje ove izjave, kao i izjave o svakoj promeni podataka, produžiti sa mesec dana na dva meseca od stupanja na dužnost, odnosno od saznanja za promenu.

PROPISI

· Zakon o bankama (Sl.glasnik RS 107/05, 91/10 i 14/15)

14. LOKALNA SAMOUPRAVA

14.1 POJEDNOSTAVITI PROCEDURU IZDAVANJA DOZVOLE ZA LETNJE BAŠTE U KAFIĆIMA I RESTORANIMA

OPIS PROBLEMA

Od preduzetnika i privrednih društava koji obavljaju ugostiteljsku delatnost se za postavljanje letnjih bašti ispred kafića i restorana svake godine traže ista dokumenta (poput skica i potvrda). Dosta vremena se gubi od podnošenja zahteva do dobijanja dozvole, čak i u situaciji kad se dozvola za istu baštu izdaje i nekoliko godina unazad. U slučaju kada se površina i izgled letnje bašte ne menjaju, potpuno je nepotrebno i besmisleno dostavljanje podataka koji se već nalaze kod organa koji odlučuje po zahtevu.

PREDLOG REŠENJA

Pojednostaviti i ubrzati proceduru za izdavanje dozvola za letnje bašte kada je u prethodnom periodu izdavana dozvola za istu baštu.

Lokalnim odlukama kojima se uređuju uslovi i postupak za postavljanje letnjih bašti ugostiteljskih objekata na javnoj površini treba definisati letnje bašte ispred kafića i restorana kao stalni način obavljanja delatnosti, a ne povremeni, koji suštinski zavisi samo od vremenskih uslova.

Neophodno je razlikovati ugostitelje – podnosiocima zahteva prema tome da li prvi put podnose zahtev za određenu lokaciju. Ukoliko je to slučaj, za ovakve podnosiocima zahteva je opravdana primena punog postupka za određivanje uslova za postavljanje letnje bašte ispred kafea ili restorana.

Za istovetni drugi i svaki sledeći zahtev za postavljanje letnje bašte ispred kafea ili restorana istog ugostitelja – podnosioca zahteva, sa istom površinom i izgledom i na istoj lokaciji, za koji je ranije već izdata dozvola, potrebno je predvideti skraćeni postupak koji bi uzeo u obzir dokumente kojima organ koji odlučuje po zahtevu raspolaže po osnovu prethodnog zahteva istog subjekta za istu lokaciju. Skraćeni postupak za zahtev za letnju baštu istog ugostitelja, iste površine i izgleda i na istoj lokaciji je nalogičnije predvideti kao standardizovani formular bez prateće dokumentacije. U slučaju bilo kakvih izmena u zahtevu (različiti podnosilac, različita površina i izgled letnje bašte, različita lokacija) zahtev se tretira kao da je reč o prvom zahtevu.

PROPISI

· Odluke jedinica lokalne samouprave kojima je uređeno postavljanje letnjih bašti ispred kafea i restorana

14. LOKALNA SAMOUPRAVA

14.2 IZUZIMANJE OSVETLJENOG NAZIVA PREDUZEĆA KOJI JE POSTAVLJEN U OKVIR POSLOVNOG SEDIŠTA OD PRIJAVE OBAVEZE OGLAŠAVANJA

OPIS PROBLEMA

Od 2007. po osnovu Odluke o oglašavanju na teritoriji grada Beograda oglašavanjem se smatra osvetljeni naziv preduzeća i logo brenda koji je postavljen u okvir samog portala poslovnog sedišta koji nije veći od dimenzija 25 x 50 cm.

Po navedenoj Uredbi oglašavanjem se smatra svaki logo ili brend koji svetli i veći je po svojim dimenzijama od 25 x 50 cm, makar se nalazio i u sklopu uređenog portala.

Da li su natpisi novinske kuće Politika, Tanjug, Glavna pošta PTT, naziv banke i sl, pokazatelj glavnog sedišta ili oglašavanje? Normalno je da se na portalu Mercedesovog servisa i salona prodaje nalazi i osvetljeni znak kojim se ukazuje na zastupljeni brend (ako se isti znak nalazi na drugim mestima u gradu, kao i na sredstvima za oglašavanje, onda je logično da se takva postavka smatra oglašavanjem).

Po navedenoj Uredbi ceo grad se smatra oglasnim mestom osim ako se natpis firme ne uklapa u prethodno navedene dimenzije.

Posledice su specifične. Komunalna inspekcija obilazi sva mesta i naplaćuje kazne (koje nisu tako velike) i privrednici imaju osećaj krivice i utisak da su kažnjeni zato što normalno obavljaju delatnost.

PREDLOG REŠENJA

Promeniti Uredbu o oglašavanju na teritoriji Grada Beograda tako da sve što se nalazi u sklopu portala objekta u kome se obavlja delatnost (ime firme ili brenda koji se tu prodaje) treba da bude izuzeto od navedene uredbe.

Dozvole koje su potrebne za isticanje sredstva za oglašavanje koje je istovremeno i brend (u ovom slučaju javni časovnik) imaju trajni status dok su ispunjeni uslovi plaćanja dažbina i dok su u tehničkoj i estetskoj funkciji, kako bi se izbegla obaveza da se svake godine mora produžavati dozvola za njegovo isticanje.

Poslujemo sa brendom Rolex i u sklopu zgrade u kojoj obavljamo delatnost imamo postavljen časovnik koji je brendiran. To možemo smatrati oglašavanjem. Procedura za postavljanje časovnika je komplikovana i ista kao da zidate kuću. I to je logično. Šta je nelogično: svake godine se procedura mora obnavljati i naravno plaćati. Ako plaćate po automatizmu, a niste produžili tj. obnovili, morate ponovo proći put koji ste već prošli do dobijanje saglasnosti i dozvola. Ako već imate saglasnosti koje ste jednom izvadili, zašto ih ponovo obnavljati? Jer nije u pitanju Mega Bord ili površina posebno postavljena za oglašavanje.

Petite Geneve Petrović doo

PROPISI

· Odluka o oglašavanju na teritoriji grada Beograda (Sl.list grada Beograda 29/07, 34/09, 16/10 i 44/14)

14. LOKALNA SAMOUPRAVA

14.3 IZMENITI ODLUKE O "BRENDIRANJU" SUNCOBRA NA U UGOSTITELJSKIM OBJEKTIMA

OPIS PROBLEMA

Članom 21. stav 2. Odluke o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda propisano je da se na elementima bašte postavljene na površini pešačke zone i na javnoj površini prostorne kulturno-istorijske celine ne mogu isticati oglasne poruke.

Članom 27. stav 4. Odluke o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda propisano je da je senilo (suncobran) jednobožno i po pravilu bele, crne ili bež boje ili u tonovima između njih.

Ovakvim rešenjem je, osim limitiranja u pogledu izbora boja, ukinuta mogućnost brendiranja senila (suncobrana) u ugostiteljskim objektima u Beogradu koji se nalaze na površini pešačke zone i javnoj površini prostorne kulturno-istorijske celine. Usled toga, kompanije koje se bave izradom reklamnih suncobrana – proizvođači pića, gube interes da snabdevaju ugostiteljske objekte suncobranima. Kao posledica ovakvog regulisanja postoji mogućnost da ugostiteljski objekti u Beogradu u potpunosti ostanu bez suncobrana u letnjim mesecima.

Slična praksa počinje da se primenjuje i u drugim jedinicama lokalne samouprave u Srbiji.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti član 21. Odluke o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda.

Predlog podrazumeva da Odlukom bude dozvoljeno „brendiranje“ suncobrana, uz poštovanje ograničenja u pogledu položaja i maksimalnih dimenzija logotipa proizvođača.

PROPISI

- Odluka o postavljanju bašte ugostiteljskog objekta na teritoriji grada Beograda (Sl.list grada Beograda. 11/14, 25/14, 34/14, 2/15 i 29/15)

14. LOKALNA SAMOUPRAVA

14.4 IZJEDNAČITI CENE KOMUNALNIH USLUGA ZA FIZIČKA I PRAVNA LICA

OPIS PROBLEMA

Članom 25. Zakona o komunalnim delatnostima, u stavu 1. tačka 5) i stavu 2. je propisano:

“Cene komunalnih usluga se određuju na osnovu sledećih načela: (...)

5) nepostojanja razlike u cenama između različitih kategorija potrošača, sem ako se razlika zasniva na različitim troškovima obezbeđivanja komunalne usluge.

Ako se za različite kategorije korisnika komunalnih usluga primenjuju različiti metodi obračuna, vodiće se računa da cena bude srazmerna sa troškovima pružanja te usluge.“

Međutim, cene komunalnih usluga u većini gradova i opština u Srbiji se razlikuju za građane i za pravna lica tako da pravna lica plaćaju znatno višu cenu (najčešće dvostruko).

Bez obzira koji su razlozi ovakvog stanja, činjenica je da su preduzetnici i privrednici u mnogim gradovima i opštinama opterećeni nepotrebnim troškovima zbog neprimenjivanja Zakona od strane lokalnih organa, iako je od donošenja Zakona prošlo pet godina.

PREDLOG REŠENJA

Izmeniti odluke jedinica lokalne samouprave o obavljanju komunalnih usluga krajnjim korisnicima (snabdevanje vodom za piće, prečišćavanje i odvođenje atmosferskih i otpadnih voda, proizvodnja i distribucija toplotne energije, upravljanje komunalnim otpadom, upravljanje javnim parkiralištima, upravljanje pijacama, dimničarske usluge, distribucija prirodnog gasa) tako da se njima u celini ukinu razlike u cenama između različitih kategorija potrošača za istu uslugu.

!NOVO

PROPISI

· Odluke jedinica lokalne samouprave o obavljanju komunalnih usluga krajnjim korisnicima

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2016.

PREGLED PREPORUKA SIVE KNJIGE 2008-2016.

Siva knjiga / izdanje	Ukupan broj preporuka	Rešeni problemi	Delimično rešeni problemi	Nove preporuke
1	55	0	0	55
2	75	2	0	20
3	75	5	2	-
4	80	15	9	12
5	76	6	8	22
6	100	7	10	29
7	100	10	2	15
8	100	2	1	14
UKUPNO	-	47	32	167

PREGLED REŠENIH I DELIMIČNO REŠENIH PREPORUKA SIVE KNJIGE 2008-2016.

Br.	Preporuka	Status	Izdanje	Godina rešavanja
1	Registracija poslovnih udruženja zdravstvenih ustanova i privatne prakse	Rešeno	Siva knjiga 2	2010.
2	Zahtev da izvodi iz evidencija o ličnim stanjima ne budu stariji od šest meseci	Rešeno	Siva knjiga 2	2010.
3	Evidentiranje zaključenih spoljnotrgovinskih sporazuma	Delimično rešeno	Siva knjiga 3	2011.
4	Kontingenti za uvoz	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
5	Nepriзнание troškova po osnovu rezervisanja naknada i drugih beneficija zaposlenim u poreskom bilansu za utvrđivanje poreza na dobit	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
6	Vođenje evidencije prometa u trgovini	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
7	Zaštita potrošača	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
8	Svakodnevno popunjavanje putnih naloga za sva vozila i njihova evidencija i čuvanje	Delimično rešeno	Siva knjiga 3	2011.
9	Obaveza prijavljivanja ulaska stranaca u zemlju	Rešeno	Siva knjiga 3	2011.
10	Carinska procedura za besplatne kataloge	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
11	Dostavljanje godišnjeg finansijskog izveštaja	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
12	Evidencija poreza i doprinosa na zarade	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
13	Kontingenti za uvoz	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
14	Korišćenje carinskog terminala	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
15	Nemogućnost dobijanja potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi elektronskim putem	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
16	Obavezna uplata pazara	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
17	Overa obrazaca o isplaćenim zaradama	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
18	Promena podataka u rešenju o registrovanju privrednog subjekta	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
19	Registracija privrednih društava – dobijanje PIB-a	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
20	Blagajnički maksimum	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2016.

21	Registracija medicinskih sredstava	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
22	Dugotrajna procedura dobijanja građevinske dozvole	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
23	Problem vlasništva nad zemljištem u Republici Srbiji	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
24	Prenos delatnosti preduzetnika na drugo fizičko lice	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
25	Obavezno obeležavanje putničkih vozila	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
26	Zahtev da izvodi iz evidencije o ličnim stanjima ne budu stariji od šest meseci	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
27	Obaveza prijavljivanja stranaca po dolasku u zemlju	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
28	Registracija vozila	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
29	Overa potpisa i ugovora	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
30	Poslovanje preduzetnika za vreme bolovanja osnivača	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
31	Postupanje nadležnih organa prilikom gašenja privrednog subjekta	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
32	Procedura prijave zaposlenih na obavezno osiguranje	Rešeno	Siva knjiga 4	2012.
33	Izveštavanje o poslovanju sa inostranstvom	Delimično rešeno	Siva knjiga 4	2012.
34	Propisati da se obračun PDV-a vrši na dan kada je izvršen promet robe i usluga	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
35	Ukinuti obavezu obaveštavanja o promeni podataka o PDV obvezniku	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
36	Pojednostaviti otvaranje računa u poslovnoj banci	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
37	Ukinuti obavezu plaćanja lokalne komunalne takse za isticanje firme na poslovnom prostoru	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
38	Pojednostaviti proceduru određivanja lokalnih komunalnih taksi i naknade za korišćenje građevinskog zemljišta	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
39	Ukinuti obavezu evidentiranja zaključenih spoljnotrgovinskih poslova	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
40	Pojednostaviti proceduru za ostvarivanje nadoknade zarade za vreme bolovanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
41	Potvrda o izvršenoj kontroli serije leka	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
42	Pojednostaviti ostvarivanje prava na porodijsku nadoknadu	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
43	Pojednostaviti proceduru prijave zaposlenih na obavezno osiguranje	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
44	Ubrzati proceduru pribavljanja građevinske dozvole	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
45	Razjasniti način obračuna ekološke takse	Rešeno	Siva knjiga 5	2013.
46	Eliminisati obavezu pribavljanja izvoda iz javnih registara i evidencija za upotrebu u administrativnim postupcima	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
47	Ukinuti obavezu izveštavanja o poslovanju sa inostranstvom	Delimično rešeno	Siva knjiga 5	2013.
48	Ukinuti obavezu dostavljanja godišnjeg finansijskog izveštaja na više mesta	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
49	Produžiti rokove za podnošenje poreskih prijava	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
50	Omogućiti dobijanje potvrda o izvršenoj poreskoj obavezi elektronskim putem	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.

ANEKS 1: PREPORUKE SIVE KNJIGE 2008-2016.

51	Ujednačiti praksu dostavljanja obrasca PDV prijave	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
52	Ukinuti obavezu evidentiranja prometa pića preko fiskalne kase na festivalima	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
53	Omogućiti 100% korišćenje poreskog kredita po osnovu ulaganja u osnovna sredstva i proširiti listu ulaganja na koja se odnosi ova olakšica	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
54	Obezbediti softversko evidentiranje uplata poreza i doprinosa na zarade, koje isključuje predaju obrazaca na šalterima Poreske uprave	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
55	Dodatno unaprediti uslove za otpočinjanje poslovanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
56	Sprečiti frekventna povećanja visine lokalne komunalne takse za isticanje firme	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
57	Omogućiti korišćenje "Pejpal" načina plaćanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
58	Pojednostaviti proceduru za ostvarivanje nadoknade zarade za vreme bolovanja	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
59	Izjednačiti privatne i državne pružaoce zdravstvenih usluga	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
60	Pojednostaviti proceduru prijave zaposlenih na obavezno osiguranje	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
61	Doneti podzakonska akta za primenu zakona o energetici	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
62	Ubrzati proceduru izdavanja lične karte	Rešeno	Siva knjiga 6	2014.
63	Eliminisati obavezu pribavljanja izvoda iz javnih registara i evidencija za upotrebu u administrativnim postupcima	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
64	Uspostaviti jednošalterski sistem za izdavanje građevinske dozvole	Delimično rešeno	Siva knjiga 6	2014.
65	Ujednačiti kaznenu politiku u vezi sa evidencijama poreza na dodatu vrednost	Delimično rešeno	Siva knjiga 7	2015.
66	Sprovesti reformu inspekcija	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
67	Ukinuti obavezu investitora da uz zahtev za izdavanje energetske dozvole dostavljaju bankarsku garanciju u iznosu od 2% od vrednosti investicije	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
68	Izmeniti zakon o javnim beležnicima tako da se njihove usluge učine dostupnim i efikasnim	Delimično rešeno	Siva knjiga 7	2015.
69	Omogućiti realizaciju hipoteke u vansudskom postupku	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
70	Propisati rok za upis prava svojine u katastar nepokretnosti	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
71	Napraviti razliku u redosledu rešavanja zahteva koji se odnose na objekat i na zemljište pri Republičkom geodetskom zavodu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
72	Ubrzati procedure legalizacije objekata	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
73	Ukinuti obavezu vođenja KEPU knjige za pravna lica koja vode poslovne knjige po sistemu dvojnog knjigovodstva	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
74	Ukinuti radnu knjižicu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
75	Usvojiti nov i moderan Zakon o zaštiti građana Republike Srbije na radu u inostranstvu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
76	Usvojiti Zakon o elektronskom novcu	Rešeno	Siva knjiga 7	2015.
77	Preciznije propisati kriterijume za prijavu koncentracije	Rešeno	Siva knjiga 8	2016.
78	Ukinuti obavezu oglašivača na internet portalu da dostavlja deklaraciju sa podacima	Delimično rešeno	Siva knjiga 8	2016.
79	Ukinuti obavezu i izmeniti akta kojima se u administrativnim procedurama traže izvodi iz matičnih knjiga i uverenja o državljanstvu	Rešeno	Siva knjiga 8	2016.

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

IZVEŠTAJ O LAKOĆI POSLOVANJA

Doing Business Report odnosno Izveštaj o lakoći poslovanja u zemljama sveta priprema Svetska banka na osnovu analize regulatornog okruženja i podataka prikupljenih anketiranjem privrede. Upitnici koji se koriste u istraživanju zasnovani su na specifičnoj studiji slučaja, kako bi se osigurala uporedivost privreda među državama i tokom vremena. Posmatrani slučaj podrazumeva pretpostavke o pravnoj formi, veličini, lokaciji i načinu poslovanja preduzeća (po pravilu to su društva sa ograničenom odgovornošću srednje veličine). Analizom su obuhvaćeni samo glavni gradovi, pa ocena lakoće poslovanja ne mora biti reprezentativna i za ostale delove posmatrane države. Prema izveštaju za 2017. Srbija zauzima 47. mesto od ukupno 189 zemalja koliko je obuhvaćeno analizom Svetske banke, što predstavlja najbolji rezultat u poslednjih deset godina. Reforma u oblasti izdavanja građevinskih dozvola na koju je NALED ukazivao od prvog izdanja Sive knjige iz 2008. godine, ocenjena je kao jedan od najvećih napredaka u svetu (napredak za 116 pozicija, i skok na 36 poziciju sa 152 mesta u 2016 godini). Ukupnom rezultatu NALED je dao veliki doprinos i kao koordinator Zajedničke grupe za unapređenje pozicije Srbije na Doing Business listi.

Indikatori	2017	2016	Promena	Nadležna institucija
Ukupan broja analiziranih zemalja	189	189	-	Svetska banka
Lakoća poslovanja - ukupno	47	54	+7	Vlada Republike Srbije
Pokretanje poslovanja	47	62	+15	Ministarstvo privrede
Dobijanje građevinskih dozvola	36	152	+116	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Dobijanje priključka za struju	92	73	-19	Ministarstvo rudarstva i energetike
Registrowanje imovine	56	72	+16	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Dobijanje kredita	44	42	-2	Narodna banka Srbije
Zaštita investitora	70	69	-1	Ministarstvo privrede
Plaćanje poreza	78	98	+20	Ministarstvo finansija
Prekogranično trgovanje	23	24	+1	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Izvršenje ugovorenih obaveza	61	53	-8	Ministarstvo pravde
Rešavanje nesolventnosti	47	48	+1	Ministarstvo privrede

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

GLOBALNI INDEKS KONKURENTNOSTI

Globalni indeks konkurentnosti (Global Competitiveness Index - GCI) Svetskog ekonomskog foruma meri kvalitet i konkurentnost poslovnog ambijenta u 140 zemalja sveta. GCI se dobija analizom više od 110 indikatora, na osnovu istraživanja stavova vodećih menadžera u zemljama obuhvaćenim istraživanjem, i izveštaja drugih međunarodnih organizacija kao što je Svetska banka i njen Izveštaj o lakoći poslovanja. U najnovijem izveštaju Svetskog ekonomskog foruma, Srbija zauzima 90. poziciju po konkurentnosti. U tabeli ispod nalazi se detaljniji prikaz pozicije Srbije prema izabranim indikatorima.

INDIKATOR	POZICIJA GCI 2016/17	POZICIJA GCI 2015/16	PROMENA	NADLEŽNO MINISTARSTVO
Rasipna potrošnja Vlade	124	129	+5	Ministarstvo finansija
Kvalitet standarda revizije i finansijskog izveštavanja	101	107	+6	Ministarstvo finansija
Budžetski balans	80	127	+47	Ministarstvo finansija
Javni dug % BDP	111	111	-	Ministarstvo finansija
Ukupna poreska stopa u odnosu na profit	77	71	-6	Ministarstvo finansija
Komplikovanost carinskog postupka	101	94	-7	Ministarstvo finansija/Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Inflacija	1	1	-	Ministarstvo finansija/NBS
Dostupnost finansijskih usluga	124	97	-27	Ministarstvo finansija/NBS
Pristupačnost kreditiranja	73	111	+38	Ministarstvo finansija/NBS
Nezavisnost sudstva	122	123	+1	Ministarstvo pravde
Efikasnost pravnog okvira u rešavanju sporova	124	125	+1	Ministarstvo pravde
Efikasnost pravnog okvira u osporavanju propisa	115	127	+12	Ministarstvo pravde
Svojinska prava	126	128	+2	Ministarstvo pravde
Zaštita interesa manjinskih akcionara	134	138	+4	Ministarstvo privrede
Zaštita investitora	73	32	-41	Ministarstvo privrede
Broj procedura potrebnih za osnivanje preduzeća	54	57	+3	Ministarstvo privrede
Vreme potrebno za osnivanje preduzeća	73	68	-5	Ministarstvo privrede
Uticaj propisa na poslovanje SDI	102	121	+19	Ministarstvo privrede
Stepen razvoja klastera	112	112	-	Ministarstvo privrede
Zaštita intelektualne svojine	127	129	+2	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kapacitet za inovacije	130	132	+2	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet naučno-istraživačkih institucija	60	67	+7	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Saradnja između univerziteta i industrije na polju istraživanja i razvoja	96	95	-1	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Nabavke napredne tehnologije od strane Vlade	108	110	+2	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja

ANEKS 2: MEĐUNARODNE LISTE KONKURENTNOSTI

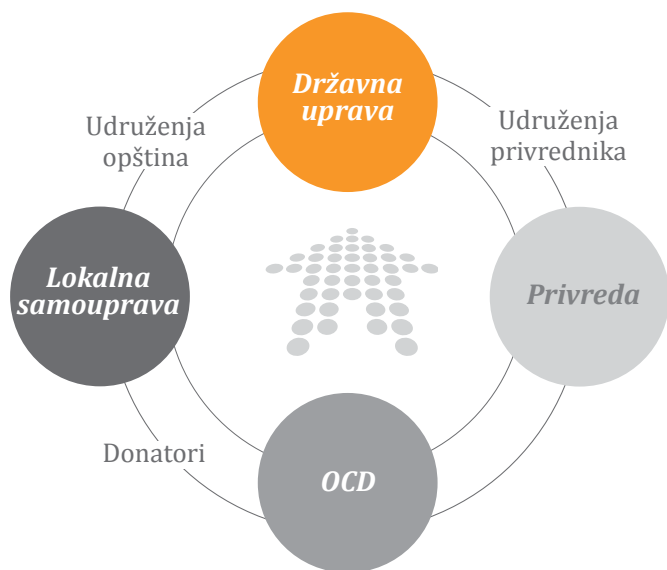
Raspoloživi naučnici i inženjeri	90	82	-8	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet obrazovnog sistema	103	110	+7	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet prirodnomatemičkog obrazovanja	46	48	+2	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Kvalitet škola iz oblasti menadžmenta	105	116	+11	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Pristup internetu u školama	102	89	-13	Ministarstvo prosvete, nauke i tehnološkog razvoja
Nivo saradnje zaposlenih i poslodavca	126	136	+10	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Fleksibilnost u određivanju plata	46	50	-4	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Zapošljavanja i otpuštanja	84	111	+27	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Troškovi tehnološkog viška	17	17	-	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Plate i produktivnost	107	117	+10	Ministarstvo za rad, zapošljavanje, boračka i socijalna pitanja
Kvalitet puteva	115	114	-1	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Kvalitet železničke infrastrukture	86	90	+4	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Kvalitet infrastrukture vazdušnog saobraćaja	93	99	+6	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Dostupan broj avio sedišta	87	90	-3	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Kvalitet sveukupne infrastrukture	107	107	-	Ministarstvo građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture
Fiksne telefonske linije	27	25	-2	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Pretplate na mobilni telefon	61	54	-7	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Internet korisnici	56	65	+9	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Pretplate na širokopojasni (broadband) internet	52	50	-2	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Intenzitet lokalne konkurencije	128	125	-3	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija
Efektivnost antimonopolske politike	118	121	+3	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija/ Komisija za zaštitu konkurencije
Stepen tržišne dominacije	129	134	+5	Ministarstvo trgovine, turizma i telekomunikacija/ Komisija za zaštitu konkurencije
Troškovi privrede u vezi sa kriminalom i nasiljem	80	80	-	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Pouzdanost policije	97	87	-10	Ministarstvo unutrašnjih poslova
Regulatorno opterećenje	128	136	-8	Vlada RS

O NALED-u

Nacionalna alijansa za lokalni ekonomski razvoj (NALED) je nezavisno udruženje kompanija, opština i organizacija civilnog društva koje rade zajedno na stvaranju boljih uslova za život i rad u Srbiji. Od kada je osnovan 2006. godine NALED je izrastao u najveću privatno-javnu asocijaciju koja okuplja više od 270 članova. Do danas je realizovao više od 80 projekata za podsticanje ekonomskog razvoja u saradnji sa relevantnim međunarodnim organizacijama i državnim institucijama.

Svi projekti i aktivnosti NALED-a usmereni su na unapređenje regulatornog okvira za poslovanje, jačanje kapaciteta državne uprave i lokalne samouprave i umrežavanje privatnog, javnog i civilnog sektora na svim nivoima.

NALED je lider u promociji dijaloga između privatnog i javnog sektora, i jedan je od vodećih autoriteta na polju monitoringa regulatorne aktivnosti i merenja performansi javne uprave. NALED-ove studije i analize, projekti za jačanje konkurentnosti i originalne inicijative kao što su E-dozvole, Barometar propisa, Kalkulator lokalnih такси i naknada, Registar parafiskalnih nameta, Certifikacija opština sa povoljnim poslovnim okruženjem, Regulatorni indeks Srbije, Nacionalni program za suzbijanje sive ekonomije i Siva knjiga propisa, dale su značajan doprinos reformama u Srbiji i administrativnom rasterećenju privrede.

Pokrovitelji

Ambasadori

Upravni odbor

Izvršni odbor

Nadzorni odbor

Kompanije

Addiko Bank	www.addiko.rs	JT International	www.jti.com
Advanced Technologies Solutions	www.atsol.rs	JUBMES banka	www.jubmes.rs
Advokatska kancelarija Aleksandra M. Litričin		Komercijalna Banka	www.kombank.com
Advokatska kancelarija Karanović-Nikolić	www.karanovic-nikolic.com	Koteks Viscofan	www.viscofan.com
Advokatska kancelarija Kosić	www.kosiclaw.co.rs	KPMG	www.kpmg.rs
Advokatsko društvo Gucunja		Lekovit	www.lekovit.co.rs
Agri Business Partner	www.abp.rs	Linde Gas	www.linde.rs
Aleksandar Gradnja	www.aleksandar-group.rs	Luka Beograd	www.lukabeograd.com
Alfa Plam	www.alfaplam.rs	M&I Systems	www.mi-system.co.rs
Apatinska pivara	www.jelenpivo.com	Mace	www.macegroup.com
Asseco SEE	www.asseco-see.com	Mastercard	www.mastercard.com
AsterFarm	www.drmaxpharma.com	Medija Centar	www.mc.rs
AstraZeneca	www.astrazeneca.com	Mera Software Services	www.merasws.rs
Atlantic Grupa	www.atlanticgrupa.com	Mercator-S	www.mercator.rs, www.roda.rs
Bambi koncern	www.bambi.rs	Messer Tehnogas	www.messergroup.com, www.messer.rs
Banca Intesa	www.bancaintesabeograd.com	Metro Cash&Carry	www.metro.rs
British American Tobacco (BAT)	www.bat.com	Microsoft Software	www.microsoft.com/serbia
Carnex	www.carnex.rs	Millennium team	www.millenniumtem.rs
Chipita	www.chipita.com	Mirabank	www.mirabank.rs
Cisco Srbija	www.cisco.com/yu	MK Group	www.mkgroup.rs
Coca-Cola Company	www.coca-colahellenic.rs	Mlekoprodukt	www.mlekoprodukt.com
Coca-Cola HBC Srbija	www.coca-colahellenic.rs	MOJ KIOSK Group	www.mojkioskstampa.rs
Comtrade SI	www.comtradegroup.com	Mondelez	www.mondelezinternational.com
Confluence Property Management	www.confluence.rs	MSD Merck Sharp & Dohme	www.msd.rs
Continental Wind Serbia	www.continentalwind.com	Native Consulting	www.native.rs
CRH Srbija	www.crhserbia.com	Nelt Co	www.nelt.rs
Crowne Plaza Beograd	www.ihg.com/crowneplaza/belgrade	Nimax	www.nimax.rs
Delhaize Serbia	www.maxi.rs	Novosadski Sajam	www.sajam.net
Deloitte	www.deloitte.com	Optimed	www.optimed.rs
DIS	www.dis.rs	OSA Računarski inženjering	www.osa.rs
Don Don	www.tvjih5minuta.rs	Pejak handel	www.pejak-handel.net
Donerra	www.donerra.com	Perutnina Ptuj Topiko	www.perutnina.rs
Dunav osiguranje	www.dunav.com	Petite Geneve Petrović	www.petitegeneve.com
Elnos Group	www.elnosbl.com	PFB	www.pfb.rs
Energoprojekt holding	www.energoprojekt.rs	Pfizer HCP Corporation	www.pfizer.com
Erker-inženjering	www.erker-inzenjering.com	Philip Morris Services	www.pmi.com
Erste banka	www.erstebank.rs	Pionir d.o.o. Beograd	www.pionir.rs
Eurozeit	www.eurozeit.rs	Porr Werner Weber	www.porr.rs
Farmalogist	www.farmalogist.rs	PricewaterhouseCoopers	www.pwc.rs
FCB AFIRMA	www.fcbafrima.rs	ProCredit Bank	www.procreditbank.rs
Galeb Metal Pack	www.galeb.com	Prozone	www.prozone.rs
General Electric	www.ge.com	Represent Communications	www.represent.rs
GEOART		Rio Sava Exploration	www.riotintosrbija.com
Gomex	www.gomex.rs	River Power Solutions	www.riverpower.eu
Gorenje Beograd	www.gorenje.rs	Roche	www.rochesrbija.rs
Grawe osiguranje	www.grawe.rs	Rudnik- Contango	www.contango.rs
Halifax Consulting	www.halifaxconsulting.com	S&T Serbia	www.snt.rs
Heineken Srbija	www.theheinekencompany.com	SADE Serbia	www.sade.rs
Hemofarm	www.hemofarm.rs	SAP West Balkans	www.sap.com/westbalkans
Horwath HTL	www.horwathhtl.rs	Sberbank	www.sberbank.rs
Hyatt Regency Belgrade	www.belgrade.regency.hyatt.com	Schneider Electric Srbija	www.schneider-electric.rs
IBM	www.ibm.com/rs-sr/	Sekopak	www.sekopak.com
Imperial Tobacco SCG	www.imperial-tobacco.com	Serbian Business Systems	www.sbs.rs
Inpharm Co	www.inpharm.rs	SGS	www.sgs.com
Institut za standarde i tehnologije	www.instate.biz	Siemens	www.siemens.rs
Isailović & Partners Attorneys at law	www.advokatskakancelarija.com	Societe Generale Banka	www.societegenerale.rs
ITM	www.itm.rs	Solving IT Solutions and Services	www.solving.rs

Standard Gas	www.standardgas.rs
Steffkom	www.steffkom.rs
Stiga	www.stiga.rs
STIHL	www.stihl.rs
Strauss Adriatic	www.strauss-group.rs
TeleGroup	www.telegroup.rs
Telekom Srbija	www.telekom.rs
Telenor	www.telenor.rs
Tigar	www.tigar.com
Tigar Tyres	www.michelin.rs
Tikkurila	www.tikkurila.com , www.zorkacolor.com

Titan Cementara Kosjerić	www.titan.rs
UniCredit Bank	www.unicreditbank.rs
Uniqa	www.uniqa.rs
Veolia	www.veolia.com
Veolia Water Solutions & Technologies	www.veoliawater.rs , www.veoliawater.com
Victoria Group	www.victoriagroup.rs
VIP mobile	www.vipmobile.rs
Visa International	www.rs.visa.com
Vojvodanska banka	www.voban.co.rs
Wind Vision Operations	www.windvision.com
Zdravlje Actavis	www.actavis.rs

Lokalne samouprave

Grad Beograd	www.beograd.rs
Grad Čačak	www.cacak.org.rs
Grad Kikinda	www.kikinda.rs
Grad Kragujevac	www.kragujevac.rs
Grad Kraljevo	www.kraljevo.org
Grad Kruševac	www.krusevac.rs
Grad Leskovac	www.gradleskovac.org
Grad Loznica	www.loznica.rs
Grad Niš	www.ni.rs
Grad Novi Pazar	www.novipazar.org.rs
Grad Novi Sad	www.novisad.rs
Grad Pančevo	www.pancevo.rs
Grad Pirot	www.piro.rs
Grad Požarevac	www.pozarevac.rs
Grad Šabac	www.sabac.org
Grad Smederevo	www.smederevo.org.rs
Grad Sombor	www.sombor.rs
Grad Sremska Mitrovica	www.sremskamitrovica.org.rs
Grad Subotica	www.subotica.rs
Grad Užice	www.graduzice.org
Grad Valjevo	www.valjevo.org.rs
Grad Vranje	www.vranje.org.rs
Grad Vršac	www.vrsac.com
Grad Zrenjanin	www.zrenjanin.org.rs
Gradska opština Lazarevac	www.lazarevac.rs
Gradska opština Obrenovac	www.obrenovac.rs
Gradska opština Palilula	www.palilula.org.rs
Gradska opština Rakovica	www.rakovica.rs
Gradska opština Savski Venac	www.savskivenac.rs
Gradska opština Stari grad	www.starigrad.org.rs
Gradska opština Vračar	www.vracar.org.rs
Gradska opština Zvezdara	www.zvezdara.com
Opština Ada	www.ada.org.rs
Opština Aleksandrovac	www.aleksandrovac.rs
Opština Aleksinac	www.aleksinac.org
Opština Alibunar	www.alibunar.rs
Opština Apatin	www.soapatin.org
Opština Arandjelovac	www.arandjelovac.rs
Opština Arilje	www.arilje.org.rs
Opština Bač	www.bac.rs

Opština Bačka Palanka	www.backapalanka.rs
Opština Bačka Topola	www.btopola.org.rs
Opština Bački Petrovac	www.backipetrovac.rs
Opština Batočina	www.sobatocina.org.rs
Opština Bečej	www.becej.rs
Opština Bela Crkva	www.belacrkva.info
Opština Bela Palanka	www.belapalanka.org.rs
Opština Beočin	www.beocin.rs
Opština Blace	www.blace.org.rs
Opština Bogatić	www.bogatic.rs
Opština Bojnik	www.bojnik.rs
Opština Boljevac	www.boljevac.org.rs
Opština Bor	www.opstinabor.rs
Opština Bujanovac	www.bujanovac.rs
Opština Čajetina	www.cajetina.org.rs
Opština Čoka	www.coka.co.rs
Opština Čuprija	www.cuprija.rs
Opština Despotovac	www.despotovac.rs
Opština Dimitrovgrad	www.dimitrovgrad.rs
Opština Gornji Milanovac	www.gornjimilanovac.rs
Opština Indija	www.indija.net
Opština Irig	www.irig.org.rs
Opština Ivanjica	www.ivanjica.rs
Opština Kanjiža	www.kanji.rs
Opština Kladovo	www.kladovo.org.rs
Opština Knic	www.knic.rs
Opština Knjaževac	www.knjazevac.rs
Opština Kovačica	www.kovacica.org
Opština Kovin	www.kovin.org.rs
Opština Kučevo	www.kucevo.rs
Opština Kula	www.kula.rs
Opština Kuršumlija	www.kursumlija.org
Opština Lajkovac	www.lajkovac.org.rs
Opština Lapovo	www.lapovo.org
Opština Lebane	www.lebane.org.rs
Opština Ljubovija	www.ljubovija.rs
Opština Majdanpek	www.majdanpek.rs
Opština Mali Idoš	www.maliidjos.rs
Opština Mali Zvornik	www.malizvornik.org
Opština Merošina	www.merosina.org.rs

ČLANOVI NALED-a

Opština Mionica	www.mionica.rs
Opština Negotin	www.negotin.rs
Opština Nova Varoš	www.novavaros.rs
Opština Novi Bečej	www.novibecej.rs
Opština Novi Kneževac	www.noviknezevac.rs
Opština Odžaci	www.odzaci.rs
Opština Opovo	www.opovo.org.rs
Opština Osečina	www.osecina.com
Opština Pećinci	www.pecinci.org
Opština Plandište	www.plandiste-opstina.rs
Opština Požega	www.pozega.org.rs
Opština Priboj	www.priboj.rs
Opština Prijepolje	www.opstinaprijepolje.rs
Opština Prokuplje	www.prokuplje.org.rs
Opština Rača	www.raca.rs
Opština Raška	www.raska.org.rs
Opština Ražanj	www.razanj.org
Opština Ruma	www.ruma.rs

Opština Senta	www.zenta-senta.co.rs
Opština Šid	www.opstinasid.org
Opština Srbobran	www.srbobran.rs
Opština Sremski Karlovci	www.sremski-karlovci.org.rs
Opština Stara Pazova	www.starapazova.eu
Opština Titel	www.opstinatitel.rs
Opština Trgovište	www.trgoviste.rs
Opština Trstenik	www.trstenik.rs
Opština Tutin	www.tutin.rs
Opština Velika Plana	www.velikaplana.org.rs
Opština Veliko Gradište	www.velikogradiste.org.rs
Opština Vladičin Han	www.vladicinhan.org.rs
Opština Vlasotince	www.vlasotince.org.rs
Opština Vrbas	www.vrbas.net
Opština Vrnjačka Banja	www.opstinavrnjackabanja.com
Opština Žabalj	www.zabalj.rs
Opština Žabari	www.opstinazabari.org.rs
Opština Žitište	www.zitiste.org.rs

OCD i nezavisne institucije

ACES	www.aces.rs
Agencija za privredne registre - APR	www.apr.gov.rs
AOFI - Agencija za osiguranje i finansiranje izvoza Republike Srbije	www.aofi.rs
ASKA Asocijacija Srpskih klastera	www.aska.org.rs
Asocijacija privatnih zdravstvenih ustanova i privatnih praksi Srbije	www.privatnapraksa.org
Auto moto savez Srbije - AMSS	www.amss.org.rs
BIRN Srbija	www.birn.eu.com
Centralno udruženje odgajivača goveda simentalke rase	www.cuogsr.rs
Dostignuća Mladih	www.ja-serbia.org
ENECA	www.eneca.org.rs
Etno mreža	www.ethnonetwork.com

Fondacija PEKSIM	www.peximfoundation.org
Komora javnih izvršitelja	www.komoraizvršitelja.rs
Panonija klaster	www.klasterpanonija.com
Poslovni klub zapadne Srbije	www.poslovniklubzs.org
Poslovno udruženje EuroCloud Srbija	www.eurocloudsrbia.rs
Poslovno udruženje Međunarodni transport	www.pumedtrans.com
Poslovno udruženje UVRA	www.uvra.net
Savez pčelarskih organizacija Srbije	www.spos.info
Smart Kolektiv	www.smartkolektiv.org
Srpsko društvo za puteve VIA-VITA	www.via-vita.org.rs
Udruženje reciklera Srbije	www.reciklerisrbije.com
ZREPOK	www.zrepok.rs

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There is no handwriting or other markings on the paper.

IMPRESUM

IZDAVAČ:

Nacionalna alijansa za lokalni
ekonomski razvoj – NALED

ZA IZDAVAČA:

Violeta Jovanović

UREDNIK:

Jelena Bojović

PRIPREMA SADRŽAJA:

Izvršna kancelarija NALED-a

STRUČNI SARADNICI:

Pera Marković

PRELOM I PRIPREMA:

Zoran Zarković

ŠTAMPA:

BIROGRAF COMP doo,
Beograd

TIRAŽ:

600

Beograd, januar 2017.

www.naled.rs

CIP - Каталогизација у публикацији
Народна библиотека Србије, Београд

34

NALED. Siva knjiga : preporuke za
uklanjanje administrativnih prepreka za
poslovanje u Srbiji / urednik Jelena Bojović. -
2008- . - Beograd : Nacionalna alijansa
za lokalni ekonomski razvoj, 2008-
(Beograd : Birograf comp). - 21 x 21 cm

Godišnje.

ISSN 2217-4273 = NALED. Siva knjiga
COBISS.SR-ID 180270860

NACIONALNA ALIJANSA ZA LOKALNI EKONOMSKI RAZVOJ

NATIONAL ALLIANCE FOR LOCAL ECONOMIC DEVELOPMENT

Makedonska 30/VII, 11000 Beograd, Srbija
t: 011 33 73 063, f: 011 33 73 061, e: naled@naled.rs
www.naled.rs

USAID
OD AMERIČKOG NARODA

Štampanje ove publikacije omogućeno je uz pomoć američkog naroda preko Agencije Sjedinjenih Američkih Država za međunarodni razvoj (USAID). Sadržaj ove publikacije ne mora nužno odražavati stavove USAID-a ili vlade Sjedinjenih Američkih Država.